

INSTYTUT SPRAW PUBLICZNYCH

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI INSTYTUTU SPRAW PUBLICZNYCH
ZA OKRES STYCZEŃ – GRUDZIEŃ 2009**

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	3
2. Działalność ISP w 2009 roku	
2.1 Program Europejski.....	6
2.2 Program Polityki Społecznej.....	10
2.3 Program Prawa i Instytucji Demokratycznych.....	14
2.4 Program Migracji i Polityki Rozwojowej.....	19
2.5 Nagroda im. Jerzego Zimowskiego.....	22
2.6 Program Stypendialny "Nauka i społeczeństwo".....	24

Aneksy

1. Projekty ISP w 2009 roku.....	27
2. Publikacje ISP w 2009 roku.....	52
3. Konferencje i seminaria ISP w 2009 roku.....	56
4. Udział pracowników i ekspertów w upowszechnianiu prac ISP.....	59

1. WSTĘP

Rok 2009 był rokiem wielu zmian w strukturze Instytutu Spraw Publicznych. W związku z odejściem prof. Leny Kolarskiej-Bobińskiej do Parlamentu Europejskiego powołano nowe kierownictwo i Zarząd ISP. Zmianie uległ też skład Rady Fundacji. Działalność ISP w 2009 roku koncentrowała się wokół wyznaczonych wcześniej priorytetów merytorycznych, Zarząd podjął też działania na rzecz wzmocnienia roli Instytutu i jego wizerunku, co znalazło odzwierciedlenie w przygotowanej Strategii FISP na lata 2010-2012.

Podstawowe zagadnienia, którymi zajmował się Instytut w 2009 to:

- przyczynianie się do pogłębienia integracji europejskiej
- działanie na rzecz wzmocnienia rządów prawa i instytucji demokratycznych
- przeciwdziałanie społecznej marginalizacji poprzez lokalny rozwój i promocję aktywnej polityki społecznej
- promowanie idei rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i idei dialogu społecznego i obywatelskiego
- wspieranie działania na rzecz demokratyzacji i praw człowieka poza granicami Polski i Unii Europejskiej

Jednym z ważniejszych wydarzeń w polityce europejskiej w 2009 roku były czerwcowe wybory do Parlamentu Europejskiego. Instytut monitorował kampanię wyborczą oraz włączał się w działania profrekwencyjne w ramach Koalicji 7 czerwca. Przeprowadziliśmy rozbudowane badania dotyczące partycypacji wyborczej i stopnia poinformowania o wyborach polskiego społeczeństwa. Przygotowaliśmy także raport dotyczący bilansu aktywności polskich europosłów w Parlamencie Europejskim.

W 2009 roku wiele miejsca poświęciliśmy przygotowaniom Polski do **Przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej** - szczególnie współpracy organizacji pozarządowych z administracją publiczną, w celu jak najszerszego informowania polskiego społeczeństwa o tym ważnym wydarzeniu i o roli Polski na arenie europejskiej. Opublikowaliśmy szereg ekspertyz i raportów na ten temat, m. in. trzy ekspertyzy dla Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej. ISP prowadził również badania doświadczeń innych krajów, które sprawowały Przewodnictwo w ostatnich latach, aby na ich podstawie opracować rekomendacje dla polskiej administracji.

Podobnie, jak w latach ubiegłych prowadziliśmy **monitoring stanu demokracji** oraz podejmowaliśmy działania na rzecz **wzmocnienia rządów prawa i instytucji demokratycznych**. Instytut brał aktywny udział w debacie publicznej na temat jakości polskiej demokracji. Organizowane były seminaria poświęcone bieżącym tematom związanym ze zmianami ustrojowymi – m.in. zagadnieniu parytetów na listach wyborczych, a także regulacji lobbingu w Polsce. Przedstawiciele Instytutu brali udział w pracach komisji sejmowych dotyczących zmian prawa wyborczego, systemu finansowania partii oraz kampanii wyborczych. Wiele rozwiązań postulowanych oraz popieranych przez ISP znalazło się w ustawach wyborczych i będzie stosowanych już od wyborów w 2010 roku. Eksperti ISP włączyli się również w prace Senatu mające na celu uregulowanie konstytucyjnego prawa obywateli do petycji.

Kontynuowaliśmy również projekty związane z **przeciwdziałaniem marginalizacji społecznej** oraz sytuacją **grup defaworyzowanych na rynku pracy**. W ramach Programu Polityki Społecznej prowadzone były projekty dotyczące integracji osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy, tworzenia i rozwijania efektywnych standardów jakości usług pomocy i integracji społecznej oraz ekonomii społecznej.

Z problemem marginalizacji społecznej łączyły się również projekty Programu Migracji i Polityki Rozwojowej, poświęcone integracji imigrantów i cudzoziemców mieszkających w Polsce. Projekty dotyczyły poradnictwa prawnego oraz integracyjnego, związane były także z badaniami takich zagadnień jak: integracja różnych grup uchodźców w polskim społeczeństwie; ich wizerunek, a także sytuacja i integracja cudzoziemców na polskim rynku pracy. Zorganizowano 17 praktycznych warsztatów integracyjnych dla imigrantów i cudzoziemców przebywających w Polsce, w których łącznie wzięło udział około 120 osób. Prowadzone były również projekty związane z diagnozą i przeciwdziałaniem zjawiskom ksenofobii i dyskryminacji cudzoziemców w naszym kraju.

Promowaniu postaw związanych z **pomocą osobom słabym i wykluczonym** służy również idea przyświecająca ufundowanej w 2008 roku przy ISP Nagrodzie im. Jerzego Zimowskiego. W roku ubiegłym przyznaliśmy Nagrodę po raz drugi. Laureatką została Stana Buchowska, szefowa i założycielka Fundacji Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu "La Strada".

W ramach **Programu Prawa i Instytucji Demokratycznych** kontynuowany był projekt "Obywatel i Prawo", który ma poszerzyć i ułatwić obywatelom dostęp do pomocy prawnej poprzez przyznawanie grantów organizacjom udzielającym bezpłatnych porad prawnych i obywatelskich. W 2009 roku przyznano granty 26 organizacjom, które prowadzą poradnictwo prawne dla grup i środowisk wykluczonych m. in. osób w trudnej sytuacji finansowej, więźniów, niepełnosprawnych, imigrantów czy dzieci pozbawionych opieki.

Program Polityki Społecznej przeprowadził badania dotyczące oceny skutków wprowadzenia art. 62 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, penalizującego posiadanie najmniejszych ilości narkotyków. Badanie miało na celu określenie skuteczności wprowadzonej ustawy oraz jej kosztów dla budżetu państwa. Badanie przeprowadzono na podstawie danych oraz wywiadów z policjantami, prokuratorami, sędziami, kuratorami sądowymi i funkcjonariuszami służby więziennej. Wnioski i rekomendacje zostały zawarte w dwóch publikacjach i zaprezentowane na konferencji. Realizacja projektu zbiegła się z ogólnopolską debatą dotyczącą wprowadzenia skutków ustawy.

Przez cały rok prowadziliśmy też duży projekt dotyczący problematyki **dialogu społecznego**. Zadaniem Instytutu było zbadanie potrzeb szkoleniowych uczestników dialogu społecznego na poziomie centralnym, regionalnym, branżowym i zakładowym oraz stworzenie modelowego systemu kształcenia w zakresie dialogu społecznego, w tym organizacja pilotażowych szkoleń dla 350 uczestników.

Problematyką **rozwaju społeczeństwa obywatelskiego** oraz monitoringiem tworzenia i funkcjonowania prawa dotyczącego organizacji pozarządowych zajmowaliśmy się w ramach projektu KOMPAS. W 2009 roku upowszechniliśmy rezultaty KOMPAS-u wśród samorządów i lokalnych organizacji pozarządowych. W ramach współpracy z Forum Darczyńców, zespół projektu KOMPAS udzielał merytorycznego wsparcia cyklowi seminariów poświęconych sytuacji fundacji w Polsce, a także kontynuował działania na rzecz nowych rozwiązań w zakresie publicznego finansowania think-tanków. Przygotowano również – we współpracy z innymi instytucjami - duże projekty badawcze dotyczące problematyki organizacji pozarządowych i dialogu obywatelskiego. Dotyczą one

wzmocnienia mechanizmów partycypacyjnych w kreowaniu i wdrażaniu polityk publicznych oraz podejmowaniu decyzji publicznych, a także wypracowania i upowszechnienia standardów współpracy administracji samorządowej z organizacjami pozarządowymi.

W roku 2009 minęło 20 lat polskich przemian ustrojowych. W ciągu tego dwudziestolecia Polska stała się promotorem demokracji w Europie Wschodniej, na Bałkanach oraz w innych regionach świata. Od kilku lat ISP, we współpracy z MSZ, Grupą Zagranica, warszawskim Sekretariatem Community of Democracies oraz stowarzyszeniem PASOS prowadzi działania upowszechniające **polskie doświadczenia w budowaniu demokracji**. W 2009 r. kontynuowaliśmy współpracę z instytucjami badawczymi z krajów UE i WNP skoncentrowaną na promocji praktycznych doświadczeń z transformacji oraz akcesji wśród sąsiadów UE. Sukces wielu edycji programów studyjnych dla ekspertów z Rosji, Mołdowy, Kirgizji oraz Ukrainy umożliwił kontynuację współpracy z dotychczasowymi grantodawcami (National Endowment for Democracy, Ministerstwo Spraw Zagranicznych). Projekty polegające na przekazywaniu doświadczeń obejmowały między innymi taką tematykę jak: polityka migracyjna, kontrola granic, polityka wizowa.

Instytut włączył się również aktywnie w obchody rocznic, w które obfitował rok 2009. W ramach obchodów **20-tej rocznicy przemian demokratycznych** w Polsce zorganizowaliśmy dużą konferencję poświęconą diagnozie polskiej demokracji po dwudziestu latach przemian. We współpracy z organizacjami z Czech, Węgier i Słowacji, przeprowadziliśmy badania percepcji przemian i oceny stanu demokracji wśród społeczeństw krajów Grupy Wyszehradzkiej. Wyniki badania zaprezentowane zostały na konferencjach w Warszawie i Pradze. W związku z 70 rocznicą wybuchu II wojny światowej przygotowaliśmy i przeprowadziliśmy badania sondażowe dotyczące opinii Polaków o stanie stosunków polsko-niemieckich i wpływie wydarzeń II wojny światowej na obecne relacje między naszymi krajami.

ISP podejmował również nowe zagadnienia, istotne z punktu widzenia praktyki życia publicznego i aktualne w debacie publicznej, takie jak: przemiany demograficzne, aktywizacja osób po 50tym roku życia i funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia w Polsce.

W sumie, w 2009 roku ISP realizował **54 różne projekty**, wydał **80 publikacji** (książkowych i elektronicznych) oraz zorganizował **69 seminariów, konferencji i warsztatów**. Podobnie jak w poprzednich latach, byliśmy silnie obecni w mediach - w prasie polskiej ukazało się około **390 artykułów, wywiadów i komentarzy** naszych ekspertów. Byliśmy też obecni w opiniotwórczych tytułach prasy zagranicznej oraz w głównych mediach elektronicznych.

2. DZIAŁALNOŚĆ ISP W ROKU 2009

2.1 PROGRAM EUROPEJSKI

Program Europejski koncentruje się na badaniu i analizie aktualnej polityki europejskiej i zagranicznej Polski oraz monitorowaniu działalności instytucji europejskich. Naszym celem jest współtworzenie merytorycznej debaty na tematy europejskie w Polsce, proponowanie niezbędnych rozwiązań w obszarze polskiej polityki zagranicznej, w tym europejskiej. Staramy się działać poprzez komentowanie bieżących wydarzeń w Unii Europejskiej, analizowanie ich i formułowanie rekomendacji dla decydentów w Polsce i na szczeblu unijnym.

Obszary tematyczne

1. Instytucje Unii Europejskiej: Parlament Europejski i Prezydencja Polski
2. Polska wobec wyzwań stojących przed Unią Europejską
3. Wpływ integracji europejskiej na Polskę
4. Polska polityka zagraniczna w UE

Program w 2009 roku

Rok 2009 przyniósł wiele istotnych wydarzeń w polityce europejskiej. W czerwcu 2009 odbyły się wybory do Parlamentu Europejskiego. ISP monitorował kampanię wyborczą oraz włączał się w działania profrekwencyjne w ramach *Koalicji 7 czerwca*. W 2009 roku Polska obchodziła też piątą rocznicę przystąpienia do Unii Europejskiej. Kraje Europy Środkowo-Wschodniej świętowały 20-lecie przemian demokratycznych roku 1989. Wydarzenia te skłaniały do podsumowań, analiz oraz prowadzenia ogólnoeuropejskich dyskusji – w wielu z nich uczestniczyli eksperci Programu Europejskiego. Równolegle Polska przygotowywała się do pełnienia w 2011 roku Prezydencji w Radzie UE. ISP prowadził badania doświadczeń innych krajów, które sprawowały Przewodnictwo w ostatnich latach, aby na ich podstawie opracować rekomendacje dla polskiej administracji. Przygotowywaliśmy także ekspertyzy dla rządu oraz uczestniczyliśmy w debatach na temat przygotowań do Prezydencji.

Wśród wielu projektów realizowanych przez Program Europejski należy wyróżnić trzy główne tematy: Prezydencja w Radzie UE, Parlament Europejski oraz stosunki polsko-niemieckie.

Prezydencja

Wobec zbliżającej się w 2011 roku polskiej Prezydencji w Radzie UE Program Europejski aktywnie uczestniczył w debacie na temat polskich przygotowań, analizował doświadczenie innych krajów w tym zakresie i formułował rekomendacje dla rządu. Instytut

zajmował się wieloma aspektami polskich przygotowań do Przewodnictwa, szczególnie współpracą trzeciego sektora z administracją rządową.

W przygotowaniach do Prezydencji cenne jest korzystanie z doświadczeń krajów, które sprawowały już Przewodnictwo w Radzie UE. ISP przeanalizował przebieg Prezydencji czeskiej. Konferencja podsumowująca czeskie Przewodnictwo zgromadziła wielu zainteresowanych, a wyniki raportu ISP były szeroko cytowane w mediach. Na początku grudnia zorganizowaliśmy drugie wydarzenie, poświęcone aspektowi współpracy czeskiej administracji ze środowiskiem pozarządowym *„Czeska Prezydencja w Radzie UE a organizacje pozarządowe – wnioski dla Polski”*. Dyskutowaliśmy o sposobach włączenia organizacji pozarządowych do współpracy z administracją publiczną, w celu jak najskuteczniejszego zainteresowania Polaków tematyką Unii Europejskiej i rolą Polski we Wspólnocie. W konferencji wzięli udział przedstawiciele czeskich organizacji pozarządowych oraz czeskiego MSZ. Podczas konferencji przedstawiliśmy raport ISP *„Partnerstwo dla Prezydencji? Współpraca administracji z sektorem pozarządowym podczas czeskiej Prezydencji w Radzie UE – wnioski dla Polski”*.

Prezydencja jest wyzwaniem dla całego kraju, dla instytucji publicznych, a także organizacji pozarządowych. Współpracujemy z różnymi podmiotami, aby debata na temat Przewodnictwa była jak najszersza i otwarta na wiele głosów. We współpracy z Wydziałem Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, UKIE i marszałkiem województwa wielkopolskiego zorganizowaliśmy konferencję *„Przewodnictwo państwa w Radzie Unii Europejskiej – doświadczenia partnerów, propozycje dla Polski”*. Tematem konferencji były różne aspekty przygotowań do polskiej Prezydencji m. in. przygotowania administracji publicznej i szkolenie kadr dla prezydencji, rola regionów i przygotowania miast oraz rola środków społecznego przekazu podczas prezydencji. Na konferencji kierownik i analityk Programu, dr Agnieszka Łada wygłosiła referat *„Współpraca polskiej administracji publicznej z trzecim sektorem podczas przygotowań i sprawowania prezydencji w Radzie Unii Europejskiej”*. W ramach projektu wydaliśmy także książkę: *„Przewodnictwo państwa w Radzie Unii Europejskiej – doświadczenia partnerów, propozycje dla Polski”*, W. Czachór, M. Tomaszuk (red.), UAM, Poznań 2009.

ISP opracował na zlecenie rządu ekspertyzy dotyczące współpracy trzeciego sektora i administracji podczas Prezydencji. Nasze rekomendacje znalazły zastosowanie w przygotowywanych rządowych planach i dokumentach, a przedstawiciel ISP został zaproszony do prezentacji ekspertyzy *„Opracowanie koncepcji stałej współpracy pomiędzy administracją rządową a trzecim sektorem w Polsce w zakresie informowania społeczeństwa o polskim Przewodnictwie w Radzie UE”* na konferencji *„Współpraca z trzecim sektorem w kontekście wyzwań związanych z członkostwem Polski w Unii Europejskiej”*, zorganizowanej w połowie grudnia przez UKIE i Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce.

Ocena przebiegu Prezydencji innych państw unijnych oraz przygotowania do Prezydencji Polski były tematem licznych komentarzy udzielanych przez ekspertów ISP dla mediów. Jednym z ważniejszych był artykuł dr Agnieszki Łady dla dziennika *Polska The Times* (*Rząd potrzebuje partnerów do prezydencji w Unii, Polska Metropolia Warszawska*, 09.12.09).

Parlament Europejski

W związku z kończącą się, pierwszą dla polskich posłów, kadencją Parlamentu Europejskiego, ISP przeanalizował ich działalność w Strasburgu. Opisując dokonania

polskich posłów, ISP wzbogacił merytorycznie debatę toczącą się podczas kampanii do Parlamentu Europejskiego. W trakcie projektu zwracaliśmy także uwagę na współpracę polskiej administracji z posłami do PE, wskazując obszary, gdzie konieczne są zmiany. Temat ten podjęliśmy podczas seminarium oraz w jednym z wydań publikacji *„Analizy i Opinie”*.

Stosunki polsko-niemieckie

W 2008 roku Instytut po raz trzeci przeprowadził wizerunkowe badania polsko-niemieckie, których wyniki opublikowano w 2009 roku w książce *„Polska-Niemcy. Wzajemny wizerunek i wizja Europy”*, Lena Kolarska-Bobińska, Agnieszka Łada (red.), ISP, Warszawa 2009. W badaniu uwzględnione zostały zarówno opinie obydwu społeczeństw (za pomocą ogólnokrajowego sondażu) jak i przedstawicieli elit (podczas wywiadów). Społeczeństwa zostały zapytane nie tylko o to, co myślą o państwie sąsiadującym i o jego mieszkańcach, ale również o to, jak wyobrażają sobie dalszą integrację europejską. Publikacja została wydana po polsku i po niemiecku. W konferencjach w Warszawie i Berlinie uczestniczyło łącznie ponad 200 osób, a wnioski wielokrotnie cytowały polskie i niemieckie media.

W związku z 70-tą rocznicą wybuchu II wojny światowej we współpracy z Fundacją Konrada Adenauera w Polsce przeprowadziliśmy badania sondażowe dotyczące opinii Polaków o stanie stosunków polsko-niemieckich i wpływie wydarzeń II wojny światowej na obecne relacje między naszymi krajami. Polacy zostali zapytani również o ocenę niemieckiej polityki europejskiej. Wyniki badań przedstawiliśmy na konferencji prasowej *„70 lat później” Jak Polacy oceniają stosunki polsko-niemieckie i niemiecką politykę europejską?* zorganizowanej 31 sierpnia. Wyniki badań były szeroko cytowane przez media, m. in. Gazetę Wyborczą, Polskę the Times, Polskę Gazetę Krakowską, Dziennik Łódzki, Głos Wielkopolski, Dziennik Polski, Gazetę Pomorską. Ekspert ISP udzielił również wywiadów m. in. dla radia PIN, TOK FM, TV Biznes, PR I, Polskiego Radia dla Zagranicy.

Kontakty międzynarodowe

ISP został wybrany, jako jedna z 47 organizacji Unii Europejskiej do udziału w Civil Society Forum Partnerstwa Wschodniego. Forum ma na celu włączenie przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego w kształtowanie programu Partnerstwa Wschodniego, którego ramy zatwierdzili przywódcy państw UE oraz sześciu krajów objętych inicjatywą na szczycie w Pradze w maju 2009 r. Forum zgromadziło 240 reprezentantów organizacji pozarządowych z krajów Unii Europejskiej i państw objętych programem Partnerstwa Wschodniego. W trakcie obrad grupy robocze przyjęły rekomendacje m.in. monitorowania środków pomocowych dla krajów Partnerstwa Wschodniego, ruchu bezwizowego czy uwzględnienia problematyki praw kobiet. Wśród rekomendacji znalazły się postulaty ISP dotyczące wprowadzenia ruchu bezwizowego dla obywateli tych państw. Rekomendacje Forum zostały przekazane 8 grudnia szefom rządów państw członkowskich UE.

Nawiązując do dwudziestej rocznicy przemian demokratycznych w Europie, Instytut we współpracy z organizacjami z Czech, Słowacji i Węgier w ramach sieci PASOS przeprowadził ogólnospołeczne badania opinii publicznej w krajach Grupy Wyszehradzkiej dotyczące postrzegania przełomu 1989 roku oraz oceny dotychczasowych przemian i stanu demokracji. Wyniki badań zostały przedstawione w Warszawie i Pradze. Cytowali nas m. in. Gazeta Wyborcza, The Guardian, Polsat News, TV Biznes, Polskie Radio I, Polskie Radio dla Zagranicy, Ukraińska Agencja Prasowa, niemiecka stacja RBB. Konferencja w Pradze została zorganizowana przez ISP i PASOS we współpracy z Ministerstwem Spraw Zagranicznych Republiki Czech. W dyskusjach w Pradze brali udział zarówno młodzi

społeczni liderzy z krajów Grupy Wyszehradzkiej, jak również osoby odpowiedzialne za wspieranie demokracji za granicą oraz prawa człowieka z krajów Partnerstwa Wschodniego, przedstawiciele Komisji Europejskiej, Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego oraz członkowie rządów krajów UE.

We współpracy ze Stałym Sekretariatem Wspólnoty Demokracji i Uniwersytetem Warszawskim zorganizowaliśmy konferencję z udziałem dr Madeleine K. Albright i Radosława Sikorskiego „*Demokracji w czasie globalnego kryzysu*”. Szef MSZ i była sekretarz stanu USA dyskutowali między innymi o demokracji w czasie kryzysu, przyszłości NATO, stosunkach z Rosją oraz sytuacji w Pakistanie i Afganistanie.

Po wygranej Baracka Obamy ISP zorganizował, wspólnie z German Marshall Fund of the US w Berlinie, debatę na temat przyszłości stosunków transatlantyckich, z perspektywy polskiej, niemieckiej i amerykańskiej. W debacie wziął udział dr Jacek Kucharczyk. Prezentował również policy brief *“The new transatlantic agenda – a view from Poland”*, w siedzibie GMF w Waszyngtonie.

W 2009 roku, jako jeden z dwóch think tanków w nowych krajach członkowskich, otrzymaliśmy grant operacyjny z Komisji Europejskiej. Jest to wyraz uznania wysokiej jakości naszych analiz oraz angażowania się w budowanie aktywnego obywatelstwa europejskiego.

2.2 PROGRAM POLITYKI SPOŁECZNEJ

Działania Programu koncentrują się na analizie najważniejszych wyzwań stojących przed polityką społeczną w XXI wieku, związanych zarówno z procesami ekonomicznymi, takimi jak np. wyzwania globalizacyjne, jak i przemianami socjo-kulturowymi. W 2009 roku Program realizował projekty m. in. w obszarach: przeciwdziałania marginalizacji społecznej, polityki społecznej, rodzinnej i monitoringu sytuacji organizacji pozarządowych, a także wyzwań demograficznych i funkcjonowania systemu ochrony zdrowia. Bardzo istotne dla Programu w 2009 roku było włączenie się w realizację czterech wieloletnich projektów systemowych związanych z wykluczeniem społecznym i partycypacją społeczną, finansowanych z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Obszary tematyczne

1. przeciwdziałanie marginalizacji społecznej
2. organizacje pozarządowe, dialog obywatelski, partycypacja społeczna
3. sytuacja grup defaworyzowanych na rynku pracy (osoby niepełnosprawne)
4. dialog społeczny, stosunki przemysłowe,
5. polityka społeczna, rodzinna i wyzwania demograficzne

Program w 2009 roku

Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu to jeden z najważniejszych celów europejskiej polityki społecznej. Skalę problemu obrazują dane statystyczne - aż 80 mln mieszkańców UE jest zagrożonych ubóstwem. W 2009 roku ISP włączył się w realizację dwóch partnerskich projektów systemowych *„Tworzenie i rozwijanie standardów jakości usług pomocy i integracji społecznej”* oraz *„Zintegrowany system wsparcia ekonomii społecznej”* ukierunkowanych na wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej. Projekty te będą realizowane do 2014 roku.

Celem projektu związanego z pomocą i integracją społeczną jest podniesienie profesjonalizmu i zwiększenie skuteczności instytucji pomocy i integracji społecznej w rozwiązywaniu problemu wykluczenia społecznego poprzez stworzenie, przetestowanie oraz wdrożenie standardów instytucji i usług pomocy oraz integracji społecznej. Wspólnie ze Stowarzyszeniem Centrum Aktywności Lokalnej wypracowujemy standardy środowiskowej pracy socjalnej, zorientowanego na aktywizujące wsparcie środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Zakłada on wykorzystanie trzech nowych ról zawodowych pracowników socjalnych: animatora, mediatora i lokalnego polityka społecznego. Cechą tak rozumianego standardu będzie wyprzedzające reagowanie na sytuację społeczno-zawodową osób zagrożonych marginalizacją.

Projekt dotyczący ekonomii społecznej to pierwsza tego typu inicjatywa dotycząca wszechstronnego rozwoju ww. sektora, której rezultatem ma być wypracowanie spójnego i kompleksowego systemu wspierania dostosowanego do potrzeb i specyfiki podmiotów ekonomii społecznej. W ramach projektu jesteśmy odpowiedzialni głównie za prace badawcze oraz eksperckie. W 2009 roku nasze wysiłki skupiły się na wypracowaniu spójnej wizji projektu w ramach partnerstwa.

W 2009 roku minęło 9 lat od wprowadzenia do polskiego ustawodawstwa penalizacji posiadania każdej ilości narkotyków niezależnie od ich przeznaczenia. W 2009 roku Program Polityki Społecznej we współpracy z Global Drug Policy Program Open Society Institute ocenił koszty Ustawy o Przeciwdziałaniu Narkomanii i jej realizacji w praktyce. Skupiliśmy się na art. 62 ustawy, zgodnie z którym posiadanie każdej ilości narkotyków podlega karze. Wyniki badań pokazały m.in., że realizacja art. 62 kosztuje budżet państwa około 80 mln złotych rocznie. W ramach badań przeprowadziliśmy analizy danych m.in. Ministerstwa Sprawiedliwości i Komendy Głównej Policji, a także badania ankietowe z sędziami, policjantami, kuratorami i funkcjonariuszami służby więziennej. Zebrane opinie pokazują, że penalizacja posiadania narkotyków (niezależnie od ich ilości i przeznaczenia) nie jest oceniana jako skuteczne narzędzie w walce z handlem narkotykami czy zapobieganiu używaniu narkotyków. Eksperti Instytutu włączyli się też do prowadzonej przez „Gazetę Wyborczą” debaty „My Narkopolacy”. Wyniki prac badawczych ISP prowadzonych w ramach tego projektu były cytowane przez ogólnopolskie media, m.in. Gazetę Wyborczą, TVN, TOK FM. Publikacją podsumowującą projekt jest raport *„Karanie za posiadanie. Artykuł 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – koszty, czas, opinie”*, pod redakcją Eweliny Kuźmich, Zofii Mieleckiej Kubień i Doroty Wiszejko-Wierzbickiej.

Organizacje pozarządowe, dialog obywatelski, partycypacja społeczna

Dużym sukcesem projektu KOMPAS było nawiązanie współpracy z Senatem RP oraz Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowych i wspólna organizacja konferencji *„Społeczeństwo obywatelskie a fundusze unijne. Partnerstwo, ale jakie?”* z udziałem Marszałka Senatu Bogdana Borusewicz. W trakcie dyskusji zastanawiano się nad możliwościami skutecznego wspierania społeczeństwa obywatelskiego. Dyskutowano również o metodach wdrażania zasad partnerstwa w programach finansowanych ze środków Unii Europejskiej. Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem przedstawicieli organizacji pozarządowych, administracji publicznej, a także członków komitetów monitorujących wydatkowanie funduszy unijnych. Konferencję otworzył Marszałek Senatu Bogdan Borusewicz.

Aktywny udział obywateli w procesach decyzyjnych to jedna z kluczowych zasad i warunków skuteczności dobrego rządzenia. W obszarze tym także w Polsce jest jeszcze wiele do zrobienia. Odpowiadając na to wyzwanie, ISP włączył się w realizację kilkuletniego projektu systemowego *„Decydujemy razem. Wzmocnienie mechanizmów partycypacyjnych w kreowaniu i wdrażaniu polityk publicznych oraz podejmowaniu decyzji publicznych”*, którego celem jest wypracowanie ogólnopolskiego systemu wspierania partycypacji oraz stworzenie mechanizmów oceny partycypacji. Działania te wspólnie z Partnerstwem sześciu organizacji ISP będzie prowadzić do 2014 roku.

Sytuacja grup defaworyzowanych na rynku pracy (osoby niepełnosprawne)

Polska ma najniższe w Europie wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Program Polityki Społecznej od ponad dziesięciu lat analizuje najważniejsze źródła słabości systemu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. W 2009 r. w ramach projektu *„Zatrudnianie osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy. Uwarunkowania systemowe”* przygotowaliśmy rekomendacje dla pracodawców, rządu i władz lokalnych mające ułatwić osobom niepełnosprawnym dostęp do otwartego rynku pracy. Są one efektem ponad rocznego projektu badawczego, który poświęcony był rozpoznaniu podstawowych problemów związanych z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych oraz

uwarunkowań decyzji podejmowanych przez pracodawców. Rekomendacje zostały zamieszczone w dwóch poradnikach skierowanych do pracodawców *„Jak zatrudnić osobę niepełnosprawną? Poradnik dla pracodawcy z otwartego rynku pracy”* oraz *„Pracodawcy o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Jak jest? Co można zmienić?”*.

Dialog społeczny, stosunki przemysłowe

Dialog prowadzony między związkami zawodowymi, organizacjami pracodawców i rządem stał się szczególnie istotny w czasach kryzysu gospodarczego. Zdolność do wypracowywania i podejmowania wspólnych działań przez wszystkie strony stosunków pracy pozwala bowiem przeciwdziałać negatywnym skutkom kryzysu. W roku 2009 Instytut Spraw Publicznych kontynuował rozpoczęty jeszcze w 2002 roku monitoring w obszarach stosunków pracy, restrukturyzacji i warunków pracy. Większość prac monitoringowych koncentrowała się wokół problematyki kryzysu – jego konsekwencji dla poszczególnych branż, wpływu na warunki pracy w polskich przedsiębiorstwach, prac nad pakietem antykryzysowym itp. Wyniki monitoringu wysyłane są do European Foundation for the Improvement of Working and Living Conditions (Eurofound) w Dublinie. Ich odbiorcami są partnerzy społeczni z poziomu państw członkowskich i poziomu unijnego, organizacje doradcze i badawcze, Komisja i Parlament Europejski, media, naukowcy, działacze społeczni i wielu innych. ISP będzie kontynuować realizację monitoringu stosunków pracy, restrukturyzacji i warunków pracy przez kolejne cztery lata, w dalszym ciągu będziemy też pełnić rolę Krajowego Centrum Monitoringu dla Polski.

Innym, ważnym projektem w obszarze dialogu społecznego był projekt systemowy *„Poprawa funkcjonowania systemu dialogu społecznego oraz wzmocnienie instytucji i uczestników dialogu społecznego”*. ISP zbadał potrzeby szkoleniowe uczestników dialogu społecznego (na wszystkich jego poziomach: zakładowym, branżowym, wojewódzkim i centralnym) i na tej podstawie wypracowaliśmy modelowy system kształcenia w zakresie dialogu społecznego, który zostanie wdrożony na wszystkich szczeblach dialogu społecznego w kolejnych latach realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Opracowaliśmy również koncepcję studium podyplomowego w zakresie dialogu społecznego. Kluczową publikacją podsumowującą projekt jest książka *„Modelowy System Kształcenia w zakresie dialogu społecznego”*, pod redakcją Stéphana Portet i Rafała Towalskiego pt.

Polityka społeczna, rodzinna i wyzwania demograficzne

Nadchodzące dekady będą okresem bardzo szybkiego starzenia się ludności, na które Polska wciąż nie jest przygotowana. W 2009 roku problematykę zmian demograficznych i jej skutków podjęliśmy m.in. w publikacji *„Przygotowanie do starości. Polacy wobec starzenia się”* pod red. Piotra Szukalskiego. Książka ta była podsumowaniem badań zrealizowanych w 2007 roku, których celem było zdiagnozowanie sytuacji społecznej Polaków w wieku przedemerytalnym (45-54 lat).

Pod koniec 2009 roku Program Polityki Społecznej rozpoczął cykl seminariów eksperckich pod wspólnym tytułem *„Co warto zmienić w systemie ochrony zdrowia?”*, z udziałem ekspertów z różnych dziedzin dotyczących systemu ochrony zdrowotnej. W grudniu odbyło się pierwsze seminarium poświęcone zagadnieniom sprawozdawczości i statystyki zdrowotnej. W ramach projektu poruszone zostaną też kwestie kreowania polityki zdrowotnej, efektywności ochrony zdrowia, jej finansowania, zwalczania nierówności w

dostęp do ochrony zdrowia, kształcenia personelu medycznego i systemu ochrony zdrowia w obliczu wyzwań demograficznych.

2.3 PROGRAM PRAWA I INSTYTUCJI DEMOKRATYCZNYCH

W ramach Programu podejmowana jest tematyka dotycząca zagadnień ważnych dla funkcjonowania państwa. Eksperci Programu starają się być aktywnymi aktorami debaty publicznej, promując wypracowane rekomendacje i propozycje. Biorą udział w pracach Zespołów powoływanych i funkcjonujących m.in. przy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Program współpracuje również z parlamentarzystami wszystkich opcji politycznych. Eksperci uczestniczą w pracach komisji sejmowych i senackich, przygotowując i prezentując opinie prawne oraz nowe propozycje odnośnie projektów ustaw.

Obszary tematyczne:

1. Stan demokracji w Polsce
2. Aktywizacja obywatelska
3. Dostęp obywateli do pomocy prawnej

Program w 2009 roku

Monitoring stanu państwa

Monitoring potencjalnych zagrożeń dla demokracji w Polsce stanowi jeden z głównych filarów Programu Prawa i Instytucji Demokratycznych. Badania dotyczące kwestii kluczowych dla funkcjonowania ustroju demokratycznego, praw obywatelskich oraz konstytucyjnych zasad państwa prawa realizujemy od 2007 roku w ramach projektu „*Obserwatorium Demokracji w Polsce*”. W wyniku monitoringu powstały dwa raporty, z których drugi – „*Demokracja 2007-2009*” – zaprezentowany został podczas konferencji „*Stan obecny i przyszłość polskiej demokracji*” 26 czerwca w Warszawie. Raport, poświęcony m.in. wymiarowi sprawiedliwości, administracji publicznej, stanowieniu prawa, mediom i społeczeństwu obywatelskiemu, napisany został przez uznanych naukowców i ekspertów. Aktualność analiz w nim zawartych sprawiła, iż zarówno konferencja, jak i wydana publikacja cieszyły się ogromnym zainteresowaniem ze strony polityków, przedstawicieli instytucji publicznych, naukowców oraz dziennikarzy. Relacje z konferencji pojawiły się w największych polskich mediach.

Procedury stanowienia prawa – problematyka lobbingu

Program Prawa i Instytucji Demokratycznych od kilku lat prowadzi badania nad problematyką lobbingu w Polsce. Od 2006 r. eksperci ISP w swoich analizach formułowali krytyczne oceny obowiązującej ustawy lobbingowej. Gdy w październiku 2009 r. dyskusja nad ustawą rozgorzała na nowo w mediach i gremiach politycznych, Program miał w niej swój ważny udział. Na seminarium w ISP „*Regulacja prawna lobbingu w Polsce – stan obecny i perspektywy*” zebrało się grono najważniejszych ekspertów, przedstawicieli władz państwowych (m.in. minister Julia Pitera) i lobbystów, którzy debatowali nad pożądanym kształtem regulacji lobbingu w Polsce. Eksperci ISP, na zaproszenie ministra Michała Boniewo, wzięli także udział w pracach opracowujących założenia do nowej ustawy lobbingowej w ramach Zespołu Doradców Strategicznych Prezesa Rady Ministrów.

Program Prawa i Instytucji Demokratycznych w 2009 r. rozpoczął badania dotyczące **zagadnienia lobbingu w samorządzie terytorialnym**. Problematyka ta nie była nigdy wcześniej przedmiotem kompleksowych opracowań. Koncepcja nowatorskich badań lobbingu w samorządach wojewódzkich została opracowana w marcu 2009 r. W maju projekt uzyskał finansowanie z funduszy unijnych, w konkursie grantowym plasując się wśród czterech najwyżej ocenionych projektów. We wrześniu rozpoczęła się jego realizacja. Badanie prowadzone jest w całej Polsce przez współpracujących z Programem badaczy ze wszystkich szesnastu województw. W ramach projektu podjęto współpracę z gronem ekspertów m.in. prof. Michałem Kuleszą i dr. Marcinem W. Wiszowatym.

Systemowe rozwiązania dotyczące pomocy prawnej. Reforma wymiaru sprawiedliwości

W ramach Programu Prawa i Instytucji Demokratycznych działa Rada Ekspertów - niezależne, wyspecjalizowane ciało opiniotwórcze w składzie: Grzegorz Wiaderek, przewodniczący Rady (Inpris - Instytut Prawa i Społeczeństwa, Fundacja im. Stefana Batorego), Maciej Bobrowicz (Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych), Łukasz Bojarski (Inpris - Instytut Prawa i Społeczeństwa, Helsińska Fundacja Praw Człowieka), Jacek Czaja (Podsekretarz Stanu, Ministerstwo Sprawiedliwości), Katarzyna Gonera (Sędzia Sądu Najwyższego), Renata Koźlicka – Glińska (Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności), Jacek Kucharczyk (Prezes Zarządu, Instytut Spraw Publicznych), Krzysztof Więckiewicz (Dyrektor Departamentu Pożytku Publicznego, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej), Jan Winczorek (Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski), Katarzyna Żaczekiewicz – Zborska (Dziennik Gazeta Prawna). Rada podejmuje prace na rzecz systemowych zmian, związanych z dostępem do pomocy prawnej, obejmujących zarówno pomoc przedsądową, jak i pomoc prawną na etapie sądowym. W 2009 roku zrealizowaliśmy dwa projekty pilotażowe, mające na celu zidentyfikowanie barier w dostępie do pomocy prawnej oraz poprawę tego dostępu: badania dotyczące polityki informacyjnej sądów oraz projekt Centrum Pro Bono - instytucji ułatwiającej organizacjom pozarządowym rozwiązywanie problemów prawnych przy bezpłatnej pomocy kancelarii prawnych. Przygotowaliśmy ekspertyzy na aktualne tematy związane z bezpłatną pomocą prawną: kolejnych projektów ustawy regulujących obszar bezpłatnego poradnictwa prawnego, działalności i finansowania poradniczych organizacji pozarządowych, informacji dla obywateli o prawie w Internecie. Materiały opublikowane zostały w raporcie „Obywatel i Prawo”, A. Winiarska (red.), ISP, Warszawa, 2009. Zorganizowaliśmy szereg spotkań o charakterze seminaryjno-dyskusyjnym, poświęconych wybranym problemom (m.in. reformom zawodów prawniczych), na których, oprócz członków Rady i niezależnych ekspertów, zabierali głos przedstawiciele korporacji prawniczych.

Finansowanie polityki

Program Prawa i Instytucji Demokratycznych bardzo wiele uwagi poświęca problematyce finansowania polityki. Prowadzimy badania, w których krytyczna analiza obowiązujących aktów prawnych uzupełniona jest również o badania ich zastosowania w praktyce. Eksperti ISP przygotowują rekomendacje zmian w systemie prawnym, a także biorą aktywny udział w debacie publicznej odbywającej się w ciałach eksperckich, ośrodkach naukowych, a także w mediach. W 2009 roku dużym wkładem do omawianej tematyki było przygotowanie i opublikowanie szeregu raportów zawierających bardzo konkretne postulaty zmian dotyczących finansowania partii politycznych oraz ocenę dotychczasowych prac nad modernizacją systemu finansowania polityki w Polsce.

Wraz z rekomendacjami wypracowanymi w latach ubiegłych (dotyczącymi m.in. systemu finansowania kampanii wyborczych), poważna część rekomendacji dotyczących finansowania partii politycznych została uwzględniona w czasie prac parlamentarnych. W ich efekcie szereg postulatów formułowanych i wspieranych przez ISP znalazło się w ustawach (m.in. w ustawie o wyborze Prezydenta RP, ustawie o partiach politycznych) uchwalonych przez Parlament.

Zmiany w systemie prawa wyborczego

Od wielu lat jednym z ważnych problemów, jakie porusza w swych działaniach Program Prawa i Instytucji Demokratycznych, jest reforma prawa wyborczego w Polsce. Eksperti ISP opracowali propozycje mające na celu zagwarantowanie zasady powszechności wyborów oraz ułatwienia techniczne i organizacyjne ułatwiające polskim obywatelom udział w wyborach. W czasie wieloletnich prac współpracowaliśmy w tym zakresie z wieloma instytucjami, m.in. Państwową Komisją Wyborczą i Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji. Przedstawiciele ISP brali aktywny udział w latach 2004-2009 w pracach Sejmu RP IV, V i VI kadencji przedstawiając posłom zarówno postulaty, jak również gotowe rozwiązania legislacyjne. W 2009 roku opracowaliśmy nowe propozycje zmian w prawie wyborczym (m.in. procedurę głosowania korespondencyjnego dla polskich obywateli przebywających poza granicami kraju), a także promowaliśmy wypracowane wcześniej propozycje. Eksperti ISP uczestniczyli w pracach komisji i podkomisji sejmowych. Wieloletnie starania ISP przyniosły efekty i wiele rozwiązań zostało wprowadzonych do prawa wyborczego:

w ustawie o wyborze Prezydenta RP oraz w ordynacjach samorządowych:

- wprowadzenie dla wyborców niepełnosprawnych i w zaawansowanym wieku możliwości głosowania przez pełnomocnika. (Przepisy obowiązują od 2010 r.)

w ordynacji do wyborów samorządowych:

- przesunięcie czasu głosowania na godz. 8:00-22:00,
- wprowadzenie obowiązku zapewnienia przez wójta w obwodzie głosowania lokalu przeznaczonego dla potrzeb osób niepełnosprawnych (Przepisy obowiązują od 2010 r.)

w Ordynacji do Parlamentu Europejskiego:

- wprowadzenie głosowania dwudniowego (Zmiany zaczną obowiązywać od wyborów w 2014 r.).

Instytut aktywnie uczestniczy również w pracach nad Kodeksem wyborczym (rozpoczętych we wrześniu 2009 roku), przygotowując opinie prawne i propozycje konkretnych zmian (prace mają zakończyć się w 2010 roku).

Prawa obywateli – promowanie uczestniczenia w wyborach i referendach

Program Prawa i Instytucji Demokratycznych od wielu lat zajmuje się badaniem barier ograniczających uczestnictwo w wyborach oraz wypracowywaniem praktycznych rekomendacji, mających na celu zachęcenie obywateli do udziału w wyborach. W 2009 roku włączyliśmy się w społeczną kampanię profrekwencyjną „*Pępek Europy*”, której głównym celem była aktywizacja młodych Polaków do zagłosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Ekspert Programu był współautorem raportu z przebiegu kampanii,

zaprezentowanego podczas konferencji prasowej 29 października. Kampania realizowana była przez *Koalicję 7 czerwca*, która w podobnym składzie w 2007 roku – jako *Koalicja 21 października* – z sukcesem przeprowadziła akcję „Zmień kraj. Idź na wybory” przed wyborami do Parlamentu RP.

Od 2008 roku prowadzone są w ramach Programu prace Forum Aktywny Obywatel – niezależnego ciała opiniotwórczego, zrzeszającego ekspertów oraz liderów organizacji pozarządowych, których wspólnym celem jest przeciwdziałanie absencji wyborczej w Polsce. W ramach prac Forum, w kwietniu 2009 roku przeprowadziliśmy m.in. badania na temat postaw obywateli wobec wyborów do Parlamentu Europejskiego, z których jasno wynikało, że Polakom brakuje podstawowych informacji na temat wyborów, oraz, że obywatele lepiej poinformowani są bardziej skłonni udać się do urn wyborczych (badania zostały powtórzone również w sierpniu w celu porównania ich wyników). Rezultaty badań odbiły się szerokim echem w mediach (były cytowane w głównych programach informacyjnych największych stacji telewizyjnych - TVP1, TVP 2, POLSAT, TVN - oraz radiowych). Artykuł przedstawiający badania dotyczące stopnia poinformowania Polaków o wyborach do PE znalazł się na pierwszej stronie *Gazety Wyborczej*.

W czerwcu 2009 roku zorganizowaliśmy również międzynarodową konferencję *Jak skutecznie informować obywateli o wyborach?*, z udziałem m.in. Sekretarza Państwowej Komisji Wyborczej, Ministra Kazimierza W. Czaplickiego. Gościem specjalnym konferencji był Ola Pettersson, ekspert szwedzkiego Instytutu International IDEA.

Prawa obywateli – konstytucyjne prawo do petycji

Eksperci przygotowali dla Senatu RP w listopadzie 2009 roku ekspertyzę prawną na temat projektu ustawy, która ma gwarantować obywatelom możliwość korzystania z konstytucyjnego prawa do petycji.

Prawa obywateli – praktyczne zwiększanie dostępu do pomocy prawnej

Program Prawa i Instytucji Demokratycznych od kilku lat realizuje Program *Obywatel i Prawo*, w ramach którego przyznawane są granty dla organizacji udzielających porad obywatelskich i prawnych. W 2009 roku zakończyliśmy IV edycję Programu. W ramach konkursu grantowego przyznano 12 dotacji do 30 tys. złotych oraz 2 dotacje dla organizacji sieciowych (Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych i Związku Biur Porad Obywatelskich) w konkursie zamkniętym, które przekazały w ramach regrantingu kolejne 24 granty członkom sieci. Ogólna kwota przekazanych dotacji to 960 000 złotych. Bezpłatne porady udzielane były osobom w szczególnie trudnej sytuacji życiowej i materialnej, także z grup społecznie marginalizowanych. W 2009 roku rozpoczęliśmy również realizację kolejnej, V edycji Programu *Obywatel i Prawo*. Przyznaliśmy 24 małe granty do kwoty 25 tys. zł dla organizacji bezpośrednio prowadzących poradnictwo prawne oraz 2 duże granty dla organizacji wspierających poradnictwo obywatelskie i prawne, do kwoty 140 tys. Złotych.

Dzięki dotacjom Programu, łącznie w czterech edycjach (2002-2009) udzielono blisko 120 000 porad prawnych i obywatelskich. Poprawiła się również jakości poradnictwa prowadzonego przez organizacje pozarządowe, poprzez szkolenia personelu czy zakup niezbędnego wyposażenia. Otwarto nowe punkty doradztwa i docierano z ofertą do większej

ilości beneficjentów. Podjęto również akcje promujące działania pro bono wśród środowisk prawniczych, w szczególności studentów prawa - wolontariuszy. Dzięki środkom programu możliwe będzie udzielanie porad osobom, których nie stać na poradę prawnika, ale także więźniom, niepełnosprawnym Romom, imigrantom, rodzinom osób zaginionych i dzieciom pozbawionym opieki.

2.4 PROGRAM MIGRACJI I POLITYKI ROZWOJOWEJ

Program Migracji i Polityki Rozwojowej koncentruje swoją działalność na tematyce związanej z polską i europejską polityką migracyjną oraz integracyjną, prowadzi badania w dziedzinie migracji – zarówno z punktu widzenia państwa wysyłającego, jak i przyjmującego migrantów, a także zajmuje się bezpośrednio wsparciem imigrantów w procesie integracji (poradnictwo prawne, psychoedukacja). Program angażuje się w debatę dotyczącą polityki migracyjnej, poprzez organizowanie konferencji i seminariów promujących dobre praktyki i rozwiązania stosowane w państwach UE i w Polsce. Drugim ważnym tematem dla Programu jest współpraca rozwojowa, realizowana głównie poprzez promocję polskich doświadczeń w zakresie transformacji ustrojowej w państwach Europy Wschodniej.

Obszary tematyczne:

1. Polska polityka migracyjna i integracyjna
2. Integracja cudzoziemców w Polsce (badania integracji, organizacja warsztatów, poradnictwo prawne)
3. Emigracja z Polski
4. Promocja polskich doświadczeń w zakresie transformacji ustrojowej

Program w 2009 roku

Polska polityka migracyjna i integracyjna

W 2009 roku ISP w ramach Programu Migracji i Polityki Rozwojowej zainicjował działalność Polskiego Forum Integracyjnego – platformy dialogu na temat integracji cudzoziemców. W ramach Forum organizowane są seminaria, konferencje i warsztaty dla ekspertów, praktyków, przedstawicieli świata nauki oraz instytucji zaangażowanych w proces integracji imigrantów, zarówno z Polski, jak i krajów UE. Forum umożliwia wymianę poglądów i informacji oraz opracowanie rekomendacji dotyczących polityki integracyjnej. W 2009 roku odbyły się spotkania na temat postrzegania migrantów oraz genderowych aspektów migracji. Staraliśmy się odpowiedzieć m.in. na pytania jak wizerunek wpływa na integrację imigrantów oraz jakie skutki niesie za sobą migracja kobiet – emancypację czy wykluczenie.

ISP w ramach Programu Migracji i Polityki Rozwojowej współpracuje z różnymi instytucjami państwowymi w dziedzinie dostosowania się do przyjmowania cudzoziemców. W 2009 roku przeprowadziliśmy ewaluację funkcjonowania instytucji społecznego wsparcia (we współpracy z Urzędem m.st. Warszawy) w zakresie właściwej realizacji praw przymusowych migrantów oraz wypracowaliśmy rekomendacje. Opracowaliśmy również metodologię zbierania danych statystycznych dotyczących występowania zjawiska dyskryminacji rasowej, rasizmu, przestępstw motywowanych nienawiścią i ksenofobią w Polsce dla Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Eksperci Programu często są proszeni przez wiodące polskie media o komentarze na temat polskiej polityki migracyjnej i integracyjnej.

Integracja cudzoziemców

W 2009 roku organizowaliśmy warsztaty integracyjne dla cudzoziemców mieszkających w Polsce (w tym także dla uchodźców). W szkoleniach uczestniczyło około 150 osób z różnych krajów i kultur m.in. z Wietnamu, Iraku, Ukrainy, Chin, Nigerii, Rosji, Afganistanu, Armenii, Czeczenii i wielu innych. Warsztaty miały na celu pomoc imigrantom w przygotowaniu do radzenia sobie z trudnymi emocjami wynikającymi z procesów adaptacyjnych w nowym kręgu kulturowym. Podczas szkoleń zdobywali oni kompetencje umożliwiające radzenie sobie w trudnych, konfliktowych sytuacjach oraz podstawową wiedzę obywatelską i prawną.

W ramach działalności badawczej dotyczącej procesów integracji przeprowadziliśmy analizę strategii adaptacyjnych Ukraińców na polskim rynku pracy oraz badanie dyskryminacji cudzoziemców w Polsce. Prowadziliśmy również badania poradnictwa prawnego dla migrantów przymusowych w Polsce, a także porównywaliśmy polską politykę integracyjną wobec uchodźców z brytyjskimi doświadczeniami w tym zakresie.

Polska jako państwo wysyłające imigrantów

Program Migracji i Polityki Rozwojowej podejmuje również tematykę emigracji Polaków do krajów Unii Europejskiej. W badaniach i ekspertyzach poruszamy zagadnienia takie, jak sytuacja polskich emigrantów w wybranych państwach, „drenaż mózgów” (*brain drain*), migracje powrotne czy postrzeganie polskich imigrantów w społeczeństwach przyjmujących. W 2009 r. zbadaliśmy m.in. jak kształtował się obraz polskiego pracownika w niemieckiej prasie w okresie, gdy podejmowana była decyzja o zastosowaniu okresów przejściowych oraz jak ten wizerunek prezentuje się obecnie. Badanie umożliwiło lepsze zrozumienie opinii Niemców na temat migracji zarobkowych, a także pozwoliło wysunąć wnioski na temat kształtowania relacji polsko-niemieckich w tym obszarze. Wyniki badań przedstawiliśmy na konferencji w Polsce i na spotkaniach w Niemczech. Badania były szeroko cytowane przez polską i niemiecką prasę.

Promocja polskich doświadczeń w zakresie transformacji ustrojowej

W roku 2009 minęło 20 lat polskich przemian ustrojowych. W ciągu tego dwudziestolecia Polska z biorcy pomocy stała się promotorem demokracji w Europie Wschodniej, na Bałkanach oraz w innych regionach świata. Od wielu lat polskie organizacje pozarządowe, przy wsparciu rządu, instytucji Unii Europejskiej oraz międzynarodowych i krajowych darczyńców, prowadzą działania upowszechniające polskie doświadczenia w budowaniu demokracji. ISP zajmował się tym tematem we współpracy z MSZ, Grupą Zagranica, warszawskim sekretariatem Community of Democracies oraz stowarzyszeniem PASOS.

W 2009 r. kontynuowaliśmy współpracę z instytucjami badawczymi z państw byłego ZSRR skoncentrowaną na promocji praktycznych doświadczeń z transformacji oraz akcesji Polski do UE. Wspólne projekty obejmowały taką tematykę, jak polityka migracyjna, kontrola

granic czy polityka wizowa. Sukces poprzednich edycji programów studyjnych dla ekspertów z Rosji, Mołdowy, Kirgizji oraz Ukrainy umożliwił kontynuację współpracy z dotychczasowymi sponsorami (National Endowment for Democracy, MSZ). W 2009 roku gościliśmy dwie grupy z Ukrainy, grupę z Rosji, a także stypendystkę z Gruzji. Uczestnicy wizyt studyjnych mieli okazję spotkać się z polskimi urzędnikami, przedstawicielami instytucji naukowych i organizacji pozarządowych. Jedna z wizyt zakończyła się międzynarodową konferencją na temat polityki migracyjnej w Polsce i na Ukrainie.

2.5 NAGRODA IM. JERZEGO ZIMOWSKIEGO

O Nagrodzie

Nagroda im. Jerzego Zimowskiego została ufundowana przy Instytucie Spraw Publicznych w 2008 roku. Celem Nagrody jest uhonorowanie osoby lub instytucji szczególnie wyróżniającej się w działalności na rzecz integracji cudzoziemców w Polsce lub pomocy Polakom za granicą.

Nagroda im. Jerzego Zimowskiego przyznawana jest za działalność społeczną, publicystyczną, badawczą lub inną poświęconą problematyce migracji z Polski i do Polski oraz sytuacji uchodźców w naszym kraju. Celem nagrody jest również zwrócenie uwagi opinii społecznej i mediów na nabierające coraz większego znaczenia problemy migracji, uchodźstwa i integracji cudzoziemców.

Przyznawana raz do roku Nagroda jest formą docenienia i uhonorowania działań laureata na rzecz pomocy cudzoziemcom i Polakom za granicą, ma także charakter pieniężny. Po raz pierwszy nagrodę przyznano w 2008 roku. Laureatką została Małgorzata Gebert z Centrum Pomocy Uchodźcom przy Polskiej Akcji Humanitarnej.

Nagrodzona za walkę z niewolnictwem

Laureatką Nagrody w 2009 roku została Stana Buchowska - współzałożycielka i koordynatorka polskiego programu *"La Strada"*, członkini Zarządu Fundacji Przeciwko Handlowi Kobietami oraz Międzynarodowego Zarządu organizacji *"Global Alliance against Trafficking in Women"* z siedzibą w Bangkoku. Jest magistrem antropologii na Uniwersytecie Komeńskiego w Bratysławie. Od 1980 roku mieszka w Polsce. Na początku lat 90. prowadziła szkolenia w amerykańskiej fundacji DELPHI, wspierającej organizacje pozarządowe. Jej działalność doceniana jest nie tylko w kraju, ale również za granicą. W 2004 r. otrzymała Medal Świętego Jerzego przyznawany przez „Tygodnik Powszechny”.

Fundacja Przeciwko Handlowi Kobietami *"La Strada"* powstała w 1995 roku dzięki pomocy Holenderskiej Fundacji Przeciwko Handlowi Kobietami. Fundacja „La Strada” niesie pomoc ofiarom handlu ludźmi, przede wszystkim kobietom sprzedawanym lub porywanym za granicę do prostytucji, a także ofiarom pracy przymusowej i żebractwa. Fundacja prowadzi trzy kampanie: kampanię prasową i lobbingsową, kampanię prewencji i edukacji oraz kampanię pomocy społecznej. Działania prowadzone przez Fundację to między innymi: uświadamianie władzom i opinii publicznej problemu handlu kobietami; informowanie kobiet i dziewcząt o potencjalnych zagrożeniach; szkolenia policjantów, pograniczników i innych urzędników oraz zapewne bezpieczeństwa, opieki prawnej, medycznej i psychoterapeutycznej, a także wsparcie finansowe dla eks-prostytutek, osób zmuszanych do żebractwa i do innej pracy przymusowej. Fundacja jest członkiem międzynarodowej sieci La Strada Program Prewencji Handlu Kobietami z Europy Środkowej i Wschodniej, który działa w dziewięciu krajach: Białorusi, Bośni i Hercegowinie, Bułgarii, Holandii, Macedonii, Mołdawii, Polsce, Republice Czeskiej i Ukrainie.

Wyboru laureatki Nagrody im. Jerzego Zimowskiego w 2009 roku dokonała Kapituła Nagrody w składzie:

- Małgorzata Gebert (Centrum Pomocy Uchodźcom przy PAH)

- Mariusz Jakubowski (Gambit Kontrakt)
- prof. Lena Kolarska-Bobińska (Parlament Europejski)
- dr Jacek Kucharczyk (Instytut Spraw Publicznych)
- Janina Paradowska-Zimowska (Polityka)
- Anna Rutkiewicz (Rada ds. Uchodźców)
- prof. Irena Rzeplińska (Helsińska Fundacja Praw Człowieka)
- Tomasz Sadowski (Fundacja Pomocy Wzajemnej „Barka”)
- prof. Krystyna Slany (Uniwersytet Jagielloński)
- Wojciech Wróblewski (PZU SA)

Uroczystość wręczenia nagrody odbyła się 6 października 2009 roku. Zgromadziła liczne grono przedstawicieli administracji publicznej, świata akademickiego związanego z problematyką migracji, współpracowników laureatki, przyjaciół Patrona, działaczy organizacji pozarządowych oraz mediów. Uroczystość otworzył prof. Mirosław Wyrzykowski, sędzia Trybunału Konstytucyjnego wykładem *„Ochrona słabszego w Rzeczypospolitej Polskiej”*. Laudację wygłosiła prof. Irena Rzeplińska z Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, Członkini Kapituły Nagrody. Patronat medialny nad Nagrodą objęły tygodnik „Polityka” i radio TOK FM.

2.6 PROGRAM STYPENDIALNY „NAUKA I SPOŁECZEŃSTWO”

O Programie Stypendialnym

Program Stypendialny Instytutu Spraw Publicznych - „Nauka i społeczeństwo” został utworzony w 2008 roku. Program umożliwia młodym badaczom wykorzystanie ich wiedzy, pomysłów i umiejętności w służbie publicznej poprzez udział w pracach naukowo-badawczych prowadzonych przez ISP. Ideą stypendium jest przygotowanie młodych naukowców do pracy eksperckiej. Oprócz udziału stypendystów w bieżącej pracy badawczej Instytutu, szczególny nacisk położony jest na rozwijanie umiejętności związanych z pisanem tekstów analitycznych, artykułów do pism naukowych i branżowych, rozpowszechnianiem prac Instytutu na konferencjach i seminariach, a także w środkach masowego przekazu. Obszary działalności naukowo-badawczej prowadzonej w ramach stypendiów pokrywają się z zakresem prac realizowanych przez programy Instytutu i dotyczą określonych przez Zarząd i Radę Fundacji ISP priorytetów programowych. Stypendium trwa 6 miesięcy z możliwością przedłużenia o kolejne 6 miesięcy. Program finansowany jest z grantu przyznanego przez Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe.

W ramach stypendium:

- Stypendysta bierze udział w przygotowaniu koncepcji działalności programowej ISP, uczestniczy w koordynowaniu projektów badawczych, przygotowywaniu wniosków i grantów,
- Upowszechnia wyniki badań Instytutu na konferencjach i seminariach, oraz w mediach, publikuje artykuły w pismach naukowych i branżowych,
- Przygotowuje określoną w umowie ilość publikacji
- Prowadzi dyżury badawcze w ISP, w wymiarze co najmniej dwóch dni w tygodniu.

Dzięki stypendium Instytut pozyskuje również młodych, zdolnych i ambitnych współpracowników. Dotychczas dwie stypendystki zostały po okresie stypendium zatrudnione na stanowiskach analitycznych w Instytucie, jedna jest stałą ekspertką ISP.

Od początku utworzenia Programu „Nauka i Społeczeństwo” wzięło w nim udział dziewięć osób z różnych miast i uczelni w Polsce. Stypendyści uczestniczyli w pracach wszystkich Programów Instytutu. W 2009 roku przyznano cztery stypendia.

Stypendyści 2009

Aleksander Fuksiewicz, Stypendysta Programu Europejskiego (maj 2009 – maj 2010)

Absolwent Stosunków Międzynarodowych Collegium Civitas w Warszawie oraz Instytutu Europeistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Pracował w Departamencie Spraw Europejskich Ministerstwa Gospodarki.

Podczas stypendium uczestniczył w realizacji kilku projektów badawczych. Zajmował się m. in. tematyką przygotowań do polskiej Prezydencji w Unii Europejskiej w 2011 roku, w ramach projektu *„Czeska Prezydencja w oczach Polaków – ocena dokonań Czech podczas ich przewodnictwa w Radzie UE w 2009 roku”*. Jest współautorem raportu *„Czeska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej – spojrzenie z Polski”* (z Agnieszką Ładą). Wyniki badań ISP na temat oceny dokonań czeskiej prezydencji prezentował na konferencji 2 lipca w Warszawie, a także w mediach m. in. w Telewizji „TV Biznes”, Polskim Radio „Trójka”, i miesięczniku *„Prawo europejskie w praktyce”*. Stypendysta uczestniczył także w realizacji innych projektów badawczych: *„Polskie wybory do Parlamentu Europejskiego w 2009 roku w perspektywie porównawczej. W kierunku europejskiego demos?”* oraz *„Return to Europe – Reflections after 20 years of Democratic Renewal”*.

Ignacy Józwiak, Stypendysta Programu Migracji i Polityki Rozwojowej (maj 2009 - październik 2009)

Absolwent Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UW, doktorant w Szkole Nauk Społecznych przy Instytucie Filozofii i Socjologii PAN. Specjalizuje się w tematyce Europy Środkowowschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem Ukrainy i Mołdawii - kwestii etnicznych, granic i pogranicza.

Podczas stypendium brał udział w projektach Programu dotyczących polityki migracyjnej i integracji cudzoziemców. Jest współautorem raportu ISP *„Strategie Przetrwania. Integracja pracowników z Ukrainy na polskim rynku pracy”* (z Mirosławem Bienieckim i Mikołajem Pawlakiem), a także raportu *„Bez cudzoziemców byłibyśmy ubożsi. Wizerunek obcokrajowców w polskiej prasie”* (z Michałem Tudorowskim), w ramach projektu *„Wizerunek imigrantów a integracja”*. Wyniki przeprowadzonych przez siebie badań prasowych prezentował również na konferencji. *„Wizerunek imigrantów a integracja”*. Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem mediów.

dr Joanna Zalewska, stypendystka Programu Polityki Społecznej (wrzesień 2009 – luty 2010)

Absolwentka Szkoły Nauk Społecznych przy Instytucie Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk. Specjalizuje się w tematyce zmian demograficznych, starzenia się społeczeństwa i aktywizacji osób starszych.

W ramach stypendium mogła rozwijać swoje zainteresowania badawcze uczestnicząc w projektach Instytutu dotyczących przemian demograficznych. We współpracy z koordynatorami Programu Polityki Społecznej przygotowywała cykl debat *„Solidarność pokoleń – strategiczne rozwiązania wobec zmiany demograficznej”* realizowanych wspólnie z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów, a poświęconych strategicznym wyzwaniom demograficznym, przed którymi stoi nasz kraj, w szczególności w obszarze polityki rodzinnej, ubezpieczeń społecznych i rynku pracy. Jest również autorką tekstu *„Aktywizacja zawodowa po pięćdziesiątym roku życia? W poszukiwaniu recept na dobrą starość”*, które ukażą się w serii ISP *„Analizy i Opinie”*. W *„Tygodniku Powszechnym”* ukazał się jej artykuł *„Emerytura to nie raj”*, (*Tygodnik Powszechny*, 31.01. 2010). Podczas stypendium koordynowała także nowy projekt Instytutu dotyczący systemu ochrony zdrowia w Polsce pt. *„Co warto zmienić w systemie ochrony zdrowia?”*. W ramach projektu zorganizowano seminaria z udziałem czołowych ekspertów na temat różnych aspektów systemu ochrony zdrowotnej m. in. zagadnień sprawozdawczości i statystyki zdrowotnej, finansowania ochrony zdrowia, zwalczania nierówności w dostępie do ochrony zdrowia, problemu kształcenia personelu

medycznego i ochrony zdrowia wobec wyzwań demograficznych. Rekomendacje ekspertów zawarte zostaną w memorandum skierowanym do obecnych i przyszłych władz.

Marcin Rulka, stypendysta Program Prawa i Instytucji Demokratycznych (wrzesień 2009 – luty 2010)

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego. Asystent w Centrum Studiów Wyborczych UŁ. Specjalizuje się w prawie konstytucyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem prawa wyborczego.

Marcin Rulka we współpracy z Jarosławem Zbierankiem, kierownikiem Programu Prawa i Instytucji Demokratycznych ISP przygotował m. in. opinie prawne dotyczące zmian w Kodeksie Wyborczym - opinia o projekcie ustawy – Kodeks Wyborczy (druk 1568) oraz opinia o projekcie ustawy o zmianie ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Instytut od wielu lat działa na rzecz zmiany prawa wyborczego i jest jednym z wiodących ośrodków eksperckich zajmujących się tą tematyką. Proponowane i popierane przez ISP postulaty znalazły się w kilku nowelizacjach prawa wyborczego.

ANEKSY

1. PROJEKTY ISP W 2009 ROKU

PROGRAM EUROPEJSKI

Nadzór merytoryczny: dr Jacek Kucharczyk

Zespół: dr Agnieszka Łada (Kierownik Programu/Analitik), Elżbieta Kaca (Koordynator Projektów/Badacz, stypendysta ISP do 02.2009), Aleksander Fuksiewicz (Stypendysta ISP), Małgorzata Fałkowska-Warska (Koordynator projektów/Badacz), eksperci: dr hab. Tomasz G. Grosse, dr Melchior Szczepanik

Dane liczbowe o projektach i publikacjach:

- ✓ Liczba realizowanych projektów: 17
- ✓ Liczba uzyskanych grantów: 10
- ✓ Liczba wydanych publikacji: 19
- ✓ Liczba konferencji i seminariów: 15

TEMAT 1. INSTYTUCJE UNII EUROPEJSKIEJ: PREZYDENCJA I PARLAMENT EUROPEJSKI

Projekt: „Polscy posłowie w Parlamencie Europejskim – rola i wpływ na politykę”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: Elżbieta Kaca

Eksperti: dr Agnieszka Łada, Elżbieta Kaca, Melchior Szczepanik

Projekt był kontynuacją badania przeprowadzonego w latach 2006-2007. Podsumowuje aktywność polskich posłów do Parlamentu Europejskiego, ich wpływu na decyzje podejmowane w PE oraz reprezentowanie różnych zbiorowości społecznych. W 2009 roku ISP opublikował w języku polskim i angielskim raport z badań przeprowadzonych w 2008 roku pt. „Bilans aktywności polskich posłów do Parlamentu Europejskiego. Cele, osiągnięcia, wnioski na przyszłość”. W kwietniu wyniki badań i raport zostały przedstawione na konferencji. W marcu 2009 zorganizowane zostało seminarium eksperckie na temat statusu prawnego polskich parlamentarzystów europejskich i ich współpracy z administracją rządową, na którym przedstawiono propozycje postulowanych zmian w systemie prawnym w tym zakresie. Propozycje przedstawione podczas seminarium zostały opublikowane w *policy paper* - „Posłowie do Parlamentu Europejskiego – pozycja prawna w kraju oraz współpraca z administracją rządową.”

Status projektu: zrealizowany

Okres realizacji: lipiec 2008 – maj 2009

Źródła finansowania: Fundacja im. Friedricha Eberta

Projekt: „Czeska Prezydencja w oczach Polaków”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: dr Agnieszka Łada

Eksperci: dr Agnieszka Łada, Aleksander Fuksiewicz

Projekt miał na celu ocenę czeskiej Prezydencji w Radzie UE z polskiej perspektywy. W okresie przewodnictwa Czech, w Polsce przeprowadzone zostały pogłębione wywiady z przedstawicielami rządu, placówek dyplomatycznych innych krajów oraz ekspertami, którzy ocenili różne aspekty działania czeskiej administracji. Na podstawie tych rozmów oraz monitoringu prezydencji powstał raport, zaprezentowany na konferencji zorganizowanej tuż po zakończeniu czeskiego przewodnictwa. Gośćmi konferencji byli polscy i czescy komentatorzy. Raport dostępny jest w wersji drukowanej i elektronicznej w języku polskim oraz w wersji elektronicznej w języku angielskim.

Status projektu: zrealizowany

Okres realizacji: marzec - lipiec 2009

Źródło finansowania: Fundacja im. Heinricha Bölla

Projekt: „Współpraca administracji z sektorem pozarządowym w przygotowaniu i sprawowaniu czeskiej Prezydencji w Radzie Unii Europejskiej – wnioski dla Polski”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: Małgorzata Fałkowska – Warska

Eksperci: dr Agnieszka Łada

Celem projektu było skorzystanie z czeskich doświadczeń na polu współpracy administracji państwowej z trzecim sektorem w przygotowaniu i sprawowaniu Prezydencji w Radzie Unii Europejskiej. W ramach projektu przeprowadzone zostały wywiady z przedstawicielami czeskich organizacji pozarządowych oraz administracji. Na ich podstawie powstał raport zawierający m.in. rekomendacje dla Polski. Streszczenie raportu zostało opublikowane w serii „Analizy i Opinie” w języku angielskim. Projekt zakończyła konferencja prezentująca wyniki badań.

Status projektu: zrealizowany

Okres realizacji: sierpień – grudzień 2009

Źródło finansowania: Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Projekt: „Przewodnictwo państwa w Radzie Unii Europejskiej - doświadczenia partnerów, propozycje dla Polski”

Koordynator projektu/ekspert: dr Agnieszka Łada

W ramach projektu wydana została publikacja - „Przewodnictwo państwa w Radzie Unii Europejskiej - doświadczenia partnerów, propozycje dla Polski” oraz zorganizowana konferencja na ten temat. ISP był partnerem projektu realizowanego przez Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM. Analityk ISP napisał rozdział do publikacji i wygłosił referat na konferencji.

Status projektu: zrealizowany

Okres realizacji: sierpień – grudzień 2009

Źródło finansowania: UAM

Projekt: „Współpraca pomiędzy administracją rządową a trzecim sektorem w Polsce w zakresie informowania społeczeństwa o polskim Przewodnictwie w Radzie UE”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: dr Agnieszka Łada

Eksperci: dr Agnieszka Łada, Małgorzata Fałkowska-Warska, dr Grzegorz Makowski, dr Magdalena Dudkiewicz

Projekt polegał na przeprowadzeniu badań i napisaniu ekspertyzy na zlecenie Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej na temat szans i wyzwań współpracy administracji państwowej z trzecim sektorem podczas przygotowań i sprawowania polskiej Prezydencji w Radzie UE. Na podstawie analizy materiałów oraz wywiadów, przygotowana została propozycja strategii informowania polskiego społeczeństwa na temat polskiego przewodnictwa przez rząd w kooperacji z partnerami społecznymi. Ekspertyza zaprezentowana została na konferencji organizowanej przez UKIE.

Status projektu: zrealizowany

Okres realizacji: październik - grudzień 2009

Źródło finansowania: Urząd Komitetu Integracji Europejskiej

Projekt: „Strategia lizbońska a polska Prezydencja”

Koordynator projektu: dr Agnieszka Łada

Ekspert: dr Tomasz Grosse

Projekt polegał na napisaniu ekspertyzy na temat aktualnego stanu debaty o strategii lizbońskiej oraz przewidywanej przyszłości tej koncepcji. Szczególna uwaga została zwrócona na szanse i wyzwania, jakie staną przed polską Prezydencją w tym obszarze.

Status projektu: zrealizowany

Okres realizacji: październik - grudzień 2009

Źródło finansowania: Urząd Komitetu Integracji Europejskiej

Projekt: „Polskie wybory do Parlamentu Europejskiego w 2009 roku w perspektywie porównawczej. W kierunku europejskiego demos?”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: Aleksander Fuksiewicz

Eksperci: dr Jacek Kucharczyk, Beata Roguska, dr Agnieszka Łada, Aleksander Fuksiewicz, Jarosław Zbieranek, Marcin Rulka, Małgorzata Grabarek, dr Melchior Szczepanik, Olga Wysocka

Celem projektu jest przeprowadzenie badań na temat najważniejszych aspektów wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2009 roku w Polsce, w kontekście doświadczeń wybranych krajów członkowskich. Założeniem badania jest identyfikacja charakterystycznych cech wspólnych dla nowych i starych krajów członkowskich w zakresie socjologicznej analizy

zachowań wyborczych, prowadzonej debaty politycznej, paneuropejskiego populizmu oraz roli mediów i organizacji pozarządowych w kampanii wyborczej do PE. Rezultatem projektu będzie publikacja w języku polskim i angielskim oraz organizacja debat w Warszawie, Pradze (partner projektu – PASOS) i Brukseli (partner projektu – CEPS/EPIN).

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: sierpień 2009 – czerwiec 2010

Źródła finansowania: Komisja Europejska, Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego, Citizenship Programme 2007-2013

TEMAT 2. POLSKA WOBEC WYZWAŃ STOJĄCYCH PRZED UNIĄ EUROPEJSKĄ

Projekt: “Stanowisko nowych państw członkowskich UE wobec Unii Śródziemnomorskiej” (“New EU Member States’ Positions regarding the Union for the Mediterranean”)

Kierownik projektu: Prof. Lena Kolarska-Bobińska

Koordynator projektu: dr Agnieszka Łada

Ekspert: Agnieszka Cianciara

Celem projektu było opracowanie raportu na temat stosunku nowych państw członkowskich Unii Europejskiej do propozycji Nicolasa Sarkozy’ego dotyczącej powołania Unii Śródziemnomorskiej w kontekście polsko-szwedzkiej inicjatywy rozwijania Wschodniego Wymiaru Polityki Sąsiedztwa. W ramach badań w 2008 roku przeprowadzone zostały wywiady w Polsce, Czechach oraz na Węgrzech.

W 2009 roku został wydany, w wersji elektronicznej, raport z badań w języku angielskim oraz zorganizowane seminarium. Partnerem projektu była tunezyjska organizacja CEMI, która w ramach projektu opublikowała policy paper.

Status projektu: zrealizowany

Okres realizacji: listopad 2008 – maj 2009

Źródła finansowania: Euromesco

Projekt: “Towards regional advocacy for cooperation in the Balkans via European best practices”

Koordynator projektu: dr Agnieszka Łada

Ekspert: Piotr Kaźmierkiewicz

Projekt miał na celu rozwinięcie współpracy regionalnej pomiędzy krajami bałkańskimi, na przykładzie owocnej współpracy pomiędzy państwami Grupy Wyszehradzkiej. ISP oraz inne organizacje z tych krajów były partnerami w projekcie realizowanym przez Institute for Democracy and Mediation (IDM) z Albanii. ISP przygotował artykuł na temat polskich doświadczeń współpracy w ramach Grupy Wyszehradzkiej oraz zaprezentował go podczas konferencji w Tiranie w marcu 2009.

Status projektu: zrealizowany

Okres realizacji: styczeń – marzec 2009

Źródła finansowania: Visegrad Fund

Projekt: „Postrzeganie koncepcji Partnerstwa Wschodniego przez Polskę i Czechy”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: Elżbieta Kaca

Ekspert: Elżbieta Kaca

Celem projektu było przedstawienie polskiego i czeskiego postrzegania koncepcji Partnerstwa Wschodniego. Eksperci Instytutu, który jest partnerem projektu przygotowali policy paper oraz zaprezentowali jego tezy podczas seminarium w Czechach.

Status projektu: zrealizowany

Okres realizacji: lipiec 2009 – wrzesień 2009

Źródła finansowania: Forum Polsko-Czeskie, Czeskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych

TEMAT 3. WPŁYW INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ NA POLSKĘ

Projekt: „Nowe perspektywy polityki innowacyjnej UE”

Koordynator projektu: Elżbieta Kaca

Ekspert: dr Tomasz Grosse

Celem projektu było przygotowanie opinii na temat czterech najbardziej aktualnych dokumentów europejskich dotyczących polityki innowacyjnej UE. Ekspertyza miała na celu zbadanie tych dokumentów pod kątem wniosków dla przyszłości polityki innowacyjnej po roku 2013.

Status projektu: zrealizowany

Okres realizacji: listopad 2008 – styczeń 2009

Źródła finansowania: Urząd Komitetu Integracji Europejskiej

Projekt: „Obecność instytucji niemieckich w polskim systemie edukacji – stan aktualny i możliwe kierunki rozwoju współpracy ”

Kierownik projektu: dr Agnieszka Łada

Koordynator projektu: Małgorzata Fałkowska-Warska

Eksperci: dr Agnieszka Łada, Małgorzata Fałkowska-Warska

Celem projektu było zbadanie, czy podczas reformowania polskiego systemu edukacji wzorowano się na rozwiązaniach niemieckich. Na podstawie rozmów z ekspertami z dziedziny edukacji ustalone zostało także, gdzie zaangażowanie instytucji niemieckich byłoby pożądane. Wnioski z badań zawarte zostały w krótkiej analizie przygotowanej na użytek wewnętrzny Instytutu Goethego.

Status projektu: zrealizowany

Okres realizacji: kwiecień – maj 2009

Źródła finansowania: Instytut Goethego w Warszawie

Projekt: „Return to Europe – Reflections after 20 years of democratic renewal”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: Małgorzata Fałkowska – Warszka

Eksperci: dr Grzegorz Makowski, Aleksander Fuksiewicz, Małgorzata Fałkowska-Warska

Projekt miał na celu zbadanie percepcji społecznej ustroju demokratycznego przez społeczeństwa Grupy Wyszehradzkiej w 20 lat po odzyskaniu przez nie suwerenności. Analizowano, jak obywatele, ze szczególnym naciskiem na ludzi młodych, nie pamiętających realiów życia przed 1989 r., postrzegają ustrój demokratyczny oraz jak oceniają transformację oraz jej skutki. Odrębna część projektu została poświęcona wywiadowi z ekspertami na ten sam temat. Wyniki badań zaprezentowane zostały na konferencji prasowej w Warszawie oraz konferencji naukowej w Pradze. ISP był partnerem projektu realizowanego przez network PASOS.

Status projektu: zrealizowany

Okres realizacji: sierpień – grudzień 2009

Źródło finansowania: Fundusz Wyszehradzki, Komisja Europejska

TEMAT 4. POLSKA POLITYKA ZAGRANICZNA W UE

Projekt: „Ciągłość i zmiana w polskiej polityce Euro-atlantycznej” (*Shifting Euro-Atlantic Commitments? Continuity and Change in Poland’s Foreign Policy*)

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: dr Agnieszka Łada

Celem projektu były (1) analiza przemian polskiej polityki zagranicznej i jej wpływ na relacje Euro-Atlantyckie, (2) pogłębianie debaty na temat polskiej polityki zagranicznej, (3) upowszechnianie wyników poprzez publikacje i organizację konferencji.

W roku 2009 w ramach projektu odbyły się debaty na temat polskiej polityki zagranicznej w Waszyngtonie i Berlinie. Wydane zostały także policy papers na temat polskiej polityki zagranicznej wobec Stanów Zjednoczonych i Rosji oraz polskiej polityki europejskiej.

Status projektu: zrealizowany

Okres realizacji: listopad 2007 – marzec 2009

Źródła finansowania: German Marshall Fund of the US

Projekt: „Polska - Niemcy. Nowe otwarcie i wzajemny wizerunek”

Kierownik projektu: Prof. Lena Kolarska-Bobińska

Koordynator projektu: dr Agnieszka Łada

Eksperci: dr Agnieszka Łada, Elżbieta Kaca, Agnieszka Popko

Celem projektu było określenie zmian we wzajemnym postrzeganiu się społeczeństw Polski i Niemiec w czwartym roku naszego członkostwa w Unii oraz po dwóch latach pogarszania się stosunków polsko-niemieckich. W ramach projektu zrealizowane zostały badania sondażowe w Polsce i w Niemczech oraz przeprowadzone pogłębione wywiady z

reprezentantami elit obu krajów. Ich wyniki zostały opublikowane w raporcie w języku polskim i niemieckim, który został zaprezentowany w Warszawie i w Berlinie.

Status projektu: zrealizowany

Okres realizacji: lipiec 2008 – kwiecień 2009

Źródła finansowania: Fundacja Boscha, Fundacja Konrada Adenauera, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Fundacja Kruppa, Fundacja Thyssena, partner organizujący prezentację w Berlinie: Instytut Polski

Projekt: „Polska, Niemcy, Rosja – postrzeganie, oczekiwania, potencjał współpracy w kontekście polityki europejskiej”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordinator projektu: Małgorzata Fałkowska-Warska

Eksperti: dr Agnieszka Łada, Elżbieta Kaca, dr Kai-Olaf Lang

Celem projektu było zbadanie postrzegania Rosji przez Polaków i Niemców. W ramach projektu w 2009 r. zostały przeprowadzone wywiady pogłębione z ekspertami z obu krajów. Wnioski zostaną przedstawione w publikacji oraz zaprezentowane podczas seminariów w Warszawie i Berlinie. Partnerem projektu jest Stiftung Wissenschaft und Politik z Berlina.

Status projektu: zrealizowany

Okres realizacji: sierpień 2009 – kwiecień 2010

Źródła finansowania: Polsko-Niemiecka Fundacja na Rzecz Nauki (09.2009-03.2010), Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej (01-04.2009)

Projekt: “Identyfikacja możliwości wspierania sektora pozarządowego w Serbii i Gruzji przez kraje Grupy Wyszehradzkiej”

Kierownik projektu: dr Jacek Kucharczyk

Koordinator/ekspert: Aleksander Fuksiewicz

Celem projektu jest analiza wsparcia dla serbskiej i gruzińskiej demokracji i społeczeństwa obywatelskiego, udzielanego przez członków Grupy Wyszehradzkiej, a także inne państwa i organizacje międzynarodowe. ISP odpowiada za analizę i publikację fragmentów dotyczących Polski oraz organizacji międzynarodowych.

W 2009 r. prowadzone były prace badawcze dotyczące wspierania serbskiej demokracji. We wrześniu odbyła się wizyta studyjna w Belgradzie w której uczestniczył badacz ISP, przygotowane zostały wstępne teksty raportów, następnie konsultowane również w Belgradzie. Publikacja planowana jest na marzec 2009 r. W dalszej kolejności analizie zostanie poddana pomoc dla Gruzji (lata 2010-2011).

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: sierpień 2009 – grudzień 2011

PROGRAM POLITYKI SPOŁECZNEJ

Zespół (koordynatorzy i stali eksperci): Paulina Sobiesiak, Małgorzata Koziarek, Ewelina Kuźmich (od kwietnia 2009), Tomasz Szóstek (od czerwca 2009 do grudnia 2009), Izabela Przybysz (od września 2009), Kamila Hernik (do kwietnia 2009), Anita Sobańska (do czerwca 2009), dr Grzegorz Makowski, dr Tomasz Kaźmierczak, dr Magdalena Dudkiewicz, dr Magdalena Arczewska, dr Marek Rymsza, dr Ewa Giermanowska, dr Rafał Towalski, Tomasz Schimanek, dr Joanna Zalewska (stypendystka od października 2009).

Dane liczbowe o projektach i publikacjach:

- ✓ Liczba realizowanych projektów: 15
- ✓ Liczba uzyskanych grantów: 13
- ✓ Liczba wydanych publikacji: 25
- ✓ Liczba konferencji i seminariów: 14

TEMAT 1. PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI SPOŁECZNEJ

Projekt: „Ocena funkcjonowania Ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii”

Zespół ekspertów: prof. Zofia Mielecka-Kubień (kierownik projektu), dr Dorota Wiszejko-Wierzbicka, Jędrzej Stasiowski

Koordynator: Ewelina Kuźmich

Zasadniczym celem projektu jest oszacowanie kosztów i analiza funkcjonowania Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 w praktyce instytucjonalnej (tzw. *law in action*), a w szczególności zawartego w niej art. 62. (penalizacja za posiadanie najmniejszej ilości narkotyków). Cel projektu został osiągnięty za pomocą analizy danych zastanych (z Ministerstwa Sprawiedliwości, Komendy Głównej Policji, Centralnego Zarządu Służby Więziennej, Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii) badania ilościowego na reprezentatywnej próbie jednostek policji, prokuratury oraz sądów i badania jakościowego (wywiadów pogłębionych z funkcjonariuszami organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości). Rezultaty badań zostały upowszechnione w postaci publikacji – raportu z badań, opracowania analitycznego wydanego w serii „Analizy i Opinie” oraz na konferencji. Wyniki badań będą również upowszechniane w 2010 r. w cyklu konferencji organizowanych w największych ośrodkach akademickich m.in. w Krakowie i Katowicach.

Status projektu: zakończony

Okres realizacji projektu: luty 2009 – maj 2010

Źródło finansowania: OSI - Global Drug Policy Program

Projekt: „Tworzenie i rozwijanie standardów jakości usług pomocy i integracji społecznej”

Zespół ekspertów: w trakcie wyłaniania w procedurze konkursu

Koordynator projektu: Ewelina Kuźmich

Specjalista ds. badań, monitoringu i publikacji: Paulina Sobiesiak

Celem głównym projektu jest podniesienie profesjonalizmu i zwiększenie skuteczności instytucji pomocy i integracji społecznej w rozwiązywaniu problemu wykluczenia społecznego poprzez stworzenie, przetestowanie oraz wdrożenie do 2013 roku standardów instytucji i usług pomocy oraz integracji społecznej. Projekt realizowany jest przez 11 organizacji pozarządowych, a jego liderem jest Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich.

ISP oraz Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej CAL są odpowiedzialne za realizację jednego z zadań projektu „Opracowanie, przetestowanie i wprowadzenie do praktyki pracy pracowników socjalnych standardu środowiskowej pracy socjalnej w środowiskach marginalizowanych”. Działania ISP obejmują m.in. diagnozę potencjału służb społecznych i środowiskowej pracy socjalnej, opracowanie modelu środowiskowej pracy socjalnej, merytoryczne wsparcie organizacji partnerskiej przy testowaniu i wprowadzaniu do pracy pracowników socjalnych standardu środowiskowej pracy socjalnej w środowiskach marginalizowanych.

W 2009 r. trwały prace przygotowawcze do realizacji projektu polegające przede wszystkim na prowadzeniu ustaleń dotyczących merytorycznego zakresu działań oraz zarządzania z liderem partnerstwa, przygotowaniu ostatecznej wersji wniosku o dofinansowanie, przygotowaniu procedury wyboru ekspertów i planowaniu działań merytorycznych na 2010 rok.

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: 2009-2013

Źródła finansowania: Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich – operator środków Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Kapitał Ludzki 1.8. „Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej”

Projekt: “Zintegrowany system wsparcia ekonomii społecznej”

Zespół ekspertów: dr Tomasz Kaźmierczak, dr Marek Rymsza, Tomasz Schimanek

Koordynator: Izabela Przybysz

Celem projektu jest podniesienie jakości usług świadczonych przez instytucje ekonomii społecznej i zatrudnienia socjalnego oraz ich pracowników, podniesienie profesjonalizmu podmiotów wspierających sektor ekonomii społecznej oraz budowa lokalnych partnerstw na rzecz zatrudnienia socjalnego i ekonomii społecznej. Działania ISP są elementem działań realizowanych przez Partnerstwo siedmiu organizacji, którego liderem jest Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich. W roku 2009 roku rozpoczęte zostały prace przygotowawcze - zebrany został zespół projektowy oraz badawczy. W grudniu odbyło się seminarium badawcze dotyczące standardów usług świadczonych przez centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej oraz zakłady aktywności zawodowej.

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: wrzesień 2009 - 2013

Źródła finansowania: Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich – operator środków Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Kapitał Ludzki Priorytet I “Zatrudnienie i integracja społeczna”, Działanie 1.2 “Wsparcie systemowe instytucji pomocy i

integracji społecznej”, Projekt 1.19. „Wsparcie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej”.

TEMAT 2. ROZWÓJ SEKTORA OBYWATELSKIEGO, ROLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W POLITYCE SPOŁECZNEJ, PARTYCYPACJA SPOŁECZNA

Projekt: „Budowanie przyjaznego środowiska dla sektora pozarządowego w Polsce – KOMPAS II” (projekt wiodący)

Kierownik projektu: dr Grzegorz Makowski

Koordynator projektu: Małgorzata Koziarek

Celem projektu jest prowadzenie monitoringu tworzenia i funkcjonowania prawa dotyczącego organizacji pozarządowych. Dorobek monitoringu upowszechniany jest przez stronę WWW projektu, portal ngo.pl oraz biuletyn elektroniczny, a także seminaria i coroczną konferencję ogólnopolską. Projekt ma także na celu budowanie zaplecza eksperckiego dla trzeciego sektora w Polsce przez wydawanie kwartalnika „Trzeci Sektor”. Jest to druga edycja projektu.

W 2009 roku kontynuowano upowszechnianie rezultatów KOMPAS-u wśród samorządów i lokalnych organizacji pozarządowych. Współpracowano również z najważniejszymi organizacjami, których celem jest pomoc innym organizacjom (m.in. Stowarzyszeniem Klon/Jawor, OFOP, WRZOS, Forum Darczyńców) oraz instytucjami publicznymi (Rada Działalności Pożytku Publicznego, Departament Pożytku Publicznego MPiPS, Parlamentarny Zespół ds. Organizacji Pozarządowych, Podkomisja ds. Organizacji Pozarządowych sejmowej Komisji Polityki Społecznej). W ramach współpracy z Forum Darczyńców zespół projektu KOMPAS udzielał merytorycznego wsparcia cyklowi seminariów poświęconych sytuacji fundacji w Polsce. Kontynuowane były działania na rzecz nowych rozwiązań w zakresie publicznego finansowania think-tanków. Przygotowano również – w konsorcjach z innymi instytucjami - trzy duże projekty badawcze dotyczące problematyki organizacji pozarządowych i dialogu obywatelskiego w ramach przetargów organizowanych przez jednostki administracji centralnej oraz ofertę udziału w projekcie systemowym dotyczącym współpracy sektorowej (zob. Projekt „Indeks współpracy... - poniżej).

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: październik 2007 – grudzień 2010

Źródła finansowania: Fundacja im. S. Batorego, Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe, Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, Program Operacyjny Kapitał Ludzki (EFS). Planowane, dodatkowe źródła finansowania: Szwajcarsko-Polski Open Society Institute.

Projekt: „Czy spełniły się nasze sny? Międzynarodowe badanie porównawcze społeczeństwa obywatelskiego w wybranych krajach Europy Środkowo-Wschodniej”

Kierownik projektu: dr Grzegorz Makowski

Koordynator projektu: Małgorzata Koziarek

Celem projektu jest wykonanie kompleksowych badań (jakościowych i ilościowych) w siedmiu krajach naszego regionu, będących jednocześnie beneficjentami funduszy Trust for CEE. Badania dotyczą oceny stopnia zadowolenia z rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a w szczególności sektora pozarządowego, po blisko 20 latach od upadku bloku

komunistycznego. Rezultatem projektu będzie unikatowe zbiorcze studium porównawcze. Projektowi ma również towarzyszyć szeroka, międzynarodowa kampania upowszechniająca wyniki badania i promująca wartości społeczeństwa obywatelskiego. Instytut został zaproszony do udziału w charakterze organizacji partnerskiej i wykonawcy badań dotyczących sytuacji Polski.

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: wrzesień 2009 – marzec 2011

Źródło finansowania: Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe

Projekt: „Indeks współpracy - wypracowanie i upowszechnienie standardów współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi”

Kierownik projektu: dr Grzegorz Makowski

Koordynator projektu: Małgorzata Koziarek

Projekt jest realizowany w formule otwartego partnerstwa, którego liderem jest Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Projekt ma charakter systemowy i jest realizowany w ramach PO Kapitał Ludzki w poddziałaniu 5.4.1 Wsparcie systemowe dla trzeciego sektora. Na początku sierpnia 2009 r. resort polityki społecznej dokonał wyboru podmiotów na okoliczność realizacji tego zadania. Oprócz ISP w skład partnerstwa weszły: Collegium Civitas, Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych SPLOT, Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich oraz Związek Miast Polskich. Celem projektu jest wypracowanie modeli współpracy między administracją samorządową i trzecim sektorem, które następnie zostaną upowszechnione wśród bezpośrednich adresatów – samorządów i organizacji. Rola ISP w ramach partnerstwa będzie polegała przede wszystkim na wykonywaniu działań analitycznych i badawczych. W chwili sporządzania tej wersji planów pracy partnerstwo przygotowuje się do dokładnego rozpisania i zaplanowania działań w ramach projektu.

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: listopad 2009 – luty 2012

Źródło finansowania: PO Kapitał Ludzki, poddziałanie 5.4.1

Projekt: „Ocena zdolności rozwoju trzeciego sektora – Polska 2009”

Kierownik projektu: dr Agnieszka Rymsza

Koordynator projektu: Tomasz Szóstek/Paulina Sobiesiak

Zasadniczy cel projektu stanowi ocena kondycji trzeciego sektora w Polsce, zgodnie z metodologią *Sustainability Index* – w ramach corocznego badania międzynarodowego koordynowanego przez United States Agency for International Development.

W 2009 r. został przeprowadzony panel dyskusyjny z udziałem ekspertów. Przygotowano również roboczą wersję raportu krajowego. Ostateczna wersja raportu, przygotowana we współpracy z USAID, powstanie na początku 2010 r. Jest to szósta z kolei edycja badania przeprowadzona przez PPS.

Status projektu: zakończony

Okres realizacji: wrzesień 2009 – maj 2010

Źródła finansowania: Management Systems International/ USAID

Projekt: „Decydujmy razem. Wzmocnienie mechanizmów partycypacyjnych w kreowaniu i wdrażaniu polityk publicznych oraz podejmowaniu decyzji publicznych”

Koordynator: Paulina Sobiesiak

Celem głównym projektu jest wzmocnienie mechanizmów partycypacji społecznej w kreowaniu i wdrażaniu polityk lokalnych poprzez wypracowanie i przetestowanie modeli partycypacji społecznej z wykorzystaniem instrumentów animacji społecznej oraz stworzenie mechanizmu oceny i monitoringu partycypacji społecznej. Projekt obejmuje m.in. przeprowadzenie diagnozy stanu partycypacji w Polsce, skonstruowanie i przetestowanie wskaźników partycypacji, badanie metod podnoszenia poziomu partycypacji, monitorowanie prawa i opracowanie modelu struktur wsparcia partycypacji społecznej na poziomie lokalnym. Działania ISP są elementem działań realizowanych przez konsorcjum sześciu organizacji, których liderem jest Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.

W 2009 r. trwały prace przygotowawcze dotyczące merytorycznego zakresu działań ISP, zarządzania projektem i przygotowaniu ostatecznej wersji wniosku o dofinansowanie. Wniosek jest obecnie poddawany ocenie merytorycznej.

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: listopad 2009 – czerwiec 2014

Źródła finansowania: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Priorytet V PO KL Dobre rządzenie, Działanie 5.3 Wsparcie na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej

Projekt: „Hazard pro publico bono. Loterie jako źródło finansowania inicjatyw obywatelskich. Najlepsze praktyki międzynarodowe i perspektywy dla Polski”

Kierownik projektu: dr Grzegorz Makowski

Koordynator projektu: Małgorzata Koziarek

Celem projektu jest zainicjowanie debaty na temat możliwości wykorzystania mechanizmów loteryjnych w finansowaniu inicjatyw obywatelskich (w tym zwłaszcza organizacji pozarządowych). Realizacja tego przedsięwzięcia została zainspirowana dzięki współpracy z europejską organizacją European Partnership for Democracy i zrealizowana dzięki wsparciu merytorycznemu i finansowemu Ambasady Królestwa Niderlandów oraz holenderskiego stowarzyszenia Association of Charity Lotteries in the EU działającego na rzecz upowszechniania loterii jako źródeł finansowania aktywności obywatelskiej.

W lutym 2010 roku ISP zorganizował seminarium z udziałem ekspertów i praktyków prezentujących rozwiązania funkcjonujące w Holandii, w Szwecji i Wielkiej Brytanii. Materiały i wiedza zdobyta na seminarium zostały upowszechnione w kolejnych miesiącach w ramach projektu KOMPAS (np. poprzez biuletyn informacyjny, artykuły analityczne i publikacje w kwartalniku III Sektor).

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: październik 2009 – wrzesień 2010

Źródło finansowania: Ambasada Królestwa Niderlandów, Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe

Projekt: “Europa dla Obywateli” (Europe for Citizens)

Kierownik projektu: dr Grzegorz Makowski

Koordinator projektu: Małgorzata Koziarek

Celem projektu jest przeprowadzenie w ośmiu krajach UE konsultacji na temat "Europa Społeczna w oczach obywateli europejskich: w jaki sposób zaradzić nierównościom i wykluczeniu społecznemu?". Działania w poszczególnych krajach obejmują konsultacje on-line oraz panele z uczestnikami konsultacji. Następnie z każdego kraju, spośród uczestników konsultacji, zostaną wybrani delegaci do panelu międzynarodowego, który wypracuje i przyjmie rekomendacje. Rekomendacje te zostaną zaprezentowane w trakcie Europejskich Dni Obywatelskich w Madrycie, wieńczących hiszpańską prezydencję. Liderem projektu jest La Ligue de l'enseignement z Francji.

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: grudzień 2009 – czerwiec 2010

Źródło finansowania: Komisja Europejska

TEMAT 3. RYNEK PRACY, DIALOG SPOŁECZNY, STOSUNKI PRZEMYSŁOWE

Projekt: „Opracowanie modelowego systemu kształcenia w zakresie dialogu społecznego”

Kierownik projektu: dr Rafał Towalski

Koordinator projektu: Anita Sobańska/Tomasz Szóstek

Projekt był realizowany jako komponent projektu systemowego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej "Poprawa funkcjonowania systemu dialogu społecznego oraz wzmocnienie instytucji i uczestników dialogu społecznego". Zadaniem Instytutu Spraw Publicznych w projekcie było: 1) zbadanie potrzeb szkoleniowych uczestników dialogu społecznego na poziomie centralnym, regionalnym, branżowym i zakładowym, 2) stworzenie modelowego systemu kształcenia w zakresie dialogu społecznego, w tym: opracowanie profili kompetencyjnych uczestników dialogu społecznego, koncepcji, metodologii oraz programu kształcenia, jak również wzorcowych materiałów szkoleniowych, 3) przeprowadzenie pilotażowych szkoleń dla 350 uczestników dialogu społecznego, których celem było przetestowanie elementów modelowego systemu kształcenia w zakresie dialogu społecznego, 4) opracowanie koncepcji studium podyplomowego w zakresie dialogu społecznego, 5) opracowanie publikacji "Modelowy system kształcenia w zakresie dialogu społecznego". Wszystkie te działania zostały zrealizowane.

Status projektu: zakończony

Okres realizacji: październik 2008 – grudzień 2009

Źródła finansowania: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Europejski Fundusz Społeczny (Program Operacyjny Kapitał Ludzki)

Projekt: „Zatrudnianie osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy. Uwarunkowania systemowe”

Zespół ekspertów: dr Ewa Giermanowska, prof. Barbara Gąciarz, prof. Jerzy Bartkowski

Koordinator: Paulina Sobiesiak

Zasadniczy cel projektu stanowiło zdefiniowanie czynników kształtujących sytuację osób niepełnosprawnych na rynku pracy w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem roli pracodawców z otwartego rynku pracy. Zmierzając do jego realizacji przeprowadzono jakościowe i ilościowe badania pracodawców z otwartego rynku pracy. Podsumowanie wyników badań zawiera publikacja książkowa. Przygotowano również dwa praktyczne poradniki dla pracodawców i dwa numery „Analiz i Opinii”. Rezultaty projektu były upowszechniane na ogólnopolskiej konferencji.

Status projektu: zakończony

Okres realizacji: lipiec 2008 – październik 2009

Źródła finansowania: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Telekomunikacja Polska

Projekt: „Polskie centrum monitorowania stosunków przemysłowych, warunków pracy oraz procesów restrukturyzacji”

Koordynator projektu: Kamila Hernik/Ewelina Kuźmicz

PPS już siódmy rok z kolei monitorował rozwój dialogu społecznego i stosunków przemysłowych w Polsce poprzez opracowywanie krótkich artykułów informacyjnych, ekspertyz i analiz oraz tzw. badań *ad hoc*. ISP pełni funkcję Narodowego Centrum monitorującego stosunki przemysłowe, warunki pracy oraz procesy restrukturyzacji w ramach unijnej sieci obejmującej wszystkie kraje członkowskie UE. Odbiorcami programu są przedstawiciele rządów, organizacje pracodawców i pracobiorców na szczeblu europejskim i krajowym. Ekspertyzy opracowywane przez centra dostępne są na stronie internetowej European Foundation oraz w biuletynie EIRO.

Status projektu: zakończony

Okres realizacji: marzec 2009 – luty 2010

Źródła finansowania: European Foundation for the Improvement of Working and Living Conditions (Eurofound)

TEMAT 4. POLITYKA SPOŁECZNA, RODZINNA I WYZWANIA DEMOGRAFICZNE

Projekt: „To idzie starość - Wycofanie czy uczestnictwo? Opinie o aktywności zawodowej i społecznej w okresie emerytalnym”

Kierownik projektu: dr Piotr Szukalski

Koordynator projektu: Kamila Hernik/Ewelina Kuźmicz

Celem projektu było przygotowanie publikacji książkowej o charakterze naukowym zawierającej pogłębioną analizę wyników badań przeprowadzonych w 2007 roku dotyczących przygotowania się do starości Polaków: aktywności ekonomicznej, społecznej oraz preferencji społecznych w zakresie form opieki pielęgnacyjnej i usług opiekuńczych. Publikacja w 2009 roku została rozszerzona o ekspertyzy na temat relacji wieku i stanu zdrowia Polaków a zdolności do pracy oraz pracy płatnej w życiu kobiet i mężczyzn.

Status projektu: zakończony

Okres realizacji: luty 2009 – czerwiec 2009

Źródło finansowania: Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Projekt: „Solidarność pokoleń – cykl debat”

Koordynator projektu: Ewelina Kuźmich

Celem cyklu debat pt. „Solidarność Pokoleń” jest odpowiedź na pytanie, jak wykorzystać potencjał wynikający ze zmiany demograficznej w Polsce, a także wypracowanie konkretnych rozwiązań i strategii, aby wykorzystać szanse i zminimalizować zagrożenia wynikające ze zmiany demograficznej w perspektywie kolejnych 20 lat. Projekt realizowany jest we współpracy z Zespołem Doradców Strategicznych Premiera. W 2009 roku odbyła się debata pod tytułem „Strategiczne rozwiązania wobec zmiany demograficznej”.

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: wrzesień 2009 – 2010

Źródła finansowania: środki własne ISP

Projekt: „Co warto zmienić w systemie ochrony zdrowia?” – cykl seminariów eksperckich

Kierownik projektu: prof. Elżbieta Tarkowska, dr Piotr Krasucki

Koordynator projektu: dr Joanna Zalewska, stypendysta ISP

Celem projektu jest zdiagnozowanie oraz przedyskutowanie istotnych problemów ochrony zdrowia i wypracowanie rekomendacji. Kluczowe zagadnienia dotyczące tego tematu to: kreowanie polityki zdrowotnej, finansowanie ochrony zdrowia, efektywność ochrony zdrowia, zwalczanie nierówności w dostępie do ochrony zdrowia, problem kształcenia personelu medycznego a idea kompleksowego leczenia, ochrona zdrowia wobec wyzwań demograficznych. W grudniu odbyło się pierwsze seminarium poświęcone sprawozdawczości i statystyce zdrowotnej.

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: 2009 – 2010

Źródło finansowania: środki własne ISP

PROGRAM PRAWA I INSTYTUCJI DEMOKRATYCZNYCH

Kierownik programu: Jarosław Zbieranek

Zespół: Agata Winiarska, Izabela Przybysz (do 08. 2009), Małgorzata Grabarek (od 09. 2009), Aleksandra Jackowska (od 09. 2009), Marcin Rulka (stypendysta od 09.2009)

Projekty realizowane w roku 2009 w ramach Programu obejmowały trzy główne zakresy tematyczne:

4. Stan demokracji w Polsce
5. Aktywizacja obywatelska
6. Dostęp obywateli do pomocy prawnej

Dane liczbowe o projektach i publikacjach:

- ✓ Liczba realizowanych projektów: 9
- ✓ Liczba uzyskanych grantów: 2
- ✓ Liczba wydanych publikacji: 12
- ✓ Liczba konferencji i seminariów: 14

TEMAT 1. STAN DEMOKRACJI W POLSCE

Projekt: „Obserwatorium Demokracji w Polsce”.

(Poland Democracy Watch – Monitoring Threats to Polish Democracy)

Kierownik projektu: prof. Lena Kolarska-Bobińska (do 03. 2009), dr Jacek Kucharczyk

Koordynator projektu: Izabela Przybysz (do 09. 2009), Małgorzata Grabarek (od 09. 2009)

Analitycy: Jarosław Zbieranek, dr Grzegorz Makowski

W ramach projektu prowadzone były badania dotyczące kwestii kluczowych dla funkcjonowania demokracji, praw obywatelskich oraz konstytucyjnych zasad państwa prawa w Polsce. W czerwcu 2009 r. został wydany kolejny raport na temat stanu demokracji w Polsce, pt. „Demokracja w Polsce 2007 -2009”. Zaprezentowany on został na konferencji, która stała się okazją do szerszego spojrzenia na polską demokrację 20 lat po przełomie ustrojowym w 1989 roku. Raport stanowił punkt wyjścia do opracowania publikacji w języku angielskim pod roboczym tytułem “Democracy in Poland after 20 years of transition”, która ukaże się w pierwszym kwartale roku 2010. Obie publikacje i konferencja stanowią wkład Instytutu do inicjatyw organizacji pozarządowych skupionych w koalicji “Razem89”.

Przygotowane zostały także publikacje poświęcone problematyce ustroju państwa i instytucji demokratycznych (kształtowi Konstytucji RP, immunitetowi parlamentarnemu, regulacji lobbingu), prawa wyborczego (m.in. procedurom głosowania, kwestii parytetów) czy

finansowania polityki (systemowi finansowania partii politycznych). Pozwoliły one na aktywne uczestnictwo ISP w bieżącej debacie publicznej. W ramach projektu eksperci Programu Prawa i Instytucji Demokratycznych brali udział w pracach w Komisji Nadzwyczajnej Sejmu RP nad kodyfikacją prawa wyborczego. Tematyka projektu umożliwiła realizowanie przedsięwzięć wspólnie z innymi programami – np. przygotowanie części publikacji w ramach projektu dotyczącego wyborów do PE (realizowanego przez Program Europejski).

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: styczeń 2007 – czerwiec 2010

Źródła finansowania: OSI/ Think Tank Fund

Projekt: „Ujawnienie mechanizmów lobbingu w samorządzie wojewódzkim”

Koordynator projektu: Aleksandra Jackowska

Analitik: Jarosław Zbieranek

Ekspert ds. badań: dr Grzegorz Makowski

Specjalista ds. badań: Małgorzata Grabarek

Projekt, poprzez zbadanie istniejących regulacji i przejawów działalności lobbingowej na poziomie samorządowym oraz upowszechnienie dobrych praktyk w tym zakresie, ma przyczynić się zarówno do rozwoju dialogu obywatelskiego, jak i do wzmocnienia zdolności do tworzenia wysokiej jakości prawa. Celem projektu jest wskazanie istniejących nieprawidłowości i zagrożeń, ale też promocja godnych naśladowania standardów w obszarze regulacji lobbingu na szczeblu lokalnym. Chcemy, by promocja dobrych praktyk przyczyniła się do wzrostu przejrzystości procesów decyzyjnych na poziomie wojewódzkim oraz do zwiększenia efektywności mechanizmów konsultacyjnych i współpracy z partnerami społecznymi w zakresie stanowienia i realizacji polityk publicznych i regulacji prawnych.

Ekspertyzy autorstwa prof. Michała Kuleszy i Dawida Sześciły oraz dr. Michała Wiszowatego posłużyły do opracowania metodologii badania. W ramach projektu stworzono ogólnopolski zespół badaczy z 16 województw, który w lutym 2010 r. rozpoczął badanie i monitoring lokalny. Pod koniec roku planowane jest wydanie raportu końcowego oraz podręcznika dobrych praktyk. Projekt zakończy konferencja w grudniu 2010 roku.

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: wrzesień 2009 – grudzień 2010

Źródła finansowania: Program Operacyjny Kapitał Ludzki

TEMAT 2. AKTYWIZACJA OBYWATELSKA

Projekt: „Forum Aktywny Obywatel” – komponent Programu “Obywatel i Prawo IV” PAFW

Przewodniczący Forum: dr Jacek Kucharczyk (od 03. 2009), prof. Lena Kolarska-Bobińska (do 03. 2009)

Sekretarz Forum: Jarosław Zbieranek

Działania Forum są realizowane w ramach programu “Obywatel i Prawo IV” Polsko Amerykańskiej Fundacji Wolności. Forum stanowi rodzaj think-tanku, w ramach którego

spotykają się regularnie przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz naukowcy i eksperci zainteresowani problematyką aktywizacji obywatelskiej. W ramach działań Forum przeprowadzane zostały badania dotyczące postaw obywatelskich związanych z udziałem w wyborach i innymi formami obywatelskiego zaangażowania (lub jego braku). W dniu 24 kwietnia odbyła się prezentacja wyników badań ilościowych pt. „Uczestnictwo Polaków w wyborach - postawy wobec nadchodzących wyborów do Parlamentu Europejskiego”.

Podsumowaniem prac Forum Aktywny Obywatel IV edycji były dwa raporty: M. Cześnik, „Partycypacja wyborcza Polaków” oraz J. Zbieranek, „Prawo wyborcze. Analizy, propozycje, rekomendacje”.

Status projektu: zakończony

Okres realizacji: luty 2008 – sierpień 2009

Źródła finansowania: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Projekt: „Głosowanie korespondencyjne”

Koordynator projektu: Jarosław Zbieranek

W ramach projektu eksperci ISP opracowali ekspertyzy dotyczące głosowania korespondencyjnego dla polskich obywateli przebywających poza granicami kraju.

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: luty 2008 – sierpień 2009

Źródła finansowania: Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”

Projekt: „Forum Aktywny Obywatel” – komponent Programu “Obywatel i Prawo V” PAFW

Przewodniczący Forum: dr Jacek Kucharczyk

Sekretarz Forum: Małgorzata Grabarek

Członek Forum: Jarosław Zbieranek

Nowa edycja działań Forum rozpoczęła się w sierpniu 2009 r. Przygotowano wówczas badania dotyczące świadomości Polaków w kwestii wyborów do Parlamentu Europejskiego. Na pierwszym posiedzeniu w październiku ukonstytuował się ostateczny skład Forum i wyznaczono kierunki dalszych prac. W grudniu 2009 r. odbyło się seminarium „Chadzający na wybory” – jak przekonać niezdecydowanych do głosowania?”. W marcu 2010 r. planowana jest publikacja wyników badań dotyczących partycypacji wyborczej Polaków.

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: sierpień 2009 – grudzień 2010

Źródła finansowania: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

TEMAT 3. DOSTĘP OBYWATELI DO POMOCY PRAWNEJ

Projekt: “Konkurs grantowy dla poradniczych organizacji pozarządowych – komponent Programu “Obywatel i Prawo IV” PAFW”

Koordynator: Agata Winiarska

W IV edycji projektu, w ramach konkursu grantowego przyznano 12 dotacji do 30 tys. PLN oraz 2 dotacje dla organizacji sieciowych (Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych i Związku Biur Porad Obywatelskich), w konkursie zamkniętym, które przekazały w ramach regrantingu kolejne 24 granty członkom sieci. Ogólna kwota przekazanych dotacji to aż 960 000 PLN. Porady udzielane były bezpłatnie, osobom w szczególnie trudnej sytuacji życiowej i materialnej, także z grup społecznie marginalizowanych. W rezultacie, dzięki dotacjom programu, łącznie w czterech edycjach udzielono blisko 120 000 porad prawnych i obywatelskich. Dzięki dotacjom możliwe było także podnoszenie jakości poradnictwa prowadzonego przez organizacje pozarządowe, poprzez takie działania jak: szkolenia personelu; zakup niezbędnego wyposażenia; poszerzanie zakresu poradnictwa; otwieranie nowych punktów doradztwa i docieranie z ofertą do większej ilości beneficjentów, a także promocja działań pro bono wśród środowisk prawniczych, w szczególności studentów prawa - wolontariuszy.

Status projektu: zakończony

Okres realizacji: luty 2008 – sierpień 2009

Źródło finansowania: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Projekt: “Rada Ekspertów – komponent Programu Obywatel i Prawo IV PAFW”

Sekretarz Rady Ekspertów: Jarosław Zbieranek

Rada Ekspertów działa na rzecz systemowych zmian, związanych z dostępem do pomocy prawnej, obejmujących zarówno pomoc przedsądową, jak i pomoc prawną na etapie sądowym. Zrealizowane zostały dwa projekty pilotażowe, mające na celu zidentyfikowanie barier w dostępie do pomocy prawnej oraz poprawę tego dostępu: badania dotyczące polityki informacyjnej sądów oraz projekt “Centrum Pro Bono” - instytucji ułatwiającej organizacjom pozarządowym rozwiązywanie problemów prawnych przy bezpłatnej pomocy kancelarii prawnych. Przygotowano ekspertyzy na aktualne tematy związane z bezpłatną pomocą prawną: kolejnych projektów ustawy, regulujących obszar bezpłatnego poradnictwa prawnego, działalności i finansowania poradniczych organizacji pozarządowych, informacji dla obywateli o prawie w Internecie. Materiały opublikowane zostały w raporcie: A. Winiarska (red.), „Obywatel i Prawo”. Zorganizowano szereg spotkań o charakterze seminaryjno-dyskusyjnym, poświęconych wybranym problemom, na których, oprócz członków Rady i niezależnych ekspertów, zabierali głos przedstawiciele korporacji prawniczych.

Podsumowaniem prac Rady była konferencja „Dostęp do pomocy i informacji prawnej” 29 maja 2009 r.

Status projektu: zakończony

Okres realizacji: luty 2008 – sierpień 2009

Źródło finansowania: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Projekt: “Konkurs grantowy dla poradniczych organizacji pozarządowych – komponent Programu “Obywatel i Prawo V” PAFW

Koordynator: Agata Winiarska

Konkurs grantowy dla organizacji poradniczych w kolejnej edycji Programu został ogłoszony w sierpniu 2009 r. W październiku i listopadzie przeprowadzono postępowanie konkursowe: wnioski zostały poddane ocenie formalnej, a następnie merytorycznej.

Przyznano 24 małe granty do kwoty 25 tys. zł dla organizacji bezpośrednio prowadzących poradnictwo prawne oraz dwa duże granty dla organizacji wspierających poradnictwo obywatelskie i prawne, do kwoty 140 tys. zł. W grudniu 2009 r. w Instytucie Spraw Publicznych uroczystie rozdano nominacje nagrodzonym organizacjom.

Realizacja większości nagrodzonych projektów rozpoczęła się 1 grudnia 2009 r. 26 organizacji w roku 2010 udzielać będzie potrzebującym porad prawnych i obywatelskich. Dzięki środkom programu możliwe będzie udzielanie porad nie tylko osobom, których nie stać na poradę prawnika, ale także takim grupom jak: więźniowie, niepełnosprawni, Romowie, imigranci, zaginieni, dzieci pozbawione opieki.

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: sierpień 2009 – październik 2010

Źródło finansowania: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Projekt: “Rada Ekspertów” – komponent Programu Obywatel i Prawo V PAFW”

Ukonstytuowała się Rada Ekspertów kolejnej edycji. W działaniach Rady szczególny akcent zostanie położony na badania systemowych rozwiązań ułatwiających dostęp do bezpłatnej pomocy prawnej.

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: sierpień 2009 – październik 2010

Źródło finansowania: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

PROGRAM MIGRACJI I POLITYKI ROZWOJOWEJ

Kierownik programu: Justyna Frelak

Zespół: Anna Korolec (koordynator), Elżbieta Kaca, (koordynator), Małgorzata Fałkowska – Warska (koordynator), Ignacy Józwiak (stypendysta ISP), badacze/eksperci: Piotr Kaźmierkiewicz, Mikołaj Pawlak, Mirosław Bieniecki, Łukasz Łotocki

Dane liczbowe o projektach i publikacjach:

- ✓ Liczba realizowanych projektów: 13
- ✓ Liczba uzyskanych grantów: 13
- ✓ Liczba wydanych publikacji: 24
- ✓ Liczba konferencji i seminariów (w tym warsztaty i wizyty studyjne): 24

TEMAT 1. PROMOCJA POLSKICH DOŚWIADCZEŃ W ZAKRESIE TRANSFORMACJI USTROJOWEJ

Projekt: „Wsparcie techniczne dla administracji Ukrainy w zakresie koordynacji polityki migracyjnej w kontekście polskich doświadczeń”

Koordynator: Elżbieta Kaca

Projekt skierowany był do przedstawicieli instytucji ukraińskich zaangażowanych w tworzenie i wdrażanie ukraińskiej polityki migracyjnej. Jego celem było zwiększenie zdolności instytucji ukraińskich do skoordynowanego działania. Polscy i ukraińscy eksperci wypracowali rekomendacje pozwalające stronie ukraińskiej skuteczniej zarządzać ruchami migracyjnymi. Zorganizowano również wizytę studyjną w Polsce, w trakcie której goście z Ukrainy mieli okazję spotkać się z urzędnikami i poznać instytucje zajmujące się kwestiami migracyjnymi w Polsce. Projekt zwieńczyła konferencja międzynarodowa. Wydana została też publikacja zawierająca rekomendacje dla administracji Ukrainy.

Status projektu: zakończony

Okres realizacji: sierpień 2009 – grudzień 2009

Źródła finansowania: Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Projekt: „Program studyjny dla analityków polityki publicznej z Rosji”

Koordynator: Justyna Frelak

Celem projektu było zwiększenie zdolności analitycznych oraz poszerzenie wiedzy przyszłych liderów opinii w Rosji na temat polskich przemian po roku 1989. W nowej, piątej edycji programu studyjnego, wzięło udział sześć osób z Rosji, przedstawicieli świata nauki i organizacji pozarządowych. W trakcie sześciodniowej wizyty w Polsce odwiedzali oni polskie instytucje naukowe, urzędy, organizacje pozarządowe. Każdy z uczestników wizyty prowadził również swój projekt badawczy dotyczący przeniesienia polskich rozwiązań na grunt rosyjski. Raporty zostały opublikowane na stronie internetowej ISP.

Status projektu: zakończony

Okres realizacji: kwiecień 2009 – listopad 2009

Źródło finansowania: National Endowment for Democracy

Projekt: „Obraz Europy - seria telewizyjnych programów talk show w autonomicznej Republice Krymu”

Koordynator: Elżbieta Kaca

Projekt miał na celu zainteresowanie mieszkańców Krymu tematyką reform europejskich, a w szczególności planami stopniowego wprowadzania tychże reform na Ukrainie. Jednym z zadań projektu było umożliwienie krymskim dziennikarzom, ekspertom oraz przedstawicielom organizacji pozarządowych korzystania z doświadczeń ich odpowiedników z krajów Unii Europejskiej w zakresie informowania społeczeństwa o wdrażaniu i efektach reform oraz badania ich percepcji w społeczeństwie. W ramach projektu zorganizowano wizytę studyjną w Warszawie dla dziennikarzy i przedstawicieli organizacji pozarządowych z Ukrainy (Krym) na temat różnych aspektów członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Końcowym rezultatem projektu był cykl programów telewizyjnych z udziałem polskich ekspertów.

Status projektu: zakończony

Okres realizacji: maj 2009 – październik 2009

Źródła finansowania: Fundacja im. St. Batorego, program Wschód-Wschód

TEMAT 2. POLITYKA MIGRACYJNA I INTEGRACYJNA

Projekt: „Strategie przetrwania – integracja imigrantów na polskim rynku pracy”

Koordynator: Justyna Frelak

Zasadniczym celem projektu było rozpoznanie strategii adaptacyjnych, jakie wykorzystywane są przez przebywających w Polsce obcokrajowców. W ramach projektu zdiagnozowano czynniki występujące w środowisku polskim, które mogą ułatwiać, lub utrudniać proces adaptacji pewnych kategorii migrantów, a nawet przyczyniać się do swoistej selekcji osób napływających na dane terytorium. Wyniki projektu zostały przedstawione na konferencji międzynarodowej.

Status projektu: zakończony

Okres realizacji: 1 stycznia 2009 – 31 marca 2010

Źródło finansowania: Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich oraz budżet państwa

Projekt: „Psychoedukacja drogą do integracji”

Koordynator: Justyna Frelak/Anna Korolec

W ramach projektu Instytut przeprowadził cykl warsztatów integracyjnych dla cudzoziemców przebywających w Polsce, pragnących poznać i oswoić różnice kulturowe pomiędzy krajem swojego pochodzenia a Polską. Podczas warsztatów cudzoziemcy mogli poznać elementy kultury i obyczajowości polskiej, przejawiające się w sytuacjach życia codziennego; związane z pracą, uczestnictwem w życiu społecznym i kulturowym, nauczyć się rozwiązywać trudności np. związane ze sprawami urzędowymi. Warsztaty pomogły im również przygotować się do radzenia sobie z trudnymi emocjami wynikającymi z procesów adaptacyjnych w nowym kręgu kulturowym i dały skuteczne sposoby działania w sytuacjach trudnych, konfliktowych i wymagających kompetencji kulturowych.

Status projektu: zakończony

Okres realizacji: 1 stycznia 2009 – 31 grudnia 2009

Źródła finansowania: Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich oraz budżet państwa

Projekt: „Ewaluacja funkcjonowania instytucji społecznego wsparcia m. st. Warszawy w zakresie właściwej realizacji praw przymusowych migrantów”

Koordynator: Justyna Frelak

Celem projektu była ewaluacja funkcjonowania instytucji społecznego wsparcia w zakresie właściwej realizacji praw przymusowych migrantów. W ramach projektu przeprowadzono badanie jakościowe obejmujące następujące instytucje – Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, urzędy dzielnicowe, Powiatowy Urząd Pracy. Wyniki przedstawiono w zbiorczym raporcie zawierającym również analizę prawną oraz wyniki badań fokusowych przeprowadzonych wśród klientów – cudzoziemców. Wyniki analizy zaprezentowano na seminarium eksperckim. Projekt realizowany był we współpracy ze Stowarzyszeniem Interwencji Prawnej.

Status projektu: zakończony

Okres realizacji: listopad-grudzień 2009

Źródła finansowania: Biuro Polityki Społecznej, Urząd m.st. Warszawy

Projekt: „Metodologia przygotowania bazy danych - analiza potrzeb i sposoby identyfikacji przypadków zdarzeń o charakterze dyskryminacyjnym, ksenofobicznym czy rasistowskim. Wskazanie przesłanek służących określeniu charakteru zdarzenia”

Koordynator: Justyna Frelak

W ramach projektu została opracowana metodologia zbierania danych statystycznych w zakresie występowania zjawiska dyskryminacji rasowej, rasizmu, przestępstw motywowanych nienawiścią i ksenofobią w Polsce. Celem było ułatwienie monitorowania występowania tego zjawiska i zmian w nim zachodzących. Projekt realizowany był we współpracy ze Stowarzyszeniem Interwencji Prawnej.

Status projektu: zakończony

Okres realizacji: listopad-grudzień 2009

Źródła finansowania: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Projekt: „Prawnicy na rzecz uchodźców IV”

Koordynator: Justyna Frelak

Projekt zakłada udzielanie informacji i pomocy prawnej, a także pomocy o charakterze socjalnym, doradczym i językowym, osobom, które ubiegają się o nadanie statusu uchodźcy lub uzyskały w Polsce jedną z form ochrony międzynarodowej. W ramach projektu przeprowadzone zostały również badania zjawiska integracji (potrzeby integracyjne, przebieg procesu integracji, doświadczenia innych państw przyjmujących uchodźców) oraz poradnictwa prawnego dla tej grupy beneficjentów. Projekt, którego ISP jest liderem, realizowany jest we współpracy z Kliniką Prawa UW (Wydział Prawa i Administracji UW), Helsińską Fundacją Praw Człowieka, Fundacją Instytut na rzecz Państwa Prawa, Stowarzyszeniem Interwencji Prawnej, Ośrodkiem Prawa Człowieka UJ, Fundacją Polskie Forum Migracyjne.

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: 1 stycznia 2009 – 31 grudnia 2011

Źródła finansowania: Europejski Fundusz Uchodźczy oraz budżet państwa

Projekt: “Sąsiedzi czy intruzy – badania dyskryminacji cudzoziemców w Polsce”

Koordynator: Agnieszka Łada/Małgorzata Fałkowska-Warska

Celem projektu jest przeciwdziałanie dyskryminacji cudzoziemców w Polsce poprzez szczegółowe zbadanie stanu i przyczyn tego zjawiska, a także wypracowanie rekomendacji zmierzających do obniżenia napięć pojawiających się na drodze integracji obywateli państw trzecich z polskim społeczeństwem w tym kontekście. Istotnym elementem projektu są działania monitoringowe i rzecznicze. Projekt jest podzielony na następujące działania:

- Badania socjologiczne wśród migrantów, urzędników oraz praktyków, zajmujących się problematyką integracji oraz dyskryminacji (badania dotyczą różnych sfer życia cudzoziemców w Polsce)
- Przeprowadzenie eksperymentu badawczego wśród pracodawców, sprawdzającego ich rzeczywistą chęć zatrudniania różnych kategorii cudzoziemców
- Przeprowadzenie analiz prawnych i politologicznych dotyczących zjawiska dyskryminacji poprzez badanie prawa i praktyki jego stosowania w Polsce oraz w innych państwach członkowskich UE
- Prowadzenie działań na rzecz zwalczania dyskryminacji cudzoziemców w Polsce poprzez inicjowanie i współpracę w trakcie procesu legislacyjnego oraz prowadzenie działań rzeczniczych
- Opracowanie publikacji przedstawiających bogaty zasób wiedzy na temat zdiagnozowanych problemów oraz rekomendacji skierowanych zarówno do polskich instytucji i obywateli państw trzecich obecnych na polskim rynku pracy oraz organizację seminariów promujących wyniki projektu

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: kwiecień 2009 – grudzień 2010

Źródła finansowania: Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich oraz budżet państwa

Projekt: “Psychoedukacja drogą do integracji II”

Koordynator: Justyna Frelak, Anna Korolec

W ramach projektu zaplanowano przeprowadzenie serii warsztatów integracyjnych dla migrantów przymusowych. Tematyka szkoleń obejmuje wiedzę obywatelską i prawną, wiedzę na temat kultury polskiej, rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z problemami wychowawczymi wynikającymi z procesów adaptacyjnych dzieci i młodzieży. Ponadto przeprowadzone zostaną warsztaty z wykorzystaniem dramy dla imigrantów przymusowych w metodzie nazywanej Teatrem Ofiar Opresji. Trzecim komponentem projektu jest seria szkoleń dla osób pracujących z imigrantami przymusowymi. W grudniu 2009 r. przeprowadzono pierwsze warsztaty dla cudzoziemców przymusowych z Czeczenii.

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: 1 października 2009 – 31 grudnia 2010

Źródło finansowania: Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców oraz budżet państwa

Projekt: “Polskie Forum Integracyjne” (PFI)

Koordynator: Elżbieta Kaca, Anna Korolec

Projekt zakłada stworzenie platformy dialogu w dziedzinie integracji poprzez realizację cyklu seminariów i spotkań organizowanych przy udziale osób (ekspertów, praktyków) z Polski i krajów UE. Jego celem jest stworzenie stałego forum dyskusyjnego,

wymiana poglądów i informacji, jak również opracowanie rekomendacji dotyczących polityki integracji obywateli państw trzecich w Polsce. Forum gromadzi przedstawicieli świata nauki oraz instytucji zaangażowanych w proces integracji imigrantów. W ramach prac PFI powstają analizy i rekomendacje na temat najważniejszych zagadnień związanych z polityką państwa na rzecz integracji. W 2009 roku zorganizowane zostały dwa seminaria, dotyczące wizerunku migrantów oraz genderowych aspektów migracji. W wersji elektronicznej wydanych zostało 6 analiz.

Status projektu: w realizacji

Okres realizacji: 1 lipca 2009 – 31 października 2010

Źródła finansowania: Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich oraz budżet państwa

TEMAT 3. SKUTKI MIGRACJI DLA POLSKI JAKO KRAJU WYSYŁAJĄCEGO I PRZYJMUJĄCEGO MIGRANTÓW

Projekt: „Kapitał intelektualny migrantów powrotnych”

Koordinator: Katarzyna Growiec

Projekt polegał na przeprowadzeniu badań jakościowych oraz analizie wtórnej dostępnych badań ilościowych przeprowadzonych wśród Polaków, którzy zdecydowali się powrócić do kraju. Celem badań było określenie wpływu pobytu na migrancji na poziom kapitału intelektualnego (społecznego, ludzkiego) migrantów.

Status projektu: zakończony

Okres realizacji: październik 2008 - czerwiec 2009

Źródła finansowania: Trust for Civil Society (stypendia)

Projekt: „Polska migracja zarobkowa do Niemiec – fakty i mity”

Koordinator: Justyna Frelak

Celem projektu było zbadanie, jak kształtował się obraz polskiego pracownika w niemieckiej prasie w okresie, gdy podejmowana była decyzja o zastosowaniu okresów przejściowych oraz jak ten wizerunek prezentuje się obecnie. Badanie umożliwiło lepsze zrozumienie opinii Niemców na temat migracji zarobkowych, a także pozwoliło wysunąć wnioski na temat kształtowania relacji polsko-niemieckich w tym obszarze.

W ramach projektu przeprowadzono badania wybranych gazet niemieckich w okresie przed i po wejściu Polski do UE oraz opracowano raport w języku polskim i angielskim, który został następnie zaprezentowany na seminarium międzynarodowym. Projekt realizowany był we współpracy z Stiftung Wissenschaft und Politik (SWP), Deutsches Institut für Internationale Politik und Sicherheit.

Status projektu: zakończony

Okres realizacji: 1 stycznia 2009 – 31 lipca 2009

Źródła finansowania: Polsko Niemiecka Fundacja Współpracy

2. PUBLIKACJE ISP W 2009 ROKU

PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE (KSIĄZKI I RAPORTY)

- ❑ L. Kolarska-Bobińska (red.), „Nowe metody zarządzania w państwach Unii Europejskiej”, ISP, Warszawa,
- ❑ L. Kolarska-Bobińska, A. Łada, „Polska - Niemcy. Nowe otwarcie i wzajemny wizerunek” [pl], [de], ISP, Warszawa 2009
- ❑ M. Szczepanik, E. Kaca, A. Łada, „Bilans aktywności polskich posłów do Parlamentu Europejskiego. Cele, osiągnięcia, wnioski na przyszłość” [pl], [ang], raport z badań, ISP, [pl, eng]
- ❑ P. Szukalski (red.), „Przygotowanie do starości. Polacy wobec starzenia się”, publikacja książkowa, ISP, Warszawa 2009
- ❑ U. Kurowska, B. Gąciarz, E. Giermanowska, P. Sobiesiak, „Jak zatrudnić osobę niepełnosprawną? Poradnik dla pracodawcy z otwartego rynku pracy”, ISP, Warszawa 2009
- ❑ A. Łada, A. Fuksiewicz, „Czeska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej – spojrzenie z Polski”, ISP, Warszawa 2009
- ❑ A. Winiarska (red.), Obywatel i Prawo. Raport z realizacji programu, ISP, Warszawa 2009
- ❑ Aktywizowanie wyborców, Inicjatywy z różnych krajów świata, wydanie II zmienione (red. J. Zbieranek), ISP, Warszawa 2009
- ❑ „70 lat później. Jak Polacy oceniają stosunki polsko-niemieckie i niemiecką politykę europejską”, komunikat z badań, sierpień
- ❑ B. Gąciarz, E. Giermanowska (red.) – „Zatrudniając niepełnosprawnych. Wiedza, opinie i doświadczenia pracodawców”, ISP, Warszawa, 2009
- ❑ J. Bartkowski, B. Gąciarz, E. Giermanowska, A. Kudlik, P. Sobiesiak, „Pracodawcy o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Jak jest? Co można zmienić?”, ISP, Warszawa, 2009
- ❑ J. Frelak, A. Łada, „Polska migracja zarobkowa do Niemiec – fakty i mity”, raport z badań, ISP, Warszawa, 2009
- ❑ L. Kolarska-Bobińska, J. Kucharczyk (red.), „Demokracja w Polsce 2007-2009”, ISP, Warszawa, 2009
- ❑ M. Cześnik, „Partycypacja wyborcza Polaków”, ISP, Warszawa 2009
- ❑ M. Arczewska, „Nie tylko jedna ustawa. Prawo o organizacjach pozarządowych”, ISP, Warszawa, 2009
- ❑ J. Zbieranek (red.), Prawo wyborcze. Analizy, Interpretacje, Rekomendacje, ISP, Warszawa 2009
- ❑ M. Fałkowska-Warska, A. Fuksiewicz, G. Makowski „Return to Europe – opinions of Polish people”, ISP, Warszawa 2009
- ❑ R. Towalski, J. Sroka, „Modelowy system kształcenia uczestników dialogu społecznego”, ISP, Warszawa 2009

- A. Łada, "Partnerstwo dla Prezydencji? Współpraca administracji z sektorem pozarządowym podczas czeskiej Prezydencji w Radzie Unii Europejskiej – wnioski dla Polski", ISP, Warszawa 2009
- E. Kuźmich, Z. Mielecka-Kubień, D. Wiszejko-Wierzbicka (red), „Karanie za posiadanie. Artykuł 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – koszty, czas, opinie”, raport z badań, ISP, Warszawa 2009
- P. Kaźmierkiewicz, O. Lvova, V. Chumak, "Coordinating migration Policy in Ukraine: lessons from Poland", ISP, grudzień
- A. Olszewska, T. Worobiej, A. Zawadzka "Zobacz, jak wiele możesz? Podręcznik dla wszystkich pracujących z imigrantami", ISP, Warszawa 2009
- G. Makowski, M. Koziarek (red.), "Wymiary użyteczności społecznej. Biznes, administracja publiczna, organizacje pozarządowe a społeczeństwo obywatelskie", ISP, Warszawa, ISP, Warszawa 2009
- E. Kaca, J. Kucharczyk, J. Lovitt. "Partners in Eastern Promise: A chance for Polish-Czech co-operation", ISP, Warszawa 2009

„ANALIZY I OPINIE”

- J. Kucharczyk, "The new transatlantic agenda – a view from Poland",
- J. Zbieranek, „System finansowania partii politycznych w Polsce - kierunki zmian”,
- J. Piekło, "Russia Today: Neo-Imperialism and Crisis – The Polish Perspective",
- A. K. Cianciara, "The European Policy of Donald Tusk's Government",
- M. Szczepanik, "Posłowie do Parlamentu Europejskiego – pozycja prawna w kraju oraz współpraca z administracją rządową",
- J. Piekło, „Rosja w kryzysie a sen o imperium – polska perspektywa”,
- Ян Пекло, "Россия в кризисе и сон об империи – польская перспектива",
- T. G. Grosse, "Rozwój społeczeństwa informacyjnego jako sposób na walkę z kryzysem"
- M. Fuszara, „Kobiety, mężczyźni, parytety”,
- J. Bartkowski, B. Gąciarz, E. Giermanowska, P. Sobiesiak "Zatrudnianie osób niepełnosprawnych. Opinie i oczekiwania pracodawców",
- B. Gąciarz, E. Giermanowska, "Uwarunkowania skutecznej realizacji polityki integracyjnej wobec osób niepełnosprawnych",
- E. Kuźmich, Z. Mielecka-Kubień, J. Stasiowski, D. Wiszejko-Wierzbicka "Penalizacja posiadania narkotyków – działania instytucjonalne i koszty", [pl, en]
- A. Łada, "Partnership for the Presidency? Cooperation between the government administration and the non-governmental sector during the Czech Presidency of the Council of the European Union – lessons for Poland",
- T. G. Grosse, "Jak zwiększyć inwestycje społeczeństwa informacyjnego?".

KWARTALNIK “TRZECI SEKTOR”

- Numer 16 – “Integracja i aktywizacja. Organizacje pozarządowe wobec niepełnosprawnych”, wiosna 2009
- Numer 17 – “Edukacja obywatelska”, lato 2009
- Numer 18 – “Fundusze unijne a organizacje pozarządowe”, jesień 2009
- Numer 19 – “Działalność kulturalna w organizacjach pozarządowych”, zima 2009

PUBLIKACJE ELEKTRONICZNE: RAPORTY, EKSPERTYZY, REKOMENDACJE

- T. Grosse, “Nowe perspektywy polityki innowacyjnej UE”, ekspertyza,
- L. Kolarska-Bobińska, J. Kucharczyk, A. Łada, E. Kaca, A. Sobańska, „Polska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej: współpraca administracji publicznej z sektorem pozarządowym”, ekspertyza na zlecenie Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej,
- Frydrych, B. Michalak, M. Sobczyk, Ekspertyza dotycząca prawnej regulacji ciszy wyborczej i dopuszczalności prowadzenia w okresie ciszy wyborczej kampanii społecznej na rzecz podwyższenia partycypacji wyborczej,
- A. K. Cianciara, “The Union for the Mediterranean and the Eastern Partnership: Perspectives from Poland, Hungary and the Czech Republic”, raport z badań,
- M. Fałkowska-Warska, A. Łada: „Obecność rozwiązań i instytucji niemieckich w polskim systemie edukacji”,
- A. Driss “Southern Perceptions about the Union for the Mediterranean“, ISP/EuroMeSCo,
- A. K. Cianciara “Postrzeganie koncepcji Partnerstwa Wschodniego przez Polskę”,
- A. Krajewska, Kalendaria zmian prawnych w III sektorze (4 edycje - projekt KOMPAS),
- G. Makowski, A. Sobańska, „Ocena skutków regulacji w Polsce i w Unii Europejskiej” (projekt KOMPAS)
- G. Makowski, “Nowelizacja ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” (projekt KOMPAS)
- A. Krajewska, “Prawo o stowarzyszeniach – ewolucja regulacji prawnej” (projekt KOMPAS)
- A. Krajewska, Prawo o organizacjach pozarządowych – podsumowanie rocznego monitoringu (projekt KOMPAS)
- R. Towalski, S. Portet, “Raport z badań potrzeb szkoleniowych uczestników dialogu społecznego”
- Ł. Łotocki „Krajobraz dyskryminacji 2009” w ramach projektu „Sąsiedzi czy intruzi” – badania dyskryminacji cudzoziemców w Polsce,
- R. Towalski, S. Portet, Koncepcja systemu szkoleń “Podnoszenie kompetencji uczestników dialogu społecznego”,
- R. Towalski, S. Portet, Koncepcja studiów podyplomowych “Podnoszenie kompetencji uczestników dialogu społecznego”,

- J. Zbieranek, Opinia prawna Instytutu Spraw Publicznych dotycząca rozwiązań proponowanych w poselskim projekcie ustawy – Kodeks Wyborczy (druk nr 1568),
- J. Fomina: "Światy równoległe - wizerunek własny Polaków w Wielkiej Brytanii",
- M. Wenzel: "Stosunek do obcokrajowców w Polsce",
- I. Józwiak: „Bez cudzoziemców byłibyśmy ubożsi. Wizerunek cudzoziemców na łamach polskiej prasy",
- J. Konieczna: "Obraz cudzoziemców w polskiej prasie. Wyniki analizy ilościowej",
- I. Koryś: „Kobiety-imigrantki. Warunki udanej integracji“,
- J. Konieczna, „Strategie Przetrwania– integracja imigrantów z Ukrainy na Polskim rynku pracy”. Raport z wywiadów zogniskowanych (raport częściowy),
- O. Lytvynenko, „Strategie Przetrwania– integracja imigrantów z Ukrainy na Polskim rynku pracy. Raport z wywiadów z cudzoziemcami” (raport częściowy),
- M. Bieniecki, M. Pawlak, „Strategie Przetrwania– integracja imigrantów z Ukrainy na Polskim rynku pracy. Raport z wywiadów z pracodawcami” (raport częściowy),
- M. Bieniecki, M. Pawlak, I. Józwiak, „Strategie Przetrwania. Integracja imigrantów z Ukrainy na Polskim rynku pracy. Raport z badania materiałów źródłowych” (raport częściowy),
- J. Zbieranek, Opinia Instytutu Spraw Publicznych dotycząca projektu ustawy o petycjach,
- M. Chmaj, „Immunitet parlamentarny w Polsce – stan obecny i perspektywy zmian”, ekspertyza,
- P. Winczorek, „Ustrój konstytucyjny i proces prawotwórczy”, ekspertyza,
- Ł. Łotocki „Zjawisko dyskryminacji w Polsce”. Wyniki badań jakościowych (opinie ekspertów),
- Analiza doświadczeń wybranych państw w zakresie integracji cudzoziemców, publikacja elektroniczna,
- „Poradnictwo prawne dla migrantów przymusowych”, publikacja elektroniczna,
- T. Święćkowska, Emigracja i gender z perspektywy pracy domowej i opiekuńczej,
- Ewaluacja funkcjonowania instytucji społecznego wsparcia m. St. Warszawy w zakresie właściwej realizacji praw przymusowych migrantów. Praca z migrantami przymusowymi – doświadczenie warszawskich urzędów”,
- A. Bergiel, K. Kubin, „Funkcjonowanie poradnictwa prawnego dla cudzoziemców. Wyniki badań jakościowych”,
- A. Jasiakiewicz, „Funkcjonowanie poradnictwa prawnego dla cudzoziemców. Analiza prawna”,
- A. Łada we współpracy z J. Kucharczykiem, M. Dudkiewicz, G. Makowskim, M. Fałkowską - Warszawą, „Opracowanie koncepcji stałej współpracy pomiędzy administracją rządową a trzecim sektorem w Polsce w zakresie informowania społeczeństwa o polskim Przewodnictwie w Radzie UE”,
- A. Karwacki, „Standardy usług świadczonych przez centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej oraz zakłady aktywności zawodowej, ekspertyza,
- A. María López-Sala „Immigration control and border management policy in Spain”,

- E. Tuta "Analiza doświadczeń wybranych państw w dziedzinie monitorowania i rejestrowania przypadków zdarzeń o charakterze dyskryminacyjnym, ksenofobicznym czy rasistowskim na przykładzie Niemiec i Belgii",
- J. Wiśniewski "Doświadczenia Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych - monitorowanie i rejestrowanie przypadków zdarzeń o charakterze dyskryminacyjnym, ksenofobicznym czy rasistowskim",
- E. Małys "Monitorowanie zjawisk o charakterze dyskryminacyjnym, ksenofobicznym i rasistowskim w Szwecji i Finlandii"

3. KONFERENCJE I SEMINARIA

- Lunch discussion: "Germany, Poland and the Obama-Administration", ISP/GMF, Berlin, 20 stycznia
- debata na temat europejskich doświadczeń w dziedzinie wspierania demokracji połączony z prezentacją książki „Democracy's New Champions”, (J. Kucharczyk, J. Lovitt red., PASOS, Praga, 2008), Carnegie Endowment for International Peace, Waszyngton, 25 lutego
- Seminarium poświęcone problematyce współpracy rządu i organizacji typu think-tank w ramach projektu KOMPAS, 9 lutego 2009, Warszawa
- Seminarium "European Consensus on Democracy", 4 marca
- Konferencja "Demokracja w czasie globalnego kryzysu", z udziałem M. Albright i R. Sikorskiego, 10 marca
- Konferencja "Kościół w społeczeństwie obywatelskim. Społeczeństwo obywatelskie w kościele", 12 marca 2009, Warszawa
- Seminarium Rady Ekspertów Programu Obywatel i Prawo IV, 12 marca
- Seminarium „Status prawny posła do Parlamentu Europejskiego”, 16 marca
- Seminarium eksperckie „Zatrudnianie osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy. Uwarunkowania systemowe”, 3 kwietnia
- Seminarium z Forum Darczyńców na temat finansowania działalności fundacji w Polsce zorganizowane w ramach projektu KOMPAS, Warszawa, 6 kwietnia
- Konferencja "Polska i Niemcy w Europie. Zmiany we wzajemnym wizerunku", Berlin, 7 kwietnia
- Konferencja „Polscy posłowie w Parlamencie Europejskim – rola i wpływ na politykę”, Warszawa, 20 kwietnia
- Konferencja „Polska - Niemcy. Wzajemny wizerunek i wizja Europy”, 22 kwietnia
- Konferencja prasowa dotycząca wyników badań sondażowych ISP "Uczestnictwo Polaków w wyborach - postawy wobec nadchodzących wyborów do Parlamentu Europejskiego", 24 kwietnia
- Warsztaty integracyjne dla cudzoziemców w ramach projektu "Psychoedukacja drogą do edukacji", 23 i 30 kwietnia

- ❑ Seminarium "Union for the Mediterranean - implications for the Eastern dimension of the ENP", 11 maja
- ❑ II warsztaty integracyjne dla obcokrajowców mieszkających w Polsce, 16 i 17 maja
- ❑ Konferencja "Dostęp do pomocy i informacji prawnej", 29 maja
- ❑ Seminarium "Polska, Rosja – nowe wyzwania?", 1 czerwca
- ❑ Warsztaty integracyjne dla Wietnamczyków mieszkających w Polsce, 14 i 21 czerwca
- ❑ Seminarium „Jak skutecznie informować obywateli o wyborach?”, 19 czerwca
- ❑ Konferencja "Stan obecny i przyszłość polskiej demokracji", 26 czerwca
- ❑ Seminarium Forum Aktywny Obywatel, 29 czerwca
- ❑ Konferencja: „Czeska prezydencja w oczach Polaków – ocena dokonań Czech podczas ich przewodnictwa w Radzie UE w 2009 roku”, 2 lipca
- ❑ Warsztaty integracyjne dla Wietnamczyków mieszkających w Polsce, 12 i 19 lipca
- ❑ Wizyta studyjna dla dziennikarzy i przedstawicieli organizacji pozarządowych z Ukrainy (Krym) na temat różnych aspektów członkostwa Polski w Unii Europejskiej, 19-27 lipca
- ❑ Konferencja prasowa: "70 lat później. Jak Polacy oceniają stosunki polsko-niemieckie i niemiecką politykę europejską?", ISP/Fundacja Konrada Adenauera, Warszawa, 31 sierpnia,
- ❑ Wizyta studyjna dla rosyjskich analityków polityki publicznej, 30 sierpnia – 10 września
- ❑ 20 szkoleń kompetencyjnych dla uczestników dialogu społecznego, sierpień – październik
- ❑ Warsztaty integracyjne dla studentów z Chin, 21 i 24 września
- ❑ Seminarium „Kobiety, mężczyźni, parytety”, 24 września
- ❑ Seminarium międzynarodowe „Wizerunek imigrantów a integracja”, 25 września
- ❑ Debata, „Solidarność pokoleń – strategiczne rozwiązania wobec zmiany demograficznej”, 30 września
- ❑ Seminarium informacyjne dla grantobiorców Programu Obywatel i Prawa V, 3 września,
- ❑ Seminarium informacyjne dla grantobiorców Programu Obywatel i Prawa V, 8 września,
- ❑ Seminarium nt. Partnerstwa Wschodniego, organizowane we współpracy z PASOS, Praga, 15 września,
- ❑ Program studyjny dla urzędników i ekspertów ukraińskich zajmujących się problematyką Unii Europejskiej – wizyta studyjna, wrzesień
- ❑ "Przyszłość Europy po referendum w Irlandii", Panel dyskusyjny z udziałem europosłów, 5 października
- ❑ Seminarium Forum Aktywny Obywatel Programu Obywatel i Prawo V, 14 października
- ❑ Konferencja „Zatrudnianie niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy. Jak jest i co można zmienić”, 16 października
- ❑ Warsztaty integracyjne dla studentów z Chin, 17 października
- ❑ Wizyta studyjna przedstawicieli ukraińskiej administracji zajmujących się polityką migracyjną, 19-28 października
- ❑ Warsztaty integracyjne dla studentów z Chin, 17 października

- ❑ Konferencja "Polityka migracyjna: perspektywy Polski i Ukrainy", 23 października
- ❑ Warsztaty z wiedzy obywatelskiej dla studentów zagranicznych, 23 października
- ❑ Warsztaty integracyjne dla studentów z Ukrainy, 26-27 października
- ❑ Konferencja "Społeczeństwo obywatelskie a fundusze unijne. Partnerstwo, ale jakie?" wydarzenie podsumowujące roczną realizację projektu KOMPAS, organizowana wspólnie z Senatem RP oraz Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowych, 28 października
- ❑ Seminarium „Regulacja lobbingu w Polsce. Stan obecny i perspektywy”, 4 listopada
- ❑ Konferencja prasowa w ramach projektu PASOS "Return do Europe", prezentacja polskich wyników, 6 listopada
- ❑ Warsztaty integracyjne dla kobiet z Ukrainy, 14 listopada
- ❑ Seminarium Rady Ekspertów Programu Obywatel i Prawo V, 17 listopada
- ❑ Warsztaty z wiedzy obywatelskiej dla studentów zagranicznych, 17 listopada
- ❑ Warsztaty z wiedzy obywatelskiej dla cudzoziemców, 20 listopada
- ❑ Seminarium eksperckie w ramach Laboratorium Innowacji Społecznej, 23 listopada
- ❑ Konferencja „Polityka narkotykowa – jak działają instytucje? Ile to kosztuje?”, 27 listopada
- ❑ Warsztaty integracyjne dla cudzoziemców mieszkających w Polsce, 28 listopada
- ❑ Seminarium informacyjne dla grantobiorców Programu Obywatel i Prawa V, 2 grudnia
- ❑ Warsztaty z wiedzy obywatelskiej dla cudzoziemców mieszkających w Polsce, 5 grudnia
- ❑ Warsztaty integracyjne dla studentów z Chin, 6 grudnia
- ❑ Konferencja "Czeska Prezydencja w Radzie UE a organizacje pozarządowe – wnioski dla Polski", 7 grudnia
- ❑ Seminarium eksperckie w ramach Laboratorium Innowacji Społecznej, 7 grudnia
- ❑ Seminarium „Chadzający” na wybory - jak przekonać niezdecydowanych do głosowania?, 8 grudnia
- ❑ Konferencja "Przewodnictwo państwa w Radzie Unii Europejskiej – doświadczenia partnerów, propozycje dla Polski", Poznań, UAM, 11 grudnia
- ❑ Seminarium eksperckie „The European Social Model after the Crisis” zorganizowane przez Das Progressive Zentrum i Instytut Spraw Publicznych, Warszawa, 16 grudnia
- ❑ Seminarium "Być imigrantką...Gender a integracja" (Polskie Forum Integracyjne), 14 grudnia
- ❑ Seminarium eksperckie „Monitoring zdarzeń o charakterze dyskryminacyjnym, ksenofobicznym czy rasistowskim”, 16 grudnia
- ❑ Warsztaty integracyjne dla uchodźców, 18 grudnia
- ❑ Seminarium badawcze w ramach projektu „Zintegrowany system wsparcia ekonomii społecznej” dotyczące standardów usług świadczonych przez centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej oraz zakłady aktywności zawodowej, 18 grudnia
- ❑ Prezentacja raportu „Ewaluacja funkcjonowania instytucji społecznego wsparcia m. st. Warszawy w zakresie właściwej realizacji praw przymusowych migrantów”, 21 grudnia

4. UDZIAŁ PRACOWNIKÓW I EKSPERTÓW W UPOWSZECHNIANIU PRAC ISP

dr Jacek Kucharczyk, Prezes Zarządu

- ❑ członek Rady Dyrektorów Fundacji European Partnership for Democracy w Brukseli
- ❑ członek Rady Think Tank Fund przy Open Society Institute w Budapeszcie
- ❑ przedstawiciel Polski w Grupie Kontaktowej Organizacji Pozarządowych przy Banku Światowym (ECA NGO Working Group)
- ❑ członek redakcji periodyku „European Political Science”
- ❑ członek Rady Ekspertów Programu „Obywatel i Prawo” ISP i Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności

Udział w konferencjach i seminariach:

- ❑ Udział w debacie na temat przyszłości stosunków transatlantyckich po wygranej Baracka Obamy, z perspektywy polskiej, niemieckiej i amerykańskiej, ISP/GMF, Berlin, 20 stycznia
- ❑ Udział w wizycie studyjnej polskich liderów opinii w Holandii, 1-4 lutego
- ❑ Udział w debacie na temat europejskich doświadczeń w dziedzinie wspierania demokracji połączony z prezentacją książki „Democracy`s New Champions”, (J. Kucharczyk, J. Lovitt red., PASOS, Praga, 2008), Carnegie Endowment for International Peace, Waszyngton, 25 lutego
- ❑ Prezentacja policy brief “The new transatlantic agenda – a view from Poland”, GMF, Waszyngton, 27 lutego
- ❑ Prezentacja raportu ISP na konferencji „Polscy posłowie do Parlamentu Europejskiego – bilans aktywności i wnioski na przyszłość”, ISP, Warszawa, 20 kwietnia
- ❑ Prowadzenie konferencji „Polska - Niemcy. Wzajemny wizerunek i wizja Europy”, ISP, Warszawa, 22 kwietnia
- ❑ Prezentacja wyników badań na seminarium „Uczestnictwo Polaków w wyborach - postawy wobec nadchodzących wyborów do Parlamentu Europejskiego” ISP, Warszawa, 28 kwietnia.
- ❑ Wystąpienie na konferencji “Eastern Partnership: Toward Civil Society Forum”, oficjalnym spotkaniu zorganizowanym w okresie Czeskiej prezydencji w Radzie UE, 29 kwietnia
- ❑ Moderacja seminarium „Rosja, Polska, UE – nowe wyzwania?”, ISP/PAUCI, Warszawa, 1 czerwca
- ❑ Udział w spotkaniu Rady Dyrektorów Fundacji European Partnership for Democracy, Helsinki, 8 czerwca
- ❑ Udział w panelu dyskusyjnym “Eastern Partnership for the Visegrad Perspective”, Budapeszt, 18 czerwca
- ❑ Prowadzenie konferencji „Stan obecny i przyszłość polskiej demokracji”, ISP, Warszawa, 19 czerwca

- ❑ Wystąpienie „Introduction to Poland” dla przedstawicieli fundacji Billa i Melindy Gatesów, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, Warszawa, 24 czerwca
- ❑ Moderacja panelu konferencji „Czeska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej – spojrzenie z Polski”, ISP/Heinrich Böll Stiftung, Warszawa, 2 lipca
- ❑ Prezentacja wyników Eurobarometru 71 (raport krajowy) na konferencji prasowej Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce, Warszawa, 20 sierpnia
- ❑ Prezentacja wyników badań na konferencji prasowej „70 lat później – Jak Polacy oceniają stosunki polsko-niemieckie i niemiecką politykę europejską” ISP/KAS, 31 sierpnia
- ❑ Moderowanie seminarium eksperckiego „Mężczyźni, kobiety, parytety”, ISP, Warszawa, 24 września
- ❑ Otwarcie i moderacja panelu seminarium „Wizerunek imigrantów a integracja”, ISP, Warszawa, 25 września
- ❑ Moderacja debaty „Przyszłość Europy po referendum w Irlandii”, ISP, Warszawa, 5 października
- ❑ Udział w spotkaniu Rady Dyrektorów Fundacji European Partnership for Democracy, Bruksela, 8 października
- ❑ Udział w konferencji „Social Solidarity and the Crisis of Economic Capitalism”, Instytut Nauk o Człowieku w Wiedniu, Wiedeń, 16-17 października
- ❑ Spotkanie z przedstawicielami serbskich think tanków, Belgrad, 17-18 października
- ❑ Udział w spotkaniu polskich NGOs z Carlem Gershmanem, Prezydentem National Endowment for Democracy, Warszawa, 22 października
- ❑ Otwarcie i moderacja panelu konferencji „Polityka migracyjna: perspektywy Polski i Ukrainy”, ISP, Warszawa, 23 października
- ❑ Wystąpienie w panelu „Strategic Challenges facing Think-Tanks in Central and Eastern Europe and Central Asia”, konferencji „New Strategies, Shifting Challenges”, PASOS, Lwów, 23-24 października
- ❑ Moderowanie seminarium eksperckiego „Regulacja lobbingu w Polsce. Stan obecny i perspektywy”, ISP, Warszawa, 4 listopada
- ❑ Udział w debacie „Lobbing w Polsce – praktyka demokratyczna?”, w cyklu „Chodakowskie Debaty Polityczne”, SWPS, Warszawa, 5 listopada
- ❑ Prezentacja wyników badań na konferencji prasowej „Powrót do Europy. Opinia społeczna w 20 lat po odzyskaniu demokracji”, ISP/PASOS, Warszawa, 6 listopada
- ❑ Udział w Eastern Partnership Civil Society Forum, Komisja Europejska, Bruksela, 16 listopada
- ❑ Moderacja dyskusji panelowej na konferencji „Polityka narkotykowa w praktyce – jak działają instytucje, ile to kosztuje?”, ISP, Warszawa, 27 listopada
- ❑ Moderacja dyskusji panelowej na konferencji „Czeska Prezydencja w Radzie UE a organizacje pozarządowe – wnioski dla Polski”, ISP, Warszawa, 7 grudnia
- ❑ Przedstawienie rekomendacji ISP na seminarium „„Chadzający” na wybory – jak przekonać niezdecydowanych do głosowania?”, ISP, Warszawa, 8 grudnia,
- ❑ Wystąpienie „Sharing Democratic Values Further Afield” konferencji „Return to Europe, Reflections After 20 Years of Democratic Renewal”, PASOS, Praga, 10 grudnia

Publikacje i artykuły :

- ❑ redaktor serii publikacji ISP "Analizy i Opinie"
- ❑ Lena Kolarska-Bobińska, Jacek Kucharczyk(red.) „Demokracja w Polsce 2007-2009”, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009
- ❑ "The new transatlantic agenda – a view from Poland", Analizy i Opinie nr 90/06, styczeń 2009.
- ❑ Lena Kolarska-Bobińska, Jacek Kucharczyk, Agnieszka Łada, Elżbieta Kaca, Anita Sobańska: „Polska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej: współpraca administracji publicznej z sektorem pozarządowym”, Ekspertyza na zlecenie Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej
- ❑ A. Łada, J. Kucharczyk, M. Dudkiewicz, G. Makowski, M. Fałkowska - Warska, „Opracowanie koncepcji stałej współpracy pomiędzy administracją rządową a trzecim sektorem w Polsce w zakresie informowania społeczeństwa o polskim Przewodnictwie w Radzie UE”
- ❑ Elżbieta Kaca, Jacek Kucharczyk, Jeff Lovitt., "Partners in Eastern Promise: A chance for Polish-Czech co-operation" PASOS/ISP, Policy brief no. 2, 2009
- ❑ "Poland Reacts to New Missile Defense Strategy", Issue Brief No. 107, Center for European Policy Analysis, 2009
- ❑ "Poland" w: "U.S.-Central Europe Relations in the Age of Obama", Report no. 22, Center for European Policy Analysis, July 2009
- ❑ „Polacy 5 lat po wejściu do UE – zadowolenie i oczekiwania” tekst opublikowany na stronie internetowej Reprezentacji Komisji Europejskiej w Polsce, 24.08.09
- ❑ "Platforma nie ma alternatywy", Rzeczpospolita, 20.04.09
- ❑ „Bitwa o serca wyborców”, Rzeczpospolita, 28.08.09
- ❑ „Nie strzelać do jednej bramki”, Rzeczpospolita, 22.10.09
- ❑ „Cięcie chirurgiczne premiera Tuska”, Rzeczpospolita, 30.10.09
- ❑ „Rozsądny, lecz ryzykowny projekt Donalda Tuska”, Rzeczpospolita, 26.11.09

Wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze:

Media polskie:

- ❑ Prasa: „Rzeczpospolita”, „Gazeta Wyborcza”, „Gazeta Prawna”, „Polityka”, „Polska Dziennik Łódzki”, „Polska Metropolia Warszawska”, „Życie Warszawy”, „Dziennik Gazeta Prawna”, „Puls biznesu”, „Głos Pomorza”, „Głos Koszaliński”, „Super Ekspres”
- ❑ Radio i TV: TVP 1, („Wiadomości”), TVN24, TVP Info, Polsat News, Superstacja, TV Biznes, TOK FM, PiN, PR I, PR III, Polskie Radio dla Zagranicy, Radio dla Ciebie

Media zagraniczne:

- ❑ Prasa : "Associated Press", "El Pais", "The New York Times", "International Herald Tribune", "Daily Telegraph", "The Irish Times",
- ❑ Radio i TV : BBC World,

PROGRAM EUROPEJSKI

dr Agnieszka Łada, kierownik Programu/analitik

- ❑ przedstawiciel ISP w European Policy Institutes Network
- ❑ członek grupy ekspertów ds. polsko-niemieckich Fundacji Konrada Adenauera: „Quiriten Kreis” („Krag Kwirytów”)
- ❑ gość posiedzeń Grupy Kopernika (grupa ekspertów ds. polsko-niemieckich)
- ❑ przedstawiciel ISP na spotkaniach w KE EACEA Activ Citizenship Programme

Udział w konferencjach i seminariach:

- ❑ Udział w debacie panelowej: „Działalność organizacji pozarządowych w Polsce i na forum międzynarodowym w kontekście członkostwa Polski w Unii Europejskiej w teorii i praktyce”. Prezentacja wyników ekspertyz na konferencji: „Trzeci sektor w kontekście wyzwań związanych z członkostwem Polski w Unii Europejskiej”, Warszawa, 16 grudnia 2009
- ❑ Referat: „Współpraca polskiej administracji publicznej z trzecim sektorem podczas przygotowań i sprawowania prezydencji w Radzie Unii Europejskiej” na konferencji: „Stan przygotowań Polski do przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej w II poł. 2011 r.”, Poznań, 11 grudnia 2009
- ❑ Referat: Przedstawienie raportu ISP: „Partnerstwo dla Prezydencji? Współpraca administracji z sektorem pozarządowym podczas czeskiej Prezydencji w Radzie UE – wnioski dla Polski” na konferencji: „Czeska Prezydencja w Radzie UE a organizacje pozarządowe – wnioski dla Polski”, Warszawa, 7 grudnia 2009
- ❑ Udział w panelu dyskusyjnym jako panelista na konferencji: „Czech Republic and Poland in Contemporary International Politics: Partners or Rivals? ”, Praga, 5 listopada 2009
- ❑ Referat: „Polska polityka europejska oraz debata o otwarciu rynku pracy i wizerunek polskiego pracownika w niemieckiej prasie”, konferencja: „Good bye Deutschland?”, Wrocław, 22 października 2009
- ❑ Referat: „EP elections 2009 in Poland -mobilization efforts and turn out”, Spotkanie organizacji-beneficjentów Programu Europe for Citizens, Bruksela, 20 października 2009
- ❑ Udział w panelu dyskusyjnym: „Aktywność organizacji pozarządowych w dziedzinie edukacji obywatelskiej i jej bariery”, konferencja: „Edukacja obywatelska młodzieży” organizowana przez Civis Polonus, Warszawa, 2 października 2009
- ❑ Referat: „Wizerunek polskiego pracownika oraz przedstawianie debaty o otwarciu rynku pracy w niemieckiej prasie”, konferencja: „Wizerunek imigrantów a integracja”, Warszawa, 25 września 2009
- ❑ Referat: „Współpraca polskiej administracji publicznej z trzecim sektorem podczas przygotowań i sprawowania prezydencji w Radzie Unii Europejskiej – rekomendacje ISP”, konferencja: „Mazowieckie Forum Inicjatyw Pozarządowych”, Warszawa, 24 września 2009
- ❑ Referat: „Poland and the Czech Republic: opportunities for cooperation within the framework of Eastern Partnership”, seminarium:, Praga, 15 września 2009
- ❑ Wykład: „Unerzählte Geschichte: Deutsche und Polen siebzig Jahre nach dem Zweiten Weltkrieg”, Erfurt, Chemnitz, 2-3 września 2009

- ❑ Referat: „Czeska prezydencja w oczach Polaków”, Konferencja: „Czeska prezydencja w oczach Polaków”, 2 lipca 2009, Warszawa
- ❑ Referat: „Wizerunek Polski i Polaków w Niemczech”, Warszawa, 25 czerwca 2009
- ❑ Moderacja i referat podczas „Gliwickiego Forum Dyskusyjnego” na temat wzajemnego postrzegania się Polaków i Niemców, Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Gliwice, 26 czerwca 2009
- ❑ Moderacja debaty panelowej: „Recasting Relations with the Neighbours – Prospects for the Eastern Partnership”, seminarium European Policy Institutes Network (EPIN), Budapeszt, 16 czerwca 2009
- ❑ Wykład: „Mur Berliński a Okrągły Stół”, Dom Spotkań z Historią, Warszawa, 9 czerwca 2009
- ❑ Referat: „Mobilization Efforts and the European Parliament Elections 2009”, konferencja: „Canada and Europe: Crafting Responses to Challenges of the 21st Century”, Berlin 3 czerwca 2009
- ❑ Wykład: „Gegenseitige Wahrnehmung der Deutschen und der Polen und die deutsch-polnische Beziehungen” (Wzajemne postrzeganie się Polaków i Niemców i stosunki polsko-niemieckie), KSAP, Warszawa, 13 maja 2009
- ❑ Moderacja debaty panelowej na seminarium „Union for the Mediterranean - implications for the Eastern dimension of the ENP”, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa, 11 maja 2009
- ❑ Referat: „Przedstawienie wyników badań Instytutu Spraw Publicznych na temat postrzegania się Polaków i Niemców”. Konferencja: „Polska-Niemcy. Wzajemny wizerunek i wizja Europy”, Warszawa, 22 kwietnia 2009
- ❑ Referat: „Przedstawienie wyników badań Instytutu Spraw Publicznych na temat postrzegania się Polaków i Niemców”. Konferencja: „Polen und Deutschland in Europa. Gegenseitige Wahrnehmung im Wandel” (Polska i Niemcy w Europie. Zmiany we wzajemnym postrzeganiu się), Berlin, 7 kwietnia 2009
- ❑ Referat: „Politische Bildung und das deutsch-polnische Verhältnis” (Edukacja obywatelska i stosunki polsko-niemieckie) na seminarium: „Deutsche, Polen, Europa - gemeinsame und getrennte Geschichtserzählung” (Niemcy, Polska, Europa – wspólne i podzielone opowiadanie o historii), Akademie für Politische Bildung Tutzing, Niemcy, 20 marca 2009

Publikacje i artykuły:

- ❑ Agnieszka Łada, „Traktat lizboński – wpływ na UE i życie obywateli”, Opinia ekspercka na portalu Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce, grudzień 2009
- ❑ Agnieszka Łada, „Rząd potrzebuje partnerów do Prezydencji w Unii” w: „Polska” z dnia: 9.12.2009
- ❑ Agnieszka Łada, „Partnerstwo dla prezydencji? Współpraca administracji z sektorem pozarządowym podczas czeskiej prezydencji w Radzie UE – wnioski dla Polski” w: „Monitor Unii Europejskiej”, „Monitor Unii Europejskiej”, grudzień 2009
- ❑ Agnieszka Łada: „Współpraca polskiej administracji publicznej z trzecim sektorem podczas przygotowań i sprawowania Prezydencji w Radzie Unii Europejskiej” w: Z.Czachór, M.Tomaszyk: „Przewodnictwo państwa w Radzie Unii Europejskiej – doświadczenia partnerów, propozycje dla Polski”, Uniwersytet Adama Mickiewicza, Poznań 2009

- Agnieszka Łada (we współpracy z J. Kucharczykiem, M. Dudkiewicz, G. Makowskim, M. Fałkowską-Warską), „Koncepcja stałej współpracy pomiędzy administracją rządową a trzecim sektorem w Polsce w zakresie informowania społeczeństwa o polskim Przewodnictwie w Radzie UE”. Ekspertyza Instytutu Spraw Publicznych dla Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej, Warszawa 2009
- Agnieszka Łada, „Partnership for the Presidency? Cooperation between the government administration and the non-governmental sector during the Czech Presidency of the Council of the European Union – lessons for Poland”, „Analysis and Opinions” no. 10/102 Instytut Spraw Publicznych, Warszawa [eng]
- Agnieszka Łada, „Partnerstwo dla prezydencji? Współpraca administracji z sektorem pozarządowym podczas czeskiej Prezydencji w Radzie UE – wnioski dla Polski”, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009
- Agnieszka Łada, „Polsko-niemieckie obchody rocznicy przemian 1989 roku” w: „Zeszyty Niemcoznawcze” nr 1/2009
- Agnieszka Łada, „Jak się postrzegamy, jak widzimy wspólną Europę. Wyniki trzeciej edycji badań wizerunkowych Instytutu Spraw Publicznych” w: „Zeszyty Niemcoznawcze” nr 1/2009
- Agnieszka Łada, „Umowa Koalicyjna CDU/CSU-FDP – szansa dla polsko-niemieckiego partnerstwa w UE”. Komentarz ISP, październik 2009
- Justyna Frelak, Agnieszka Łada, Kristin Schwarz, „Polska migracja zarobkowa do Niemiec - fakty i mity”, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009 [pl, de]
- Agnieszka Łada, „Lepiej się znamy, mniej się lubimy” w: „Dialog” nr 88 (2009)
- Agnieszka Łada, „Kształcenie obywatelskie w Polsce. Rola organizacji pozarządowych” w: „Trzeci Sektor. Kwartalnik o problematyce społeczeństwa obywatelskiego” nr 17
- Aleksander Fuksiewicz, Agnieszka Łada, „Czeska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej – spojrzenie z Polski”, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa
- Agnieszka Łada, „Wzajemne postrzeganie się Polaków i Niemców pięć lat po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej” w: S.Konopacki (red.) „Pięć lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej”, Ibidem, Łódź 2009
- Małgorzata Fałkowska-Warska, Agnieszka Łada, „Obecność rozwiązań i instytucji niemieckich w polskim systemie edukacji”. Ekspertyza Instytutu Spraw Publicznych na zlecenie Instytutu Goethego w Warszawie (pdf), Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009
- Agnieszka Łada, „Polen und Deutsche – fünf Jahre gemeinsam in der Europäischen Union”. w: „Polen Analysen” Nr. 52/2009
- Agnieszka Łada, „Socjologiczna analiza dyskursu o patriotyzmie, dumie i świadomości narodowej w opiniotwórczych dziennikach niemieckich w latach 2005-2007” w: „Tekst i Dyskurs” nr II/2009
- Melchior Szczepanik, Elżbieta Kaca, Agnieszka Łada, „Bilans aktywności polskich posłów do Parlamentu Europejskiego. Cele, osiągnięcia, wnioski na przyszłość”. Instytutu Spraw Publicznych. Warszawa 2009
- Lena Kolarska-Bobińska, Agnieszka Łada (red.), „Polska – Niemcy. Wzajemny wizerunek i wizja Europy”, Instytutu Spraw Publicznych. Warszawa 2009

Wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze:

- ❑ Media polskie: „Rzeczpospolita”, „Gazeta Wyborcza”, „Polska”, „Newsweek Polska”, Gazeta Prawna – serwis internetowy, „Polska”, PR1 (m.in. „Sygnały Dnia”), TOK FM, PR Euro, PR dla Zagranicy, IAR, PR III, TV1 („Wiadomości”), TV2 („Panorama”), TV Biznes, Polsat, Polsat News, TVP Info
- ❑ Media zagraniczne: „The Irish Times”, „Der Spiegel”, „Berliner Zeitung”, „Dagens Nyheter”, DPA, Duńska Agencja Prasowa, Hiszpańska Agencja Prasowa, Reuters, Radio Multikulti, Radio Berlin-Brandenburg

Elżbieta Kaca, Koordynator Projektów/Badacz

Udział w konferencjach i seminariach:

- ❑ Prezentacja wyników badań ISP „Bilans aktywności polskich posłów do Parlamentu Europejskiego. Cele, osiągnięcia, wnioski na przyszłość” na konferencji: „Wybory do Parlamentu Europejskiego 2009 – debata”, Uniwersytet Warszawski, 22 maja
- ❑ Referat: „ENP - the Experiences of Poland” na konferencji „The Role of the V4 Countries in the European Neighbourhood Policy”, Eszterházy Károly College, Eger <http://v4.ektf.hu/index.php?d=1>, 15 czerwca
- ❑ Udział w grupie roboczej Trójkąta Weimarskiego – spotkania eksperckie, „Wyzwania polityki w zakresie energii i ochrony klimatu jako test dla UE: Kontrowersje i możliwości działania w ramach Trójkąta Weimarskiego”, Genshagen, 26-28 listopada
- ❑ Uczestnik wyjazdu studyjnego dla polskich think-tanków, Warszawa-Bruksela, 15–17 grudnia 2

Publikacje i artykuły:

- ❑ Melchior Szczepanik, Elżbieta Kaca, Agnieszka Łada, „Bilans aktywności polskich posłów do Parlamentu Europejskiego. Cele, osiągnięcia, wnioski na przyszłość”, kwiecień 2009
- ❑ L. Kolarska-Bobińska, J. Kucharczyk, A. Łada, E. Kaca, A. Sobańska, „Co-operation of the public administration with the non-governmental sector in the preparatory and the executive stage of the Polish Presidency of the Council of the European Union”, kwiecień 2009
- ❑ L. Kolarska-Bobińska, A. Łada, E. Kaca, A. Fronczyk, „Polska – Niemcy. Wzajemny wizerunek i wizja Europy”, kwiecień 2009
- ❑ E. Kaca, „The EU Ukraine cooperation in the Justice and Home Affairs on the example of migration, asylum and border management policies”, WISH, European Law Journal, lipiec 2009
- ❑ E. Kaca, „Polski lobbying w UE”, „Monitor Unii Europejskiej”, maj 2009
- ❑ E. Kaca, M. Fałkowska-Warska, „Materiały edukacyjne – młodzieżowe wybory do Parlamentu Europejskiego 2009”, maj 2009

- E. Kaca – national expert in Kaczyński P. M., “Is the Commission a politically weakened institution?”, http://shop.ceps.eu/BookDetail.php?item_id=1838
- E. Kaca, “Eastern Partnership as an answer to deficiencies of European Neighbourhood Policy? Polish perspective and activities”, Eszterhazy Karoly Foiskola University, Eger, Hungary, lipiec 2009
- E. Kaca, J. Kucharczyk, J. Lovitt. „Partners in Eastern Promise: A chance for Polish-Czech co-operation”, PASOS grudzień 2009

Wystąpienia w mediach:

Media polskie:

- Radio: Polskie Radio dla Zagranicy
- Prasa: „Gazeta Prawna”, „Monitor Unii Europejskiej”, „Metro”, „Gazeta Stołeczna”

Media zagraniczne:

- Radio: Radio Latvia
- Prasa: “European Voice”, “Spanish News Agency”, “Russian Nuclear Energy Agency”

Aleksander Fuksiewicz, stypendysta/ekspert ISP

Udział w konferencjach i seminariach:

- Prezentacja wyników badań ISP na konferencji “Czeska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej – spojrzenie z Polski”, 2 lipca 2009 r. Warszawa, Instytut Spraw Publicznych

Publikacje i artykuły:

- A. Fuksiewicz, A. Łada, “Czeska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej – spojrzenie z Polski”, Warszawa lipiec 2009,

Wystąpienia w mediach:

- Media polskie: “TV Biznes”, Polskie Radio “Trójka”, Polskie Radio “Jedynka”, “Prawo europejskie w praktyce”

dr hab. Tomasz G. Grosse, ekspert ISP

Udział w konferencjach i seminariach:

- „Polska i Europa Środkowa - demokratyzacja, konsolidacja, „Europeizacja” i zgłoszenie tekstu do publikacji konferencyjnej na temat uwarunkowań polskiej europeizacji, ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania kultury politycznej. Nałęczów, 28-29 maj
- „Wolność i demokracja: uniwersalne wartości czy „polityczna poprawność” i zgłoszenie tekstu do publikacji konferencyjnej na temat uwarunkowań polskiej europeizacji, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów geopolitycznych i ekonomicznych. Nowy Sącz - Ryto, 21 – 22 maj
- Wykład na seminarium Zakładu Europeistyki ISP PAN na temat polityki UE wobec regionów peryferyjnych, maj
- I kongres Politologiczny w Warszawie na temat funkcjonowania systemu europejskiego na przykładzie funkcjonowania strefy euro
- Wykład na seminarium Zakładu Europeistyki ISP PAN na temat geopolitycznych aspektów EPS, październik 2009
- Udział w panelu na konferencji na Uniwersytecie Śląskim, poświęconym kreowaniu wspólnej przestrzeni a kształtowaniu tożsamości politycznej w integrującej się Europie, 22-23 października. Zgłoszenie publikacji naukowej do książki pokonferencyjnej na temat propozycji zmian w Strategii Lizbońskiej po roku 2010
- Udział w konferencji organizowanej przez DG EcoFin Komisji Europejskiej, poświęconej wpływowi kryzysu gospodarczego na strefę euro i kraje kandydujące do systemu wspólnej waluty, 4-5 listopada 2009, Bruksela. Zostałem również formalnie członkiem zespołu EuroTeam (funkcjonującego przy Komisji Europejskiej) z ramienia ISP PAN
- Udział w panelu na konferencji organizowanej przez Senat RP na temat rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Wygłoszenie referatu i zgłoszenie tekstu do publikacji, październik 2009 („Strategia Lizbońska a rozwój sektora pozarządowego w Polsce”, Opinie i Ekspertyzy, OE-113, Kancelaria Senatu, październik
- Współpraca z partnerami społeczno-gospodarczymi w zakresie realizacji założeń Strategii Lizbońskiej organizowanej przez Ministerstwo Gospodarki: Warszawa, 8 grudnia
- Udział w panelu na temat Europejskiej Polityki Sąsiedztwa na konferencji ISP PAN, 15 grudnia

Publikacje i artykuły:

- „Program stabilności czy rozwoju?” Ocena rządowego programu łagodzenia skutków kryzysu,”Analizy i Opinie”, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa, nr 89, 2009
- „O słabości polityki zagranicznej Unii Europejskiej”, Analizy Natolińskie, 8 (40) 2009
- „Rozwój społeczeństwa obywatelskiego jako sposób na walkę z kryzysem”, „Analizy i Opinie”, nr 97, lipiec 2009, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa
- „Jak zwiększyć inwestycje społeczeństwa informacyjnego?”, „Analizy i Opinie” nr 103, grudzień 2009, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa
- Europeizacja, w: W. Morawski (red.): „Modernizacja Polski. Struktury, agencje, reżimy instytucjonalne”, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009
- „Wpływ europeizacji na kierunki procesów rozwoju w Polsce”, Kraków, maj 2009

- "Odnowiona strategia lizbońska a polityka spójności: ocena rezultatów współpracy i perspektywy rozwoju", w: A. Kukliński, K. Pawłowski, J. Woźniak (red.): "Kreatywna i innowacyjna Europa wobec wyzwań XXI wieku", Biblioteka Małopolskiego Obserwatorium Polityki Rozwoju, Tom I, Kraków 2009, s. 163-198
- "Europeizacja administracji – Nowe Metody Zarządzania w nowych państwach członkowskich Unii Europejskiej", w: L. Kolarska-Bobińska (red.): "Nowe metody zarządzania w państwach Unii Europejskiej", Instytut Spraw Publicznych, Warszawa, 2009, s. 101-131
- "Przypadek agencji wdrażającej – między kulturą polityczną, europeizacją i wyzwaniami modernizacyjnymi" (wspólnie z M. Fałkowskim, E. Skwarczyńską), w: L. Kolarska-Bobińska (red.): "Nowe metody zarządzania w państwach Unii Europejskiej", Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009, s. 133-156
- "Cohesion of innovative economy In Europe: a New goal for EU Policy, w: Cohesion policy facing the challenges of the 21st century", Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2009, s. 26-42
- "Plan anty kryzysowy rządu: bardziej stabilności czy rozwoju?", Międzynarodowy Przegląd Polityczny, nr 1 (24), 2009, s. 109-117
- „Co dalej z Euro 2011?” Monitor Unii Europejskiej, marzec 2009
- "Spójność terytorialna jako nowy wymiar polityki spójności Unii Europejskiej", w: „Spójność terytorialna wyzwaniem polityki rozwoju Unii Europejskiej. Polski wkład w debatę”, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2009, s. 113-144
- „Jaki model polityki regionalnej w Polsce? Głos w dyskusji o Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego”, Małopolskie Studia Regionalne, nr 1 (16), 2009, s. 7-16
- „Wyzwania krajowej polityki rozwoju w kontekście europejskim”, Małopolskie Studia Regionalne, nr 1 (16), 2009, s. 47-60
- "Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego: nowe wyzwania", Samorząd Terytorialny, nr 1-2/2009, s. 5-25
- „Dylematy dobrego rządzenia (good governance). Wnioski dla Polski.” Studia Polityczne, nr 23, 2009, s. 113-150
- "Kulturowe podstawy różnicowań kapitalizmu w Europie" w: J. Kochanowicz, M. Marody (red.), "Gospodarka i kultura", Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, w druku (2009)
- "Doświadczenia polskiej prezydencji jako wyzwanie dla polskiej polityki", w: K. Szczerski (red.), "Prezydencja w Unii Europejskiej. Analizy i doświadczenia", Wyd. UJ, Kraków 2009, s. 89-105
- "Polska prezydencja w UE – wyzwania dla partnerów dialogu społecznego", Dialog, Pismo Dialogu Społecznego, nr 1-2 (22), 2009, s. 43-50
- „Dania, w: W kierunku dialogu opartego na wiedzy”, red. A. Zybała, MPiPS, Centrum Partnerstwa Społecznego Dialog, Warszawa 2009, s. 57-76
- „Niemcy, w: W kierunku dialogu opartego na wiedzy”, red. A. Zybała, MPiPS, Centrum Partnerstwa Społecznego Dialog, Warszawa 2009, s. 192-212

dr Melchior Szczepanik, ekspert ISP

Publikacje i artykuły:

- ❑ Melchior Szczepaniak, Elżbieta Kaca, Agnieszka Łada, „Bilans aktywności polskich posłów do Parlamentu Europejskiego. Cele, osiągnięcia, wnioski na przyszłość”, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009.
- ❑ "Posłowie do PE - pozycja prawna w kraju i współpraca z administracją rządową", „Analizy i Opinie” nr 94, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009
- ❑ Publikacja w Monitorze Europejskim (przeredagowany fragment raportu)

Wystąpienia w mediach:

- ❑ TV: Wiadomości TVP
- ❑ Radio: Tok FM, Program 1 Polskiego Radia
- ❑ Prasa: Gazeta Wyborcza Bydgoszcz

PROGRAM POLITYKI SPOŁECZNEJ

dr Grzegorz Makowski, kierownik Projektu KOMPAS/Analityk

Udział w konferencjach i seminariach:

- ❑ Udział w konferencji: "The Impact of Cultural and Citizenship Education on Social Cohesion", 3-5 grudnia
- ❑ Współorganizacja i udział w seminarium eksperckim "Regulacja lobbingu w Polsce. Stan obecny i perspektywy", Warszawa 4 listopada
- ❑ Organizacja i prowadzenie części konferencji posumowującej roczną działalność projektu KOMPAS "Społeczeństwo obywatelskie a fundusze unijne. Partnerstwo, ale jakie?", Warszawa, 28 października
- ❑ Udział w konferencji CEE Trust, "Civil Society Forum", Bratysława, 16-18 września
- ❑ Wystąpienie nt. kondycji społeczeństwa obywatelskiego na konferencji zorganizowanej przez Prezydenta RP, "Razem dla dzieci", Warszawa, czerwiec
- ❑ Udział w seminarium zorganizowanym przez Europejski Komitet Społeczno-Ekonomiczny, "PARTICIPATORY DEMOCRACY AND CIVIL DIALOGUE: ORGANISED CIVIL SOCIETY CALLS ON MEMBERS OF THE EUROPEAN PARLIAMENT", Bruksela, 14 kwietnia
- ❑ Udział w seminarium eksperckim, "Perspectives for non-formal Citizenship Education in Central, Eastern and Southeastern Europe", Praga, kwiecień

Publikacje i artykuły:

- ❑ Wybór tekstów i wstęp do książki, Wymiary użyteczności publicznej. Biznes, administracja i organizacje pozarządowe a społeczeństwo obywatelskie, ISP, Warszawa 2009
- ❑ Podsumowanie prac nad nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, tekst analityczny w ramach projektu KOMPAS
- ❑ Darowizny kościelne – święte prawo, świecki problem, III Sektor, nr 16/2009
- ❑ “Ocena Skutków Regulacji – sposób na otwarcie i usprawnienie procesu legislacyjnego Studium w oparciu o przykłady wdrażania systemu OSR w Komisji Europejskiej i w ramach polskiego systemu stanowienia prawa” (z Anitą Sobańską), tekst analityczny w ramach projektu KOMPAS
- ❑

Wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze:

- ❑ Prasa: “Bank”, “Dziennik Polski”, “Polityka”, “Metropolia Warszawska”, “Kurier Lububelski”, “Rzeczpospolita”, “METRO”, “Gazeta Prawna”, “Gazeta Wyborcza”, “Dziennik Łódzki”

Paulina Sobiesiak, koordynator projektów/badacz

Publikacje i artykuły:

- ❑ P. Sobiesiak, Podział postkomunistyczny w Polsce lokalnej – studium przypadku, [w:] Bożena i Arkadiusz Tuziak (red.), „Regionalny wymiar procesów transformacyjnych”, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2009.
- ❑ P. Sobiesiak, „Jak zmienić polski system integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych?”, [w:] *Kwartalnik III Sektor*, Nr 16/2009,
- ❑ P. Sobiesiak, „(Dez)integracja społeczna i (dez)aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych w małych miastach i na terenach wiejskich”, [w:] *Kwartalnik III Sektor*, Nr 16/2009,
- ❑ P. Sobiesiak, B. Gąciarz, E. Giermanowska, U. Kurowska, „Jak zatrudnić osobę niepełnosprawną? Poradnik dla pracodawcy z otwartego rynku pracy”, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009.
- ❑ P. Sobiesiak, J. Bartkowski, B. Gąciarz, E. Giermanowska, A. Kudlik, „Pracodawcy o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Jak jest? Co można zmienić?”, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009.
- ❑ P. Sobiesiak, B. Gąciarz, E. Giermanowska, „Postawy pracodawców a polityka integracji osób niepełnosprawnych”, [w:] B. Gąciarz, E. Giermanowska (red.) „Zatrudniając niepełnosprawnych. Wiedza, opinie i doświadczenia pracodawców”, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009.

- P. Sobiesiak, Znajomość i ocena systemu zatrudniania osób niepełnosprawnych, [w:] B. Gąciarz, E. Giermanowska (red.) „Zatrudniając niepełnosprawnych. Wiedza, opinie i doświadczenia pracodawców,” Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009.
- P. Sobiesiak, J. Bartkowski, B. Gąciarz, E. Giermanowska, Kierunki modyfikacji systemu wsparcia aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych, [w:] „Zatrudniając niepełnosprawnych. Wiedza, opinie i doświadczenia pracodawców”, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009.
- P. Sobiesiak, J. Bartkowski, B. Gąciarz, E. Giermanowska, „Zatrudnianie osób niepełnosprawnych. Opinie i oczekiwania pracodawców”, Analizy i Opinie nr 99, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009.

Wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze:

Radio: PR 3 Polskiego Radia, Polskie Radio Euro

Małgorzata Koziarek, koordynator projektu

Udział w konferencjach i seminariach:

- Konferencja “Kościoł w społeczeństwie obywatelskim. Społeczeństwo obywatelskie w kościele” (projekt KOMPAS), Warszawa 12 marca
- Seminarium “Polska scena polityczna, charakter i przemiany” w ramach cyklu “Jaka demokracja w Polsce? Sfera publiczna: między polityką a społeczeństwem obywatelskim”, IFiS PAN, Warszawa 20 kwietnia
- Konferencja “Jakie prawo o fundacjach?” podsumowująca roczny cykl seminariów “Rola fundacji w Polsce i Europie”, Forum Darczyńców, Warszawa 4 listopada
- Konferencja “Społeczeństwo obywatelskie a fundusze unijne. Partnerstwo, ale jakie?” konferencja podsumowująca roczną realizację projektu KOMPAS, organizowana wspólnie z Senatem RP oraz Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowych, 28 października

Publikacje i artykuły:

- Wspólnie z Anną Stokowską “Jak demokracja w Polsce? Sfera publiczna: między polityką a społeczeństwem obywatelskim” (relacja z cyklu seminariów), kwartalnik “Trzeci Sektor” nr 17/2009, ISP, Warszawa 2009
- “Społeczeństwo obywatelskie a fundusze unijne. Partnerstwo, ale jakie?” (relacja z konferencji) kwartalnik “Trzeci Sektor” nr 19/2009, ISP, Warszawa 2009
- Redakcja wspólnie z Grzegorzem Makowskim książki będącej wyborem tekstów polskich i zagranicznych: “Wymiary użyteczności publicznej. Biznes, administracja publiczna i organizacje pozarządowe a społeczeństwo obywatelskie”, ISP, Warszawa 2009

Ewelina Kuźmicz, koordynator projektów/badacz

Udział w konferencjach i seminariach:

- ❑ Moderowanie konferencji „Polityka narkotykowa w Polsce: jak działają instytucje, ile to kosztuje”
- ❑ Czynny udział w dwóch seminariach Laboratorium Innowacji Społecznej

Publikacje i artykuły:

- ❑ E. Kuźmich, Z. Mielecka-Kubień, D. Wiszejko-Wierzbicka (red), „Karanie za posiadanie. Artykuł 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – koszty, czas, opinie”, raport z badań, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009
- ❑ E. Kuźmich, D. Wiszejko – Wierzbicka, „Armata na wróbla”, Gazeta Wyborcza, 22 lipca
- ❑ E. Kuźmich, Z. Mielecka-Kubień, J. Stasiowski, D. Wiszejko-Wierzbicka „Penalizacja posiadania narkotyków – działania instytucjonalne i koszty”, [pl, en] „Analizy i Opinie” nr 101, listopad

Wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze

TVN CNBC, TVP Info, TOK FM, IAR

dr Marek Rymsza, ekspert ISP

Udział w konferencjach i seminariach:

- ❑ Udział w seminarium eksperckim zorganizowanym w ramach Laboratorium Innowacji Społecznych, 7 grudnia
- ❑ Referat Is „Flexicurity working elsewhere?” zaprezentowany na seminarium organizowanym przez Das Progressive Zentrum i Instytut Spraw Publicznych “The European Social Model after the Crisis”, ISP, Warszawa, 16 grudnia

Publikacje i artykuły:

- ❑ M. Rymsza; „Flexicurity po europejsku”; portal Komisji Europejskiej, 20 stycznia
- ❑ M. Rymsza, E. Giermanowska, „Polityka integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w Polsce: duże nakłady, małe efekty” w Kwartalnik Trzeci Sektor nr 16, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009
- ❑ M. Rymsza, „Małżeństwo służy do miłości”; Wiąż, Warszawa, 11 grudnia
- ❑ M. Rymsza, „Absorbacja funduszy unijnych w trzecim sektorze i jej konsekwencje dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego”, w: Kwartalnik Trzeci Sektor nr 18, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009
- ❑ M. Rymsza, „Edukacja obywatelska w systemie demokratycznym” w: Kwartalnik Trzeci Sektor nr 17, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009

Wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze

- Gazeta Prawna, Gazeta Wyborcza, Polska-Metropolia Warszawska, Polska –Dziennik Zachodni, Dziennik Łódzki, Głos Wielkopolski, Rzeczpospolita, Więż

dr Magdalena Arczewska, ekspert ISP

Wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze:

- Gazeta Prawna

dr Maciej Dercz, ekspert ISP

Publikacje i artykuły:

- M. Dercz, “Spektakl kryzys w ochronie zdrowia trwa”, Gazeta Prawna, Warszawa, 26 maja

dr Piotr Szukalski, ekspert ISP

Publikacje i artykuły:

- P.Szukalski; “Starości nie będzie niestety”, Gazeta Wyborcza 26/27 września

Wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze

- Gazeta Prawna, Zielony Sztandar

dr Mariola Raclaw, ekspert ISP

Publikacje i artykuły:

- M. Raclaw, „Niematerialne zasoby zbiorowości a wzrost gospodarczy” w: Kwartalnik Trzeci Sektor nr 18 - jesień, ISP, Warszawa 2009

Wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze

- Gazeta Prawna

dr Magdalena Dudkiewicz, ekspert ISP

Udział w konferencjach i seminariach:

- Konferencja „Hand made. Praca rąk w postindustrialnej rzeczywistości.” Referat pt. „Hand made i recykling jako przyczynek do budowania tożsamości: trzy podejścia” (publikacja w przygotowaniu), Obrzyck, k. Poznań, 25 – 27 listopada,
- Kraków, międzynarodowa konferencja „Society-Culture-Technology at the Dawn of the 21 st Century”, zorganizowana przez Wydział Humanistyczny Akademii Górniczo-Hutniczej. Referat pt.: „Tendencje technokratyczne w działaniach dobroczynnych, wygłoszony w ramach sesji Społeczeństwo oparte na wiedzy. Gospodarka, polityka, społeczeństwo obywatelskie”; 21-22 maja,
- Udział w seminarium eksperckim zorganizowanym w ramach Laboratorium Innowacji Społecznych, 7 grudnia.

Publikacje i artykuły:

- M. Dudkiewicz „Szczególne spotkanie w szczególnym miejscu”; w: Kwartalnik Trzeci Sektor nr 16, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009
- M. Dudkiewicz, „Kongres Kultury Polskiej: najważniejsze spory wokół polskiej kultury”; w: Kwartalnik Trzeci Sektor nr 19, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009
- M. Dudkiewicz, „Kulturalni obywatele, obywatelska kultura”; w: Kwartalnik Trzeci Sektor nr 19, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009
- M. Dudkiewicz, „Pozarządowość w praktyce. Doświadczenia z praktyk studenckich” w: Ewa Bogacz-Wojtanowska, Marek Rymsza (red.): „Nie tylko społecznie. Zatrudnienie i wolontariat w organizacjach pozarządowych”, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009.
- Współpraca ekspercka przy opracowaniu raportu dla Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej pt. „Koncepcja stałej współpracy między administracją rządową a trzecim sektorem w Polsce w zakresie informowania społeczeństwa o polskim przewodnictwie w Radzie Unii Europejskiej”.
- M. Dudkiewicz, „Technokraci dobroczynności. Samoświadomość społeczna pracowników organizacji pozarządowych w Polsce”, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa 2009.

Wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze:

Prasa: Gazeta Wyborcza, Gazeta Prawna

dr Ewa Giermanowska, ekspert ISP

Udział w konferencjach i seminariach:

- ❑ Seminarium eksperckie „Zatrudnianie osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy. Uwarunkowania systemowe”, temat wystąpienia: „Zatrudnienie osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy w Polsce”, 3 kwietnia
- ❑ Konferencja „Zatrudnianie niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy. Jak jest i co można zmienić”, temat wystąpienia: „Zarządzanie niepełnosprawnością w miejscu pracy”, 16 października

Publikacje i artykuły:

- ❑ E. Giermanowska, „Zarządzanie niepełnosprawnością w miejscu pracy” w Kwartalnik Trzeci Sektor nr 16 – Wiosna, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009.
- ❑ E. Giermanowska B. Gąciarz, (red.) – „Zatrudniając niepełnosprawnych. Wiedza, opinie i doświadczenia pracodawców”, ISP 2009.
- ❑ E. Giermanowska, U. Kurowska, B. Gąciarz, P. Sobiesiak, „Jak zatrudnić osobę niepełnosprawną? Poradnik dla pracodawcy z otwartego rynku pracy”, ISP, Warszawa 2009
- ❑ E. Giermanowska J. Bartkowski, B. Gąciarz, , A. Kudlik, P. Sobiesiak , „Pracodawcy o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Jak jest? Co można zmienić?”, ISP, Warszawa 2009.
- ❑ E. Giermanowska. B. Gąciarz, J. Bartkowski, P. Sobiesiak, „Zatrudnianie osób niepełnosprawnych. Opinie i oczekiwania pracodawców”, „Analizy i Opinie” nr 99, Instytut Spraw Publicznych
- ❑ E. Giermanowska, B. Gąciarz, „Uwarunkowania skutecznej realizacji polityki integracyjnej wobec osób niepełnosprawnych”, „Analizy i Opinie” nr 100.

Wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze

- ❑ Prasa: „POLSKA Głos Wielkopolski”, „Dziennik Zachodni”, „Gazeta Prawna”, „Metropolia Warszawska”
- ❑ TV: Polsat News, TVP Info, TV Biznes, Polska Agencja Prasowa,
- ❑ Radio: „Jedynka” Polskiego Radia.

dr Dorota Wiszejko - Wierzbicka, ekspert ISP

Udział w konferencjach i seminariach:

- ❑ Konferencja „Zatrudnianie niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy. Jak jest i co można zmienić”, moderowanie panelu: „Jak zwiększyć zatrudnienie osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy?”, 16 października
- ❑ Konferencja „ Polityka narkotykowa – jak działają instytucje? Ile to kosztuje? – prezentacja wyników badań, Warszawa 27 listopada

Publikacje i artykuły:

- D. Wiszejko - Wierzbicka; „Warunki uczestnictwa osób z ograniczeniami sprawności w społeczeństwie obywatelskim” w Kwartalnik Trzeci Sektor nr 16, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009
- D. Wiszejko – Wierzbicka, E. Kuźmich, Armata na wróbla, Gazeta Wyborcza, 22 lipca
- D. Wiszejko - Wierzbicka, E. Kuźmich, Z. Mielecka-Kubień, „Karanie za posiadanie. Artykuł 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – koszty, czas, opinie”.
- D. Wiszejko-Wierzbicka. E. Kuźmich, Z. Mielecka-Kubień, J. Stasiowski, „Penalizacja posiadania narkotyków – działania instytucjonalne i koszty”, „Analizy i Opinie” nr 101.

Wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze

- Prasa: „POLSKA Głos Wielkopolski”, „Dziennik Zachodni”, „Gazeta Prawna”

dr Rafał Towalski, ekspert

Udział w konferencjach i seminariach:

- Konferencja „Poprawa funkcjonowania systemu dialogu społecznego oraz wzmocnienie instytucji i uczestników dialogu społecznego”, prezentacja modelowego systemu kształcenia w zakresie dialogu społecznego, który opracował Instytut Spraw Publicznych, 9 grudnia.

PROGRAM PRAWA I INSTYTUCJI DEMOKRATYCZNYCH

Jarosław Zbieranek, kierownik Programu/ analityk

- ❑ Członek Forum Aktywny Obywatel Programu Obywatel i Prawo V
- ❑ Sekretarz Rady Ekspertów Programu Obywatel i Prawo V

Udział w seminariach i konferencjach:

- ❑ Udział w konferencji KSAP: “Modernizacja administracji rządowej w projektach Europejskiego Funduszu Społecznego”, Warszawa, 12 marca
- ❑ Udział w seminarium „Uczestnictwo Polaków w wyborach - postawy wobec nadchodzących wyborów do Parlamentu Europejskiego”, Warszawa, 28 kwietnia
- ❑ Udział w panelu dyskusyjnym i referat na seminarium „Jak skutecznie informować obywateli o wyborach”, Warszawa, 19 czerwca
- ❑ Wystąpienie na seminarium nt. problematyki lobbingu organizowanym przez Zespół Doradców Strategicznych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Warszawa, 21 października,
- ❑ Wystąpienie na konferencji podsumowującej Akcję społeczną przed Wyborami do Parlamentu Europejskiego, Warszawa, 28 października
- ❑ Udział w posiedzeniach Komisji Nadzwyczajnej ds. Ordynacji Wyborczych (KNOW) – kilkanaście w okresie wrzesień-grudzień 2009, w tym:
- ❑ Wystąpienie na posiedzeniu Komisji Nadzwyczajnej ds. Ordynacji Wyborczych (KNOW) w Sejmie RP, 4 listopada nt. dwudniowego głosowania.
- ❑ Wystąpienie na posiedzeniu Komisji Nadzwyczajnej ds. Ordynacji Wyborczych (KNOW) Sejmu RP, 2 grudnia nt. instytucji indywidualnych zawiadomień dla wyborców.

Publikacje i artykuły:

- ❑ J. Zbieranek (red.), „Prawo wyborcze. Analizy, interpretacje, rekomendacje”, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009.
- ❑ J. Zbieranek, „W stronę reformy prawa wyborczego w Polsce” [w:] J. Zbieranek (red.), „Prawo wyborcze. Analizy, interpretacje, rekomendacje”, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009,
- ❑ J. Zbieranek, „Głosowanie korespondencyjne”, [w:] J. Zbieranek (red.), „Prawo wyborcze. Analizy, interpretacje, rekomendacje”, Warszawa 2009,
- ❑ J. Zbieranek, „Zmiany w systemie prawa wyborczego i finansowaniu partii politycznych” w Lena Kolarska-Bobińska, Jacek Kucharczyk (red.) „Demokracja w Polsce 2007-2009”, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009,
- ❑ J. Zbieranek, Rekomendacje [w:] P. Ciacek, T. Karoń, E. Legieta, J. Zbieranek, „Kampania społeczna Pępek Europy. Raport z przebiegu kampanii i rekomendacje na przyszłość”, Warszawa 2009,

- ❑ J. Zbieranek, „Die Parteienfinanzierung In Polen–Das System und seine Änderungen“, Polen-Analysen 2009, nr 54,
- ❑ J. Zbieranek, „System finansowania partii politycznych w Polsce-kierunki zmian“, „Analizy i Opinie” nr 91,
- ❑ J. Zbieranek, „Opinia prawna Instytutu Spraw Publicznych dotycząca rozwiązań proponowanych w poselskim projekcie ustawy – Kodeks Wyborczy (druk nr 1568)”,
- ❑ J. Zbieranek, „Opinia Instytutu Spraw Publicznych dotycząca projektu ustawy o petycjach”,
- ❑ „Aktywizowanie wyborców, Inicjatywy z różnych krajów świata”, wydanie II zmienione (red. merytoryczna J. Zbieranek), Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009

Wybrane wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze:

Media polskie:

- ❑ Prasa: Gazeta Wyborcza, Rzeczpospolita, Gazeta Prawna (później Dziennik Gazeta Prawna), POLSKA The Times, POLSKA Kurier Lubelski, Gazeta Pomorska
- ❑ Radio: Radio TOK FM, Polskie Radio Zagranica, Program I Polskiego Radia, Program III Polskiego Radia, Radio ZET, Radio KOLOR, Radio Pin
- ❑ TV: TVP 1, POLSAT, POLSAT News, TVN 24.

Media zagraniczne:

- ❑ Prasa: Reuters, Forbes, Chinapost, Kyivpost, L'Express, La Grande Epoque

Izabela Przybysz, koordynator projektu/analitik (do 08.09 od 09.09 Program Polityka Społeczna)

Przedstawiciel ISP w Stałej Konferencji Ekonomii Społecznej

Udział w seminariach i konferencjach:

- ❑ Prezentacja wyników badań ISP podczas seminarium „Uczestnictwo Polaków w wyborach - postawy wobec nadchodzących wyborów do Parlamentu Europejskiego”, 28 kwietnia

Wybrane wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze:

- ❑ Radio: Program I Polskiego Radia

Aleksandra Jackowska, koordynator projektu/analitik

Wybrane wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze:

- ❑ Prasa: Gazeta Prawna, Dziennik Polski, Super Express

PROGRAM MIGRACJI I POLITYKI ROZWOJOWEJ

Justyna Frelak, kierownik Programu

Udział w seminariach i konferencjach:

- Spotkanie z przedstawicielem administracji holenderskiej nt. Migracji, 17 marca
- Wystąpienia na konferencji “Metropolis Conference”, Kopenhaga, 14 - 18 września
- Seminarium międzynarodowe “Wizerunek imigrantów a integracja” (Polskie Forum Integracyjne), 25 września
- Prawa migrantów w pracy Wydziału Spraw Cudzoziemców MUW – prezentacja wyników badań i wnioski na przyszłość”, 29 września
- Modercja na konferencji “Polityka migracyjna: perspektywy Polski i Ukrainy”, PAIZ, Warszawa, 23 października 2009
- Wystąpienie na seminarium A Citizens’ Europe? Justice and Home Affairs under the Stockholm Programme, Berlin, 27 października
- Seminarium “Być imigrantką...Gender a integracja” (Polskie Forum Integracyjne), 14 grudnia
- Prezentacja raportu „Ewaluacja funkcjonowania instytucji społecznego wsparcia m. st. Warszawy w zakresie właściwej realizacji praw przymusowych migrantów”, 21 grudnia

Publikacje i artykuły:

- “Ewaluacja funkcjonowania instytucji społecznego wsparcia m. St. Warszawy w zakresie właściwej realizacji praw przymusowych migrantów. Praca z migrantami przymusowymi – doświadczenie warszawskich urzędów”

Wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze:

Media polskie:

- Prasa: “Gazeta Wyborcza”, “Gazeta Prawna”, “Dziennik Łódzki”, “Polska”, “Rzeczpospolita”
- Radio: Polskie Radio, Radio Puls

Media zagraniczne:

- telewizja belgijska, duńska, niemiecka TVP Polonia, prasa szwedzka (np. Dagens Nyheter), niemiecka (np. Frankfurter Allgemeine)

Anna Korolec, koordynator/badacz

Udział w seminariach i konferencjach:

- ❑ udział w spotkaniach Forum. Cudzoziemców przy Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim
- ❑ Prawa migrantów w pracy Wydziału Spraw Cudzoziemców MUW – prezentacja wyników badań i wnioski na przyszłość”, 29 września
- ❑ Prezentacja raportu „Ewaluacja funkcjonowania instytucji społecznego wsparcia m. st. Warszawy w zakresie właściwej realizacji praw przymusowych migrantów”, 21 grudnia

Publikacje i artykuły:

- ❑ “Ewaluacja funkcjonowania instytucji społecznego wsparcia m. St. Warszawy w zakresie właściwej realizacji praw przymusowych migrantów. Praca z migrantami przymusowymi – doświadczenie warszawskich urzędów”

Piotr Kaźmierkiewicz, ekspert

Udział w seminariach i konferencjach:

- ❑ Seminarium międzynarodowe “Towards regional advocacy for cooperation in the Balkans via European best practices”, IDM, Tirana, 20-21 marca
- ❑ “Mapping out possibilities of V4 countries in strengthening the civil society sectors of Serbia and Georgia”, CEU, Budapeszt, 18 czerwca
- ❑ Seminarium “Improving the Coordination of Ukrainian Migration Policy: Polish Experience”, ICPS, Kijów, 9 lipca
- ❑ Konferencja “Polityka migracyjna: perspektywy Polski i Ukrainy”, PAIZ, Warszawa, 23 października
- ❑ Seminarium “Coordination of Ukrainian Migration Policy: Lessons from Poland”, ICPS, Kijów, 16 grudnia

Publikacje i artykuły:

- ❑ “Migracion de mano de obra polaca a Europa Occidental. Tendencias y perspectivas” [Migracja pracownicza z Polski do Europy zachodniej] w: “Migraciones y redes transnacionales: Comunidades inmigradas de Europa Central y del Este en Espana”, Revista CIDOB d’Afers Internacionals 84, CIDOB, Barcelona 2009

Mirosław Bieniecki, badacz

Udział w seminariach i konferencjach:

- ❑ wystąpienie oraz moderacja panelu nt. migracji podczas konferencji z okazji Europejskiego Roku Dialogu Międzykulturowego, Narodowe Centrum Kultury, Warszawa 19 luty
- ❑ Prezentacja pt. “Migracje dawniej i dziś” na konferencji „Jak organizować trójstronne spotkanie młodzieży?”, Krzyżowa, 23.02 – 27.02.

- Prezentacja na Forum Cudzoziemców w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim, Warszawa 19 maj
- Instytut Spraw Publicznych, konferencja "Polityka migracyjna: perspektywy Polski i Ukrainy" prezentacja wyników badań nt. integracji Ukraińców na polskim rynku pracy, 23 października
- "Społeczność Ukraińska w Polsce", wykład na studium podyplomowym „Migracje Międzynarodowe”: Integracja Imigrantów – Doświadczenia Międzynarodowe i Wyzwania Dla Polski”, Ośrodek Badań nad Migracjami UW, Warszawa 22 listopad
- Wystąpienie na konferencji "Migranci w Polsce – informacja i pomoc prawna", Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Warszawa 16 grudnia

Publikacje i artykuły:

- "Annual Overview of International Migration in Central and Eastern Europe- 2008". "Poland", www.migraceonline.cz (2009)
- "Regularization of Immigrants in Poland: What was wrong with it and what should be done?", www.migraceonline.cz (2009)

Wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze:

- Prasa: "Gazeta Prawna", "Dziennik Polska", "Zielony Sztandar"
- Radio: Polskie Radio dla Zagranicy, TOK FM
- TV: Fakty TVN

Mikołaj Pawlak, badacz

Udział w seminariach i konferencjach:

- Instytut Spraw Publicznych, konferencja "Polityka migracyjna: perspektywy Polski i Ukrainy" prezentacja wyników badań nt. integracji Ukraińców na polskim rynku pracy, 23 października

Wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze:

- Prasa: "Zielony Sztandar"

Ignacy Jóźwiak, stypendysta

Udział w seminariach i konferencjach:

- Workshop „Anthropology and the State”, Słubice, 3-5 czerwca
- Polsko-Rosyjskie Forum Pozarządowe, Jachranka, Polska, 30 czerwca – 1 lipca
- Wizerunek imigrantów a integracja, Warszawa, Polska, referat „Bez cudzoziemców byłibyśmy ubożsi. Wizerunek obcokrajowców w polskiej prasie” 25 września

- Łemkowie, Bojkowie, Rusini: Historia, Współczesność, Kultura Materialna i Duchowa, Zielona Góra, referat „Problemy z Zakarpaciem. Spory dyscyplinarno-polityczne”, 26 września

Publikacje i artykuły:

- „Strategie Przetrwania. Integracja pracowników z Ukrainy na polskim rynku pracy” (z Mirosławem Bienieckim i Mikołajem Pawlakiem),
- „Bez cudzoziemców bylibyśmy ubożsi. Wizerunek obcokrajowców w polskiej prasie”(z Michałem Tudorowskim), Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009